National Library
Bibliothèque Nationale
1981

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 13 SESTDIENA, 1981. GADA 28. MARTS 31. GADS

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

SATURDAY, MARCH 28, 1981

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 CENA 75 centu

V. Plūdons
DV Kanadas valdes priekšsēdis

Ticībā brīvai Latvijai

Latviešu karavīram pieder cildena loma mūsu tautas likteņgaitās. Godinot mūsu tautas labāko dēlu kalpošanu tēvzemei un pateicībā pieminot viņu asins upurus, mēs smeļamies spēkus nešaubīgai ticībai gaišākai nākotnei — taisnības un brīvības uzvarai.

Mūsu karavīru cīņas un uzvaras, kā arī traģiskā pretestība komūnistu milzu varai pagājušā kara norisē, nedrīkst kļūt par vēstures tumsā nogrimušiem pagātnes notikumiem. Mēs nedrīkstam aprobežoties tikai ar skumjām atmiņām, mums jāraugās nākotnē un jācīnās par atjaunotu valsti: kamēr mūsu zemes okupantiem nav izdevies iznīcināt mūsu nacionālo kultūru, cīņas sparu un neatkarības tieksmes, mēs neesam uzvarēti. Mēs esam daudz zaudējuši, bet vienu mums nevar atņemt — ideju par brīvo Latviju. Tai paliksim visi uzticīgi.

Dienās, kad saņāksmē Toronto pulcējās DV delegāti no visas plašās Kanadas, atcerēsimies svarīgo patiesību — Daugavas Vanagu organizācijas nacionālās nostājas pamatā ir nešaubīga ticība Latvijas brīvībai.

Tieši šajā kritiskajā vēsturiskajā posmā, kad zināma vara dara visu iespējamo, lai radītu mūsu rindās apjukumu, lai ar viltu mūs sašķeltu, lai vājinātu mūsu spēku, mums no jauna jāsaslēdzas patiesā ciešā un vienotā nacionālā frontē. Tur vieta ikvienam latvietim, kam rūp mūsu tēvzemes un tautas nākotne.

Gadu tecējumā Daugavas Vanagu organizācija ir izveidojusies par lielāko latviešu nacionālo trimdas organizāciju. Tas nav noticis uz citu nacionālu organizāciju lēses. Mēs respektējam ikvienu nacionālu latviešu organizāciju un labprāt uzklausām piedzīvojošāko un vecāko cīņas biedru padomus un ieteikumus. Mēs draudzīgi esam snieguši roku sadarbībai un ar gandarījumu varam konstatēt, ka mūsu draudzības piedāvājumus neviena nacionāla latviešu organizācija nav noraidījusi.

Mums jau tagad ir nopietni jāpārdomā, kam nodosim sardzes maiņu. Jaunates piesaistīšanai, tāpat kā ikvienam latviešu trimdas iestādījumam, arī Daugavas Vanagiem būs jāveltī vislielākā uzmanība. Jauņās maiņas sagatavošana atbildīgās sūtības īstenošanai ir ne vien Daugavas Vanagu, bet visu nacionālo latviešu svarīgākais uzdevums.

Atskatoties uz DV paveikto darbu aizvadītajos trijos gadu desmitos, mēs varam konstatēt, ka esam spējuši godam pildīt savus pienākumus kā materiālās, tā arī garīgās aprūpes laukā.

Nelokāma nacionāla nostāja, paturot prātā galveno mērķi — cīņu par brīvu Latviju, lai paliek mūsu ceļa zīme tālākam darbam. Vienoti kalposim mūsu tautas un mīļās tēvijas brīvības rīta pietuvināšanai. Lai DV delegātu salidojums Toronto iezīmētu mūsu cīņas gribas apliecinājumu un būtu pamatā tālākiem panākumiem.

Andrejs Eglītis

Mūsu tautas upuru dienās

Kapi nāk kapos, putekļojas mūži,
Rimst visas sāpes, nerimst tikai viena —
Tā, kas tā sāp mums, sāp ar tautas dvēsli,
Mūžīgi mūžos.

Tā ir kā uguns upurdienās kurta,
Mīdīts kad šūpuls, gaismas acs kad durta.
Deg tā caur pīšļiem, deg caur dzīvo miesām,
Mūžīgi mūžos.

Svētīgs, kas nestāv tautas postam malā,
Ticīgs, kas Dievam — aiziet šķēpa galā;
Tas taisa ceļu — mūsu laikiem ceļu.
Mūžīgi mūžos.

* * *

Mūžam ceļams, mūžam ceļams
ļaužu dvēslēs Dieva nams.
Mūžam steidzams, nepabeidzams —
reizēm liekas neuzceļams.
Mūžam ceļams Dieva nams.
Pāri tumsām, pāri naidam
ceļams dvēslēs Dieva nams.
Visiem veļams, neaptveļams,
reizēm liekas neuzceļams —
Mūžam ceļams Dieva nams.

Kremļa ekspansijas apturēšanas stratēģija

ĀLEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidenta Ronalda Rēgena politiskās filozofijas pamatā ir ne vien atmodināt amerikāņu tautas pašapziņu un novērst amerikāņu militāro impotenci, bet arī mobilizēt visas pasaules sabiedrisko domu kopīgiem stratēģiskiem soļiem, lai vēl laikā globālā mērogā paralizētu Kremļa ekspansijas nodomus. Ar to Rēgens jau patiesībā ir arī uzņēmies brīvās pasaules vadoņa lomu. Viņa radikālie jaunie politiskie uzskati, protams, radījuši politiskas nostājas revīzijas vētru, kuŗas putekļi nebūt vēl nav nosēdušies un tādēļ vispārējā aina pilnīgi vēl nav pārskatāma.

Ļoti zīmīgi, ka amerikāņu ārlietu ministrs Heigs amerikāņu likumdevējiem pagājušā nedēļā atgādināja: „Mēs pieļautu lielāko kļūdu, ja savā politiskā domāšanā vai deklarācijās apgalvotu, ka Pad. savienības aktīvitāte šodien nav vislielākais drauds pasaules mieram. Divu pretēju polu eksistence ir skaudra īstenība, kuŗa visai pasaulei jāņem vērā, un tai nav citas izejas kā tikai ikvienā starptautiskā sarežģījumā paturēt prātā abu galējo ideoloģiju konfrontāciju.

Polija aizvadītajās dienās atkal bija izveidojusies par svarīgāko pārbaudījumu tālāko notikumu attīstībai Vecajā kontinentā. Lai sakompromitētu Valesu tautas acīs, bijušais poļu čekas šefs ģenerālis Moczārs droši vien pēc Maskavas norādījuma Solidāritātes brīvo arodbiedrību savienību nosaucis par noziedzīgu cionistu perekli. Daži no Valesas tuvākiem padomdevējiem patiesi ir žīdu izcelsmes godīgi Polijas pavalstnieki, bet pats Valesa ir dziļi reliģiozs katolis, un viņam vistuvāk stāv Polijas katoļu baznīcas galva kardinālis Višinskis.

Vašingtonā nupat publicēts Austrumeiropas politisko zinātnieku un amerikāņu saimnieciskās komitejas lietpratēju 643 lp. liels pētījums par saimniecisko un politisko notikumu ainu Austrumeiropā. Šis dokuments brīdina, ka, līdzīgi Polijai, komūnistiskās saimniecības neveiksmju rezultātā politiskas krizes tuvākajos mēnešos vai gados var izveidoties arī Ungārijā, Rumānijā, Austrumvācijā un Čechoslovakijā.

Rēgena administrācijas valsts drošības padomei pieaicinātais Harvardas profesors Ričards E. Paips ir viens no amerikāņu Pad. savienības un Austrumeiropas jautājumu lietpratējiem. Viņš reizē ir arī prezidenta Rēgena padomdevēja valsts drošības jautājumos Ričards Allena tuvākais līdzstrādnieks. Profesors Paips pagājušā nedēļā radīja sensāciju, apgalvojot, ka Maskavas un Vašingtonas detante faktiski vairs neeksistējot. Bet tas vēl nav viss. Pēc prof. Paipa apgalvojuma Kremlim gribot negribot būšot jāatsakās no komūnistiskās sistēmas vai pretējā gadījumā jāsāk karš. Protams, ka lielais vairums ir pārliecināts, ka profesors runā par iespējamu karu ar rietumiem, bet nemaz nav neiespējams, ka viņš saskata militāras kolīzijas uzliesmojuma iespēju pašas Sarkanās imperijas robežās.

Pats prezidenta Rēgena padomdevējs valsts drošības jautājumos Ričards Allens savukārt kādā konservātīvo partijas sanāksmē norādīja uz Eiropas kontinentā pēdējā laikā pieaugošo bīstamo naivo pacifisma kustību.

(Nobeigums 20. lp.)

Cildens devums

Venecuēlas latviešu rūpnieks Oskars Kēze, novērtējot Latvijas Amerikā nacionālo nostāju un atzīstot laikraksta pozitīvo darbu, piesūtījies redaktoram A. Kundrata̧m čeku par 500 dol. Šis atsaucīgais latviešu patriots vēlas, lai redaktors to izlietotu pēc sava ieskata laikraksta piesūtīšanas izdevumu segšanai bij. latviešu karavīriem vai sabiedriskiem darbiniekiem, kam gadu tecējumā rocība pašiem to vairs neatļauj.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. GADA 28. MARTS, 13. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Austrālia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājuma daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Kārlis Vanags

Jāiziet no ierakumiem

Eiropas drošības konference 1977. gadā Belgradā beidzās ar pavisam īsu protokolu: Konference notika. 35 dalībnieces valstis daudzos jautājumos nevarēja vienoties. Nolemts atkal satikties uz pārrunām 1980. gadā Madridē.

Madrides konferencei mēs gatavojāmies vareni. Jau pagājušā gada februārī apņēmīgi nodeklarējām, ka ,,mēs nebūsim vairs tikai skatītāji, mēs panāksim, ka ASV valdība Baltijas valstu jautājumus starptautiskā plāksnē padarīs par visu ASV lietu!'' Izstrādājām un iesniedzām prasības par 1939. gada Molotova un Ribentropa nolīgumā atcelšanu, par padomju okupācijas spēku izvākšanu no Baltijas valstīm. Savācām parakstus iesniegumam ASV ārlietu ministram, lai Madrides sanāksmē ASV ierosina jautājumu par Baltijas tautu pašnoteikšanās tiesību īstenošanu. Savācām līdzekļus īpaša biroja uzturēšanai Madridē ,,priekškonferences stratēģijas'' sagatavošanai. Priecājāmies par ziņām no Madrides, ka tur tie un tie mūsu pārstāvji no ASV vai Kanadas sasatikušies ar tādiem un tādiem ASV vai Kanadas valdības delegātiem. Laikam taču bija kādi iemesli, kādēļ konferences ,,stratēģija'' un tikšanās ar savas apmešanās valsts delegātiem nebija paveikta mierīgā garā pašu mājās, pirms došanās uz nervozo Madridi. Lepojāmies, ka mūsu pārstāvjus Madridē pieņēmis ceturtais pēc ranga ASV delegāts Spensers Olivers, kas te bija ieradies no tās pašas vietas, kur pastāvīgi dzīvoja paši latviešu delegāti.

Visu vadīja PBLA, nepaskaidrojot, kādēļ šo iecerēto akciju uz daudz plašākas bazes nenoorganizē piekritīgā Baltiešu antante trimdā. Mūsējos spārnoja vadības drošais solījums, ka Madridē tiks apspriests tautu pašnoteikšanās jautājums, tādēļ ļoti svarīgi, ka esam klāt jo lielākā skaitā. BPBA par to gan klusēja. Laikam to bija atsaldējusi Hantona koledžā (ASV) notikušā etnisko grupu konference, kuŗā ASV valdības delegāti izskaidroja, kas vispār notiks Madridē (nekādas lemšanas nebūs, tikai pārrunas par Helsinku težu pildīšanu; jebkādas vēlmes būs saistīgas tikai tiem, kas tās labprātīgi apņemas pildīt). Atsevišķi ASV ārlietu resora pārstāvji jau agrāk bija pateikuši, ka runāšana par tautu pašnoteikšanās tiesībām, kas vērsta pret Pad. savienību, varētu tikai sašķelt rietumu pretkomūnistisko bloku konferencē. Spēcīgāka komūnistu rīcības kritizēšana Madridē būtu pret Rietumeiropas valstu interesēm. Nereālas esot cerības par tautu pašnoteikšanās tiesību jautājuma iztirzāšanu Madridē. Šis jautājums esot dinamīts. Kanadā sev suverēnitāti prasa kvebekieši, Anglijā — īri, Francijā — bretoņi, Spānijā — baski... Mēs neizvērtējām reālitātes, neizpratām Kumpelmaņa un citu ASV ārlietu ministrijas darbinieku norādes, ka neesot cerības, ka Baltijas valstu jautājumu varētu apskatīt konferences darba kārtas lokā.

Tā arī notika. Iztirzājot Helsinku nolīguma principu īstenošanu, faktus par cilvēku tiesību pārkāpumiem, rusifikāciju, kolonizāciju Baltijas valstīs (arī Ukrainā un citur) pieminēja tikai kā piemēru tam, ka Pad. savienība neīsteno Helsinku paktu. Neviena konkrēta, pret Kremli vērsta priekšlikuma nebija, neviena rezolūcija par krievu izvākšanos no Baltijas valstīm un pašnoteikšanās tiesību īstenošanu! Pad. savienības pārstāvis dusmīgi atteica, ka visi pret PS vērstie apvainojumi ir ,,izgudrotas muļķības'', un konference atviegloti nopūtās, ka var pāriet uz nākošo darba kārtas punktu. (Turp. 16. lp.)

Lasītāju Vēstules

,,BAGĀTIE'' PENSIONĀRI

Izlasot A. Šterna vēstuli (LA 14. marta numurā), daži vārdi vēl būtu piebilstami par pensionāru ienākumiem. Pašlaik arī pensionāri saņēmuši paziņojumus par 1980. gadā saņemtajām pensijām ienākumu nodokļa aprēķināšanai. Pensionāri pagājušā gadā saņēmuši 2271.99 dol. vecuma pensiju un 2110.20 dol. pēc Kanadas pensiju plāna, kopā 4382.19 dol. par visu gadu. Izdalot šo summu uz 12, no abām pensijām saņemts 365.18 dol. mēnesī.

Kanadas pensijas plānu ieveda 1960. gadā. Pilnu pensiju pēc šī plāna varēja saņemt tikai pēc 10 gadu nostrādāšanas; īsāku laiku strādājošie, aizejot pensijā, proporcionāli nostrādātam laikam. Nestrādājošie, uz kuŗiem Kanadas pensiju plāns neattiecas, saņem tikai vecuma pensiju — 189.33 dol. mēnesī, caurmērs no 2271.99 dol. gadā.

Tādi ir mūsu pensionāru standartienākumi, ko dod abas šīs pensiju izmaksas vai tikai vecuma pensija, jo daudz pensionāru Kanadas pensiju plānu nebauda, arī tie strādājošie, kas aizgāja pensijā pirms 1960. gada.

Tādi ir mūsu pensionāru ienākumi. Tāpēc neatbildīgas un tukšas valodas ir tiem balamutēm, kas apgalvo, ka pensionāriem esot naudas ,,kā lielopu mēsli''.

Jāpievienojas arī A. Šterna secinājumam, ka pensionāri nespēs samaksāt augstās dziesmu svētku ieejas cenas un daudziem to sarīkojumus nebūs iespējams apmeklēt. Bet tas pats jau sakāms arī par citiem sarīkojumiem, piem. teātŗa izrādēm un koncertiem, kur arī pensionāri dabū tikai niecīgu atlaidi agrāko puscenu vietā.

Guntis Salāts Toronto

APLAMA IZVĒLE

Cik var spriest no ziņojumiem presē, tad Toronto šāsvasaras dziesmu svētkos mūzikas sarīkojumi būs lieliski kā dažādības, tā arī programmas un izpildītāju ziņā. To gan nevar teikt par izraudzīto teātŗa lugu ,,Vecais pilskungs'', kas ir drāmatizēts Augusta Deglava stāsts. (Lielas aizdomas, ka to drāmatizējis komūnistu pakalpiņš Voldemārs Sauleskalns.) Lugas saturā klaušu laiki. Galvenā persona: varen bargs, beigās arī žēlsirdīgs barons. Blakus lomās klaušinieku mīlētāju pāris, kuŗu laime draud izšķīst kā ziepju burbulis, bet beigās barons — vecais pilskungs, apžēlojas par viņiem aiz pateicības par izglābšanu no nāves briesmām. Saturā tik bezgala naīvas lugas ideoloģija ir parādīt, cik taisnīgs var būt barons. Vai kaut ko nejēdzīgāku var iedomāties kā iekļaut šo lugu dziesmu svētku programmā! Vai tad tiešām nebija iespējams izvēlēties lugu ar ideoloģiski nacionālu saturu, kas stiprinātu mūs, trimdiniekus, savā stājā un cīņā par brīvu, neatkarīgu Latviju!

P. Blūms Hamiltonā

LŪGSIM PAR VIŅIEM

Dziļi izjusta pateicība mūsu laikrakstam LA par sīkajām ziņām, kā arī fotouzņēmumiem par ticības un patriotiskajiem cietējiem izsūtījumā. Jāapbrīno Gaismas akcijas darbs. Katra mūsu vēstule drusku palīdz, bet pati galvenā palīdzība nāk no Dieva. Daži no lasītājiem pasmaidīs. — Par pēdējiem apcietinātajiem un viņu grupu zinām, ka tie ir dziļi ticīgi ļaudis. Arī mūsu laikrakstu lasa daudz ticīgu, tādēļ vēlos uzaicināt katru par cietējiem lūgt. Lūgt ne tikai svētdienās vai brīvā brīdī, bet septiņas reizes dienā, kā ķēn. Dāvids un Elija to darīja. Mūsu Dievs vēl dzīvo un palīdz. Viņš gaida uz mūsu lūdzēju akciju, lai redzētu, kā darbi saskan ar vārdiem. Lūgsim par cietējiem un viņu ģimenēm un arī pēc Gara gaismas mums pašiem.

Matilde Brukšteine

VISIEM UN IKVIENAM

Cīņā pret komūnismu jāsaslēdzas baznīcām, izglītības iestādēm, jaunatnes un patriotiskām organizācijām — visiem un ikvienam. Kā klusētāji mēs paliekam ienaidniekam par līdzskrējējiem un verdzības režīma sabiedrotiem.

Mūsu galvenā ideja ir Latvijas atbrīvošana un reālākie ieroči trimdā ir: reliģiski nacionālā pasaules uzskata izkopšana, gara dzīve, latviskās dvēseles, domāšanas un valodas saglabāšana, visplašāka kultūras, zinātnes un mākslas veicināšana, jaunatnes izglītošana un sagatavošana nākotnei. Saimnieciskiem pasākumiem — kooperātīviem, namiem un ērtībām sekundāra nozīme.

Mārtiņš Vāgners
TLB Sestdienas skolas 1956. g. izlaiduma absolvents

V. Dambergs

Purvītis šodienas gaismā

(turpinājums)

Slepeni un kaunēdamies viņš izmēģināja zīmēt kaut ko no apkārtnes. Puika tur nodzīvoja sešus gadus, tad tēvs norīkoja Vitebskas guberņā kādas vecas dzirnavas un kļuva par dzirnavnieku. Vilhelms nu atsāka skološanos Drisā, pie Daugavas. Šeit zīmēšana tāpat nozīmēja kopēšanu, tikai no gleznu reprodukcijām. Skolotājs, pats būdams akadēmiķis, saredzēja topošu talantu un ieteica Vilhelmam gatavoties uz Mākslas akadēmiju Pēterburgā. Iestājoties prasīja ģipsa galvas zīmējumus, bet tādu nekur uz vietas nevarēja sameklēt.

1880. g. Drisas skola ir pabeigta ar teicamām atzīmēm, taču līdzekļu trūkums spiež jaunekli palīdzēt tēvam dzirnavās. Mašīnas prasīja remontus. Dažu mēnešu laikā tās salabotas, un izcilais mechaniķis sāka atkal sapņot par mākslu. — Viņš sagatavo vairākus zīmējumus, kopējot mazas figūriņas un ar vietējā muižas īpašnieka (kas glezno akvareļus) apsolīto mazo 15 rubļu stipendiju iedrošināts, sāk kārtot iestāšanos Pēterburgas Mākslas akadēmijā. Konkurss ir liels. Uz 35 vietām tīko 140 jauniešu... Vilhelmam uzsmaida negaidīta laime — līdzīgi J. Rozentālam, viņu pieņem par brīvklausītāju 1890. g. rudenī.

Mākslas akadēmiju jauneklis uzlūko par gaismas pili. Impozantas telpas; ārpusē, trepju galos ēģiptiešu sfingas. Studiju sākumā visiem jāzīmē ģipsa figūras, seno laiku skaistuma garā. Vēlāk, pārejot modeļu klasē, aktus zīmēt Purvītim diez kā nepatīk. Viņā nobriest pārliecība, ka viņa aicinājums ir citā virzienā — ainavu gleznlecībā.

Kādā akadēmijas izstādē viņš saņem sudraba medaļu par vienu no izstādītiem dabasskatiem. Tanī laikā cirkulē valodas par reformām. Pūš progresīvi vēji, mainās paidagogi un mācību metodes. Nu Purvītis var pilnīgi nodoties ainavu gleznošanai. Viņš iesaistās A. Kuindži meistardarbnīcā. Šis gleznotājs kļūst par topošā latviešu ainavista galveno vadītāju. Kuindži ticēja, ka māksla spēj ietekmēt sabiedrību. Viņš izcēla savos darbos aistētiskus ideālus, patriotisma izjūtu. Mācīja brīvu pieeju, veidot formas tieši ar otu, turēties pie dabas. Laba kompozicija esot ilgu meklējumu rezultāts, tādēļ arī ieteica trenēt atmiņu.

Purvīša interešu sfairā ietelp vēl citi ainavisti. Viņš aizraujas ar I. Levitāna stilu — ziedošu ābeļu motīviem. Tāpat ar norvēģu meistaru F. Taulovu. Pēdējais ir liels sniegu attēlošanas speciālists. Purvītis aktīvi iesaistās latviešu gleznotāju grupā ,,Rūķis'' un sadraudzējas ar Rozentālu, Alksni, Valteri un Federi. Purvītis ir taupīgs un atturīgs, viņš nešķiež naudu sociālā sadzīvē pie vīna glāzēm. Mākslas akadēmijas Pavasaŗa izstādē viņš rāda ainavu ,,Ziemas vakars uz laukiem''. Te skaidri viežams Kuindži iespaids — vakara saules stari apmirdz apsnigušas zemnieku mājas jumtu.

1897. g. aprīlī Purvītis kopā ar Valteru ceļo uz Jelgavu, tur katrs strādā pie sava īpata sižeta. Valters glezno tirgus ainu ar figūrām, Purvītis kādu agra pavasaŗa ainu. Šai temai viņš skici paveic Rūjienā, kur zeme ir vēl mikla, redzami sniega plankumi, pārplūdusi upe. Viņš skicē arī pareizticīgo baznīcu un tuvējās kapsētas stūri. Atpakaļ Jelgavā viņš bija vasarā, kad komponēja savu diplomdarbu.

Augusta beigās pienāca traģiska ziņa — Alksnis miris pēc deguna operācijas. ,,Pēdējie stari'' nu ietvēra jaunu simbolisku dimensiju. Dziestoša vakara gaisma stiepās pāri pakalniem un atspoguļojās uz balto krustu kapsētā, kuŗā atdusējās viņa studiju biedrs...

Akadēmijā uz zelta medaļu un 2500 rubļu stipendiju bija stingrs konkurss. Grūti aprakstīt sajūsmu, sevišķi latviešu vidū, kad Purvītim piešķīra visu kāroto dižo prēmiju! ,,Pēdējie stari'' palika akadēmijas īpašums. Vēlāk to uzskatīja par pirmo latviešu noskaņu ainavu. Diemžēl, Otrā pasaules kaŗa laikā šī glezna pazudusi.

Pēc medaļas iegūšanas ceļš veda uz Jelgavu pie Valtera. Notiek iepazīšanās ar Štelmacheru ģimeni. Viena no šīs ģimenes skaistajām atvasēm kļūst par Vilhelma dzīvesbiedri. Tas notiek 1903. gadā. Otru meiteni apprec Valters. Tā draugi kļūst radi.

Uzturēdamies Jelgavā, Purvītis izdara daudz apkārtnes studiju. Ziemas laikā ar salstošiem pirkstiem viņš skicē vienu ainu pēc otras. Brīvos, drošos triepienos tiek paveikts vesels klāsts gleznojumu. Nav šaubu, ka tieši šeit piedzima viņa vēlākā Eiropas ,,sniega meistara'' reputācija.

Akadēmijā viņu aicina par žūroru dažādām izstādēm. Kā absolventu grupas dalībnieks viņš profesora Kuindži pavadībā ceļo uz Eiropu un iepazīstas ar dažādiem mūzejiem un māksliniekiem. Purvītis redz impresionistu un postimpresionistu darbus; iepazīstas arī ar jugendstil — grafisko ievirzi. Viņu valdzina eiropiešu gleznojumos dominētāja vientulības izjūta, caurspīdīgās skumjas, melancholija. Atgriežoties Latvijā, kā populāru personu viņš iejauc zināmās intrigās starp mākslas organizācijām. Pārsteidz arī, ka viņu nenovērtē, kā to redzam vācu sabiedrības rīkotajā izstādē 1898. g...

(Turpinājums sekos.)

Marta diena

Ž. Zentiņš

Skani dziesma droša, dzīva,
Dziesmā ceļas tauta brīva

Izlases koncerts 7. latviešu dziesmu svētkos Kanadā

Dziesmu svētkos daudzo koncertu ietvaros viens no nozīmīgākiem koncertiem, kas dod dziļāku ieskatu latviešu nopietnās mūzikas jaunradē, it īpaši kamermūzikā, ir izlases koncerts. Skaņdarbu atskaņošana parasti iesaista mūsu izcilākos izpildošos māksliniekus.

Šī gada izlases koncertā, kas paredzēts 1. jūlijā plkst. 20.00, MacMillan Theatre zālē, piedalīsies astoņi mākslinieki un kamermūzikas ansamblis. Ja programmā pārstāvēto septiņu komponistu vidū ir tikai viens jaunās paaudzes skaņradis — Pēteris Aldiņš, tad izpildītāju mākslinieku vidū, ieskaitot instrumentālo ansambli, ir tikai divi vecās paaudzes mākslinieki — prominentais latviešu vijolnieks Voldemārs Rušēvics un kontrabasists Jānis Beloglāzovs sen.

Koncertā dzirdēsim trīs pirmatskaņojumus: Pētera Aldiņa dziesmu ciklu Putnu dziesmas, kas rakstīts mecosoprānam, altvijolei un klavierēm. Šis darbs ir piecās daļās — Putnu modināšana; Putni; Kūko, mana dzeguzīte; Putnu dziŗšana un Kad putni bēg. Šo skaņdarbu atskaņos mecosoprāns Melita Mičule, Arturs Jansons (altvijole) un pianiste Rita Strautiņa.

Profesora Tālivalža Ķeniņa šim gadījumam īpaši rakstīto Kamerkoncertu klavierēm un instrumentālam ansamblim atskaņos pianists Pēteris Zariņš un instrumentālais ansamblis; diriģēs profesors Alfrēds Štrombergs.

Viktora Baštika sieviešu korim un instrumentālam ansamblim komponēto skaņdarbu Dziesma ar Indras Gubiņas tekstu atskaņos DV sieviešu koris Zīle, diriģēs Arvīds Purvs.

Runājot par jauno komponistu Pēteri Aldiņu, jāpiezīmē, ka viņš ir labi pazīstams arī kā dziedātājs un koklētājs. Viņš beidzis Bostonā Longy School of Music un vēl papildinās kompozicijā. P. Aldiņš māca arī Pitsburgas universitātē Carnegie-Mellon solfedžio un cer iegūt māstera gradu tuvākā nākotnē.

Programmā vēl dzirdēsim Jāņa Kalniņa Stīgu trio, piedaloties Voldemāram Rušēvicam, Arturam Jansonam un Džillai Vītolai. Tālivalža Ķeniņa prasīgo Čakona solo vijolei spēlēs Rasma Lielmane. Aleksandra Okolo-Kulaka Stīgu kvartetu Nr. 2. atskaņos Rasma Lielmane, Voldemārs Rušēvics, Arturs Jansons un Džilla Vītola. Alberta Jēruma Mūzika, kas rakstīta mecosoprānam, vijolei un flautai, atskaņos Melita Mičule, Rasma Lielmane un Lalita Saliņa. Zviedrijā dzīvojošā komponista Andŗa Vītoliņa Ledus puķes un Dzirnaviņas atskaņos DV sieviešu koris Zīle ar Ritu Strautiņu pie klavierēm.

Instrumentālā ansamblī un dažādo mazāku ansambļu kombināciju sastāvos piedalās bez jau pieminētiem vēl Jānis Beloglāzovs (kontrbass), Edgars Lindts (klarnete).

Visi jaunās paaudzes mākslinieki ir vairāk vai mazāk pazīstami latviešu koncertos, it īpaši latviešu jaunatnes dziesmu svētkos. Viņu profesionālā izglītība mūzikā ir ļoti laba, un lielākā daļa no viņiem ir vai nu ieguvuši māstera gradu, vai to arī iegūs tuvākā laikā.

Izlases koncerts solās būt vienreizēji interesants kā programmas, tā arī mākslinieku ziņā. Lieki būtu tuvāk kavēties pie DV sieviešu koŗa Zīle cildināšanas. Zīles ir kļuvušas pazīstamas šī vārda labākā nozīmē Kanadā, ASV un arī Eiropā, koncertējot mūsu izcilā diriģenta Arvīda Purva vadībā.

Nikolajs Kalniņš

Latvijas karte

Lai tukšumā nemaldās skati,
Tu tagad man Latvija pati:
Es skatos uz upju līkumiem ziliem
Un eju uz Gaujas un Daugavas siliem.
Es klīstu gar Ogres un Aiviekstes krastu;
Uz jūru nes Venta ūdeņu nastu;
Caur Zemgali rāmi Lielupe slīd,
Ar ezeriem Latgale pretī man spīd.

Vairs dzimtenes ūdeņi nav tikai šķitums:
Pat dzirdu, kā Pērsē aizčalo kritums.
Šalc Baltijas jūra pie Latvijas kājām,
Sauc ūdeņu balsis mani uz mājām.

Anšlavs Eglītis KĀPIENS Mt. HŪDĀ

Ka Japānai Fidži, tas Oregonai Mt. Hūds. Tas šeit redzams visur un visādos veidos: tūristu plakātos, vietējo firmu zīmēs, iestādēs pie sienām un privātās mājās kā rotājums uz plauktiem un kumodēm. Portlandes parki un daudzas ielas iekārtotas tā, lai no tām varētu pārredzēt Mt. Hūda majestātisko, balto cukurgalvu. Tā atrodas tuvu jūrai (kalna kristītāji bijuši jūrnieki, kas to ieraudzījuši pār kuģa priekšgalu — ,,hood''), nogāzes strauji slienas augšup, un 3420 metrus vai 11,245 pēdas augstā galotne pārvalda plašu apgabalu. Dzīvojot Sēlemā, Vilametes ielejas pašā dibenā, pa virtuves logu varu redzēt Mt. Hūda sniegaino cekulu. Saprotams, tas nerādās pārāk bieži. Ja Oregonā ir slikts laiks, tas vispirms uz Mt. Hūda. Tik straujas laika maiņas kā šeit, neesmu nekur redzējis. Reizēm stundas laikā lielais kalns daudzas reizes iznirst no mākoņiem un atkal pilnīgi pazūd. Uz Hūda nokrīt vairāk sniega nekā jebkur citur Oregonā. Stāsta par 70 pēdas dziļām sapūstām sniega kupenām. Blizzardi tur trako no agra rudens līdz vēlam pavasarim un ir iemesls daudzajiem nelaimes gadījumiem uz šī kalna. Hūda bagātīgie sniegi baro veselus 11 glečerus, no kuriem viens — Elijota ir īsti liels, ar simtiem pēdu dziļām plaisām.

Nav tiesa, ka amerikāņi nedarītu itin nekā, kas neienes skaidru naudu. Kā Sēlemā, tā Portlandē pastāv kalnākāpēju biedrības, un alpinisti nu reiz ir īsti nesavtībnieki — Antiņi, kas savai bargajai piepūlei vēl brangi piemaksā. — Alpīnisms laikam pazīstams arī dzīvniekiem — Hūda glečeros diezgan bieži atrod iesalušus lāčus un briežus, kas taču barības dēļ tur augšā nekāpa...

Amerikāņi kāpuši jau pionieru laikos. Vecajos uzņēmumos tos redzam apbruņojušos gaŗiem, dzelzgalainiem zižļiem. Stāsta, ka, krītot glečeŗu plaisās, senie kāpēji manījušies sagriezt zižļus šķērseniski un tā noturēties. Tas ir arī vienīgais, ko kalnā kāpjot var iesākt ar gaŗu mietu. —

Pirmais Mt. Hūdā uzkāpis Oregonas avīzes redaktors 1857. g. Tā kā viņš pats šo sasniegumu publicējis savā laikrakstā, neviens viņam neticējis. Otru reizi grūto kāpienu redaktors nejaudājis atkārtot, bet sūtījis augšā jaunāko reportieri. Tas sarunājis līdz kādu dūšīgu mācītāju, un svētā vīra liecībai oregonieši beidzot noticējuši.

Kad 6000 pēdu augstumā, tieši uz koku robežas, uzcelta luksa viesnīca, Mt. Hūds ātri kļuva par vienu no iemīļotākiem tūristu kalniem visās Savienotajās Valstīs.

Viesnīca ir bezformīga, bet ļoti iespaidīga. — Celta no vareniem akmens bluķiem un kolosāliem baļķiem, kuŗus nespētu aptvert vairāki cilvēki. Dievs zina, kādā veidā tie uzdabūti te augšā un uzslieti stāvus, jo galvenajā telpā baļķi iet cauri visiem stāviem, esot pārvarēta tikai vienu vienīgu reizi.

Nav nekāds brīnums, ka dzīvojot tikpat kā Hūda pavēnī, rodas vēlēšanās uzrausties augšā. Kad Selemā satiekamies četri kalnu cienītāji — šacha meistars Valdemārs Zemītis, gleznotājs Raimonds Staprāns, viņa brālis Armands un es, nolemjam izmēģināt roku.

Laukums viesnīcas priekšā jau pilns tūristiem. Tuvākās nogāzes raibas no klaiņotājiem. Cēli pastaigājas arī gidi un glābšanas komandas lo-

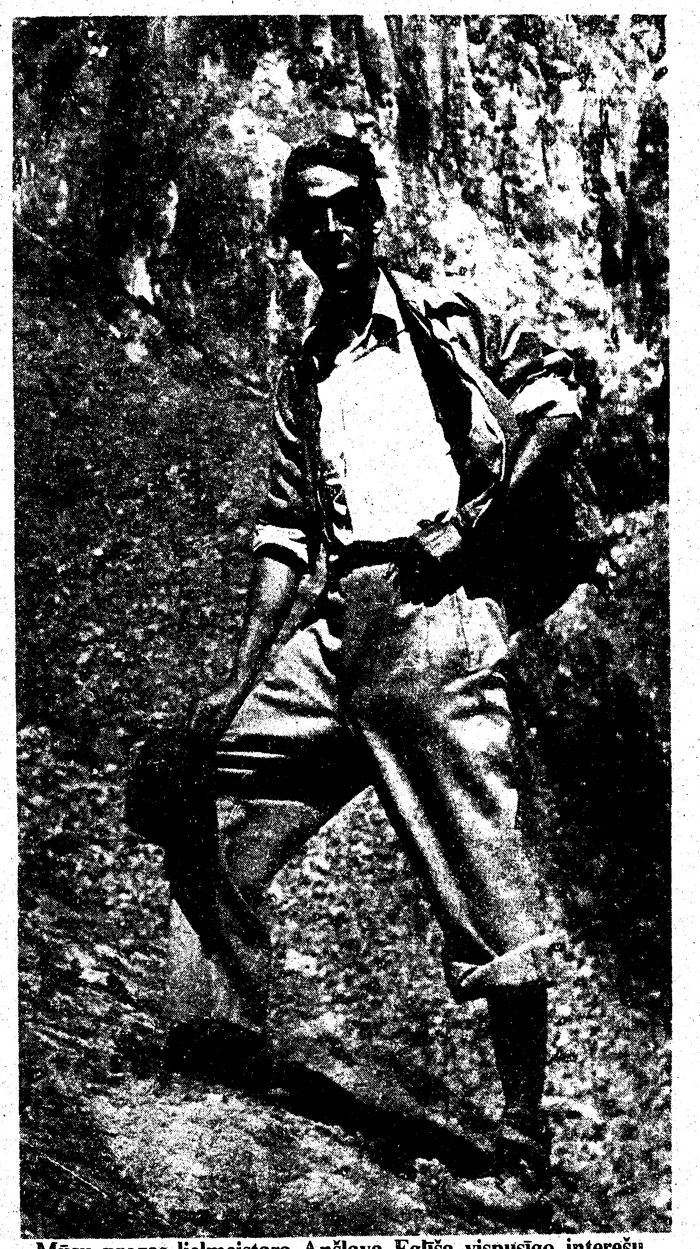

Mūsu prozas lielmeistara Anšlava Eglīša vispusīgo interešu lokā bijusi arī kalnā kāpšana. Stāstījumu par kāpienu Mt. Hūdā autors uzrakstījis dažus gadus pēc iecelošanas ASV.

balstot balkonus ap milzīgu kamīnu vidū. Šo ciklopisko architektūru šeit dēvē par ,,Kaskādu stilu'', un tas patiesībā ir izmēros palielināts Norvēģijas meža viensētu būves veids.

Tikai trīsdesmitajos gados šinī Amerikas stūrī parādās alpinisti Eiropas izpratnē, ar attiecīgu modernu ,,apbruņojumu'', un sākas Hūda daudzo šķautņu sistēmatiska izkāpaļāšana. Dažas neuzkāptas kraujas joprojām vilina pārdrošniekus, piemēram Jokuma rags, kas pa gabalu izskatās diezgan miermīlīgs. Arī impozantā ziemeļu siena cekļi. Bet vasarā tie neizskatās ne tuvu tik vareni kā ziemā, kad izpušķojušies milzīgām trapezu kažokcepurēm ar rakūnu astēm pāri pleciem.

No viesnīcas labi pārskatāma kalna struktūra. Apklusušais vulkāns ir pareizs kons, kuŗa dienvidu mala sabrukusi, atstādama tikai vienu augstu zobu — ,,Krāterklinti''. Pāri izbrukušajai malai, iekšā krāterī un augšup pa pretējo malu iet mūsu nozīmētais Dienvidu ceļš. Lai lasītājs negaidītu no mums brīnumdarbus, piezīmēšu jau laikus, ka daudz kas neizdevās kā plānots. — Pirmo ķezu sagādāja slēpotāju lifts, kas mūsu laika aplēsēs spēlēja ievērojamu lomu. Liftu izmēģinājām jau pagājušā rudenī — uzšūpodamies reibīgā braucienā pāri gravām un klinšu ragiem — veselu jūdzi augšup pa kalna nogāzi. Izrādījās, ka tieši šodien lifts nedarbojas.

Lieka jūdze pret kalnu nozīmē lieku stundu. Kraujam smago nesamo mugurā un, skumīgi nolūkodamies vieglajos lifta sēdeklīšos tukšā šūpojamies pār mūsu galvām, — sākam kāpt. Aiz pēdējiem kroplajiem kokiem Šveices kalnos izplestos koši zaļās un smaržpilnās alpīnās pļavas, bet Mt. Hūds nobēris savus slaidos sānus tikai ar melniem un iesarkaniem lavas izdedžiem. Tie ir dīvaini viegli un trausli. Reizēm palielu bluķi var pārsist ar kājas spērienu. Kāpjot stāvās klintīs, šejienieši cērtot akmenī pakāpienus tāpat kā ledū!

Drīz sasniedzam ugunssarga būdu, kas no šī pēdējā apdzīvotā punkta kalna sānos pārlūko nebeidzamos zilos Oregonas mežu masīvus. Sargs brīnās par vēlīniem kāpējiem. Šodien kalnā jau devušās divas partijas, abas ar mazu gaismiņu. — Sargs brīdina, ka mēs galotni nesasniegšot.

Pagaidām mūsu laika rēķini vēl nav sagrauti. Pieliekam tikai raitāku soli. Lavas lauki tomēr ir viltīgi. Nogāze, kas no tālienes izskatās gludena kā nora, izrādās no vienas vietas gravu un graviņu izrakņāta. Stāvas vaļēju gruvešu kaudzes nebeidzamās rindās paceļas mūsu priekšā. Vietām gruveši pavisam smalki, kājām trūkst atbalsta, jāmūjas augšā kā jūrmalas kāpās. Savā ziņā šis Hūda sāns atgādina Sicilijas vulkānu Etnu, tikai tur pa pelnu klajumiem tūristus veda augšā ar ēzeļiem...

Beidzot sasniedzam pirmo glečeri. Tas nodēvēts pioniera Palmersa vārdā, kas vadījis audekliem klātās ores cauri Mt. Hūda apvidum, ceļā uz auglīgo Vilametes ieleju. Neizprotam, ko oŗu braucēji būtu meklējuši mūžīgajos sniegos, jo visas grēdas pārejas daudz zemāk. — Palmersa glečers ir ap jūdzi plats, miermīlīgs sniega lauks, kas saulē atkusis mīksts, tā kā iet pa to veicās apmēram kā pa purvu. Vietām var dzirdēt ūdens rūkoņu kaut kur dziļi apakšā, taču nekādas plaisas mūs nekavē. Drīz atkal rāpjamies morēnu grēdās, pār kuŗām vējš dzenā baltos pumiņa putekļus. Saule spiež, sviedri līst, kakls, elkoņi, stilbi, neraugoties uz pastāvīgo eļļošanu, nodeguši sarkani, līdzpaņemtās koka-kolas pudeles strauji tukšojas, atvieglojot mugurmaisus. Lielā viesnīca aizgrimusi dziļi, dziļi apakšā, sīka kā metamais kauliņš, milzīgi plašumi atveŗas visapkārt.

(turpinājums sekos)

Viktors Baštiks dziesmu svētkos Kanadā

Viktors Baštiks dzimis 1912. gadā Baltijas jūras krastā — Pērkones pagastā. Viņš bijis Skatras koŗa vadoņa dēls un jau 16 gadu vecumā darbojies par Grobiņas draudzes ērģelnieku. Viktoram Baštikam jau agrā jaunībā bija interese vairākās skaņmākslas nozarēs. Vēlāk viņš kļūst par čellistu, diriģentu un komponistu, galvenokārt pievēršoties garīgās mūzikas novadam. Pēdējo slīpējumu kompozicijā V. Baštiks ieguva Latvijas valsts konservātorijā Jāzepa Vītola kompozicijas teorijas klasē. Komponista V. Baštika skaņdarbi vairākkārt godalgoti latviešu dziesmu konkursos un tos raksturo rūpīga rakstības technika. Kopš aiziešanas pensijā viņš kļuvis par sevišķi darbīgu komponistu. Pie viņa pēdējiem lielāka apjoma skaņdarbiem pieder Rekviems korim, solistiem un ērģelēm. Komponists ir izdevis ar saviem līdzekļiem arī savu solo dziesmu krājumu ar 35 dziesmām.

Dziesmu svētku garīgā koncertā dzirdēsim Viktora Baštika skaisto Pateicības kantāti korim, divi solistiem, orķestrim un ērģelēm. Solisti būs mecosoprāns Melita Mičule un Alberts Vītols ar Anitu Rundāni pie ērģelēm, diriģēs Arvīds Purvs.

Kantāte atskaņota pirmo reizi Sv. Andreja ev. lut. draudzes 25 gadu jubilejas koncertā 1977. gadā Toronto. Imants Sakss cildināja komponista vienkāršo un skaidro mūzikālo valodu, kas atbilst Svēto rakstu vienkāršībai. Plašais skaņdarbs balstās uz vācu koŗāļa Lai Dievu visi teic melodijas tekstu un ir rakstīts sešās daļās. Saksa vērtējumā Pateicības kantāte bija jubilejas koncerta spožākais sniegums.

Izlases koncertā būs V. Baštika sieviešu korim un instrumentālam ansamblim rakstītais skaņdarbs Dziesma ar Indras Gubiņas tekstu, kas sacerēts pagājušo Dziesmu svētku Vadonim.

Kopkoncerta programmā būs V. Baštika dziesma Mazs saules stariņš atspīd jau ar Jāņa Raiņa tekstu.

RAIBĀ NEDĒĻA

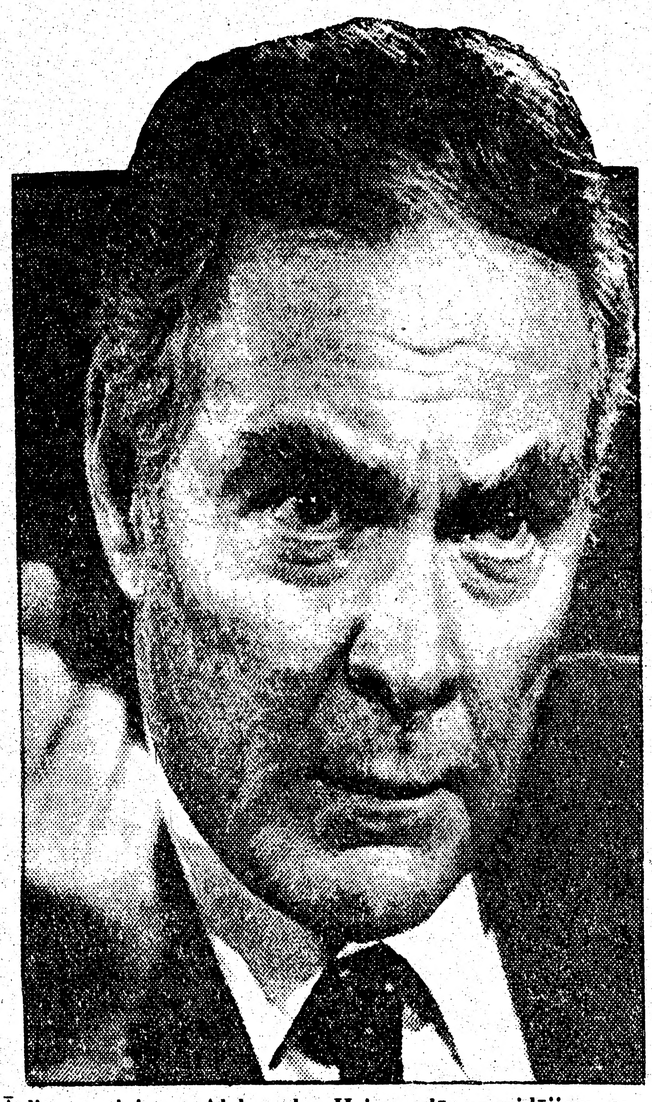

Ārlietu ministrs Aleksandrs Heigs ceļā uz vidējiem austrumiem.

PAGRIEZIENS NAV IEROBEŽOTS

ASV ārpolitikā noticis tik radikāls pagrieziens, ka lielākā pasaules daļa to pilnīgi nav izvērtējusi. Gluži nepamatots ir pārmetums, ka Rēgena un Heiga ārpolitikā parādījies interešu aprobežojumu sindroms, — vienpusīgā Pad. savienības ekspansijas apturēšanas politika. Tiesa, ka Kārtera administrācijas 144 pēdējās dienas iezīmējās gandrīz vienīgi ar tikai Teherānā turēto amerikāņu ķīlnieku atbrīvošanas problēmu, pie tam daudz svarīgākas starptautiskas politiskas problēmas tika nobīdītas sāņus vai pat pilnīgi ignorētas. Heiga un Rēgena ārpolitika nebūt neaprobežojas ar tikai pašreiz šķietami aktuālo El Salvadoras jautājumu, un tādēļ liberālās preses pārmetumi par Heigam piedēvēto Salvadoras sindromu nav attaisnojami.

HEIGS DODAS UZ VIDĒJIEM AUSTRUMIEM

Ārlietu ministrs Heigs, kam acīm redzot prezidents Rēgens dāvājis pilnīgu uzticību, Vašingtonas un Maskavas konfrontācijas ietvaros jau stājies pie pirmajiem konkrētajiem pretsoļiem, un šie pretsoļi nekādā gadījumā neaprobežosies ar kādu šauru ģeografisku telpu. Kremļa agresijas apturēšanai amerikāņi reaģēs globālā mērogā kā Eiropā, kur vēl arvien bīstamākā pulvermuca ir Polijā, tā arī vidējos austrumos, Afrikā, tālajos austrumos un, protams, arī Amerikas dienvidu kontinentā.

Nākamās nedēļas beigās Heigs dodas savā ļoti svarīgā diplomātiskā misijā uz vidējiem austrumiem. Laikā no 3.—8. aprīlim viņš satiksies ar vidējo austrumu amerikāņiem draudzīgo valstu vadoņiem un pārrunās ar tiem gluži jaunu politisku un militāru amerikāņu diplomātisko un militāro koncepciju vidējo austrumu telpu pasargāšanai no tālākas Kremļa ekspansijas. Tā šo Heiga misiju var uzskatīt par priekšspēli gluži jaunai starptautiskās politikas pokera spēlei visas pasaules rūpniecībai tik svarīgā melnā zelta — eļļas avotu — territorijā.

Ēģiptē, Izraēlā, Jordānā un Saudi Arabijā ārlietu ministrs

Sadats piedāvā atturīgu draudzību.

Heigs nāks klajā ar konkrētiem priekšlikumiem ciešākai sadarbībai ar Vašingtonu. Nav noslēpums, ka, kontrolējot pieeju pasaules eļļas avotiem, Pad. savienība spertu izšķirīgu soli uz priekšu globālās dominēšanas ietvaros. Na / arī nekāds noslēpums, ka bez amerikāņu militārās klātienes vidējie austrumi būtu ļoti kārdinošs kumoss Kremlim. Diemžēl, arabu valstu starpā ir lielas pretišķības, pie kam šo arabu valstu vairākums nebūt nav amerikāņiem pārāk draudzīgs. Ēģiptē Heigs satiksies ar prezidentu Sadatu. Pēdējais jau pagātnē atklāti deklarējis amerikāņu militāro spēku nozīmi vidējos austrumos Pad. savienības ekspansijas apturēšanai, bet ir arī zināms, ka viņš nekādā gadījumā neļaus pārvērst Ēģipti par amerikāņu vasaļvalsti. Tādēļ viņš arī, kaut labvēlīgs Heiga jaunajai ārpolitikai, pretosies lielāku amerikāņu militāru bažu ierīkošanai savā zemē.

Izraēlā Heigs apliecinās tradicionālās ciešās saites ar žīdu valsti, bet nepieņems nekādus konkrētus plānus, jo jānogaida jaunās parlamenta vēlēšanas Izraēlā, kur 30. jūnijā cer gan uzvarēt sociālistu partijas vadonis Šimons Perezs, bet kneseta daudzpartiju politisko kombināciju rezultātā pie varas var noturēties arī līdzšinējais premjērs Menachims Begins.

Jordānā Heigam būs jādzird karaļa Huseina katēgoriska prasība atrisināt palestīniešu problēmu. Heigs šo problēmu grib novirzīt otrā plāksnē, un Huseins ir reālpolitiķis, kas varbūt ielaidīsies kompromisā un izšķirīgā brīdī tomēr nostāsies Vašingtonas pusē. Saudi Arabijā stāvoklis jau tagad ir diezgan kutelīgs, jo Kremlis pa Dienvidjemenas aizmugures durvīm apdraud šīs valsts vitālās intereses. Saudi Arabija labprāt pieņemtu lielāku amerikāņu ieroču palīdzību, bet pagaidām atturēsies ar plaši atplestām rokām sagaidīt amerikāņus militāru bažu iekārtošanā savā zemē.

LATĪŅU ĢENERĀĻI VAŠINGTONĀ

Bez liela trokšņa Rēgens sācis veidot gluži jaunu politisku un militāru attieksmju izveidošanos ar Kārtera administrācijas laikā novārtā pamestām Latīņu Amerikas valstīm. Tā pagājušā nedēļā Vašingtonā viesojās Arģentīnas jaunievēlētais prezidents Roberto Viola. Viņš saņēma Heiga solījumu atjaunot amerikāņu militāro palīdzību Arģentīnai, ko, kā zināms, cilvēka tiesību ignorēšanas dēļ Kārters bija pārtraucis. Ģenerālis Viola nav vienīgais latīņu augstais karakungs, kas pēdējā laikā iegriezies Vašingtonā. Nesen tur uzturējās Čīles gaisa spēku komandieris ģenerālis Fernando Matei. Rezultātā Heigs panāca internacionālās eksportbankas kredita atjaunošanu Čīlē. Ne mazāk svarīga ir Brazilijas ģenerālstāba priekšnieka ģenerāļa Žozē De Rocha un arī bijušā Bolīvijas prezidenta ģenerāļa Hugo Bazēra parādīšanās amerikāņu galvaspilsētā. Kreisā spārna liberāļi par to jau sacēluši brēku, bet Rēgens acīm redzot zina, ko viņš dara.

Arģentīnas jaunais prezidents ģen. Viola Vašingtonā.

MADRIDĒ VĒL RUNĀ

Izbazūnētai Madrides konferencei vajadzēja beigties jau 5. martā. Pēdējās ziņas no Spānijas metropoles liecina, ka konference rietumu un austrumu politisko pretišķību dēļ var ieilgt līdz 19. aprīlim. Par joku jāuzskata patiesība, ka delegāti pat nav spējuši vienoties par nākamās konferences sasaukšanas vietu. Rumāņu diktātors Čaušešku gribētu to redzēt Bukarestā, Beļģija piedāvājusi savu viesmīlību, bet liekas, ka Austrijas kanclers Kreiskis kā pēdējo iespēju piedāvās Vīni. Protams, ka nekāds nozīmīgs konferences komunikē nav sagaidāms. Labākā gadījumā konferences beigās dienas gaismā varbūt parādīsies rietumu un austrumu ieskatu pretišķību reģistrācijas katalogs. Tam, protams, nebūs nekāda politiska svara. Un tā ar lielu troksni uzsāktā Madrides konference vēsturē ieies kā politiski nožēlojama tukša muca.

SAREŽĢĪJUMI POLIJĀ

Brīvo arodbiedrību vadoņa Valesas un poļu komūnistu partijas un valdības trauslais 90 dienu pamiers pagājušā nedēļā piedzīvoja jaunu drāmatisku konfrontāciju. Te jāpatur vērā, ka tā notika laikā, kad pie Polijas robežām manevros bija sakoncentrētas Varšavas pakta karaspēka vienības, kas viegli šos manevrus varēja pārvērst par brutālu Polijas okupāciju. Konfrontācijas cēlonis bija vairāku vadošu Solidāritātes arodbiedrību aktīvistu apcietināšana un piekaušana. Ļoti iespējams, ka šis poļu čekas solis bija plānota provokācija.

Poļu čekistu piekautais Solidāritātes aktīvists Rudevskis.

Apzinoties stāvokļa nopietnību, Valesa gan prasīja vainīgo čekistu sodīšanu, bet daudzi tūkstoši poļu strādnieku izgāja spontānā protesta streikā, un Valesam tikai ar grūtībām izdosies aizkavēt ģenerālstreiku, kas paralizētu visu Poliju.

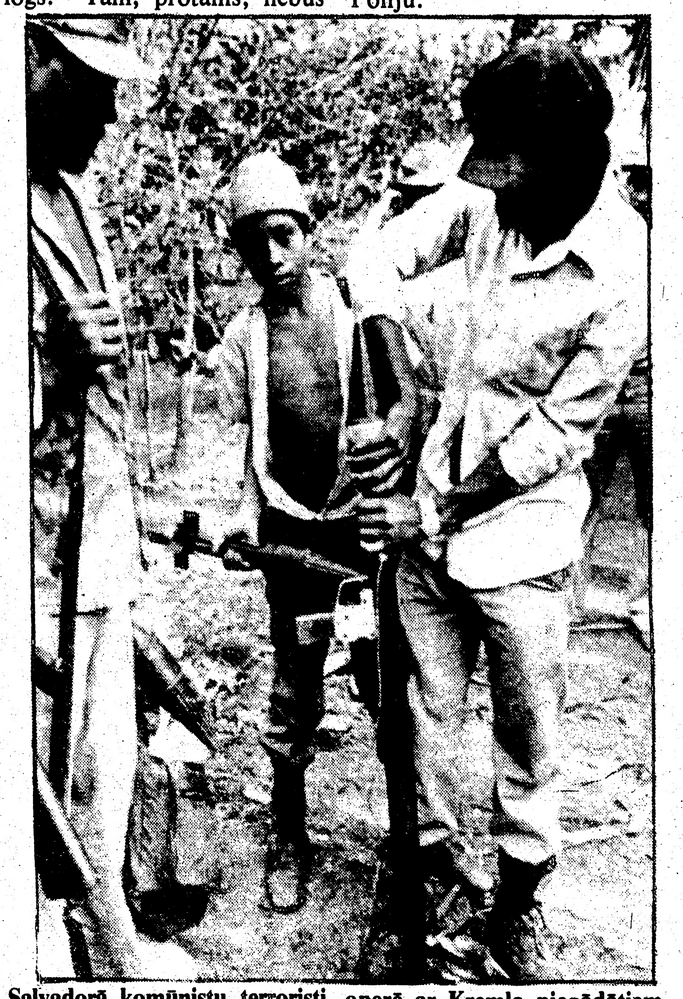

Salvadorā komūnistu terroristi operē ar Kremļa piegādātiem ieročiem.

Bostonas DV atskatās uz rosīgu darba posmu

Bostonas DV apv. pilnsapulce notika 1. martā Džamaika Plain lut. baznīcas sarīkojumu telpās. No 250 biedriem piedalījās 82. Pieminēja pag. g. mirušos biedrus — Kurtu Skulti, pulkv. Rūdolfu Muižzemnieku, Austru Baumani un Emmu Knospiņu.

Par sapulces vadītāju ievēlēja Jāni Ansbergu un sekretāriem Jāni Kažu un Arvīdu Baumani. Apv. priekšnieks Olģerts Kutcers ziņoja, kā apv. pag. gadā atzīmējusi savu 30. g. jubileju. Apvienība darbojusies sekmīgi, atbalstot skolas un kultūrālos pasākumus ar 835.40 dol. Jauniešu pasākumiem ziedots 535 dol. Nosūtīts arī 1280 dol. Bērzainei. Latviešu rādio raidījumiem Bostonā ziedots 450 dol. Atbalstīts arī Nacionālais Fonds Zviedrijā un apv. izdarīja arī otru pilnu maksu Latvijas Brīvības Fondā, kopā 1000 dol. Divi apv. biedri piedalījās Madrides demonstrācijā, ko apvienība atbalstīja ar 250 dol. Tāpat 300 dol ziedoti pretkomūnistiskā laikraksta „Truth", izdošanai angļu valodā. Sarīkota arī demonstrācija sakarā ar Afganistānas okupēšanu. Izsludināta rakstu darbu sacensība jaunatnei, ziedojot balvām 300 dol.

Vanadžu priekšniece Elza Mača savā ziņojumā norādīja, ka visas vanadzes arī gatavojušas keramiku un audumus apv. bazāram, kur iegūts 1117 dol. Sarīkota arī rokdarbu skate. Vanadzes piedalījušās arī 14. jūnija demonstrācijā pie pilsētas valdes nama un no saviem līdzekļiem skolu un jaunatnes atbalstam ziedojušas 680 dol. Svētkos apmeklēti slimie un vecie ļaudis atpūtas namos, pasniedzot mazas dāvanas.

Kasieris Arturs Treize ziņoja, ka budžets izpildījies ar atlikumu. Nama fondā pašlaik 85.000 dol. Kopējais kapitāls 96.845,68 dol.

Biedrzinis Arvīds Mačs ziņoja, ka apv. 1980. g. bijuši 148 vanagi, 80 vanadzes un 10 biedri veicinātāji. Apv. iestājušies 8 vanagi, 6 vanadzes un 2 veicinātāji. Miruši 2 vanagi un 2 vanadzes. Biedru maksas ienākušas apmierinoši. Par mūža biedriem iestājušies, 30 un tagad mums ir jau 41 mūža biedrs. Par darbu apv. apbalvoti un DV nozīmi zeltā saņēma — Nellija Āboliņa, Milda Altmane un Gunārs Straumēns. Centrālās valdes goda rakstus saņēma Vera Grīnberga un Arvīds Bērziņš. ASV zemes valdes rakstus saņēmuši: Elza Mača, Arvīds Mačs, Austra Kaža un Andris Kaža.

ALA pārstāvis Albīns Banga ziņoja, ka 1980. g. DV apvienībā ir 102 ALA biedri. No visiem Bostonas un apkārtne ALA mūža biedriem 50 ir Daugavas vanagi. 30 no tiem Bostonas DV apv. biedri.

Aprūpes daļas vadītājs Augusts Saulesleja ziņoja, ka 14. jūnija ziedojumu akcijā ienācis 1673 un Ziemsvētku akcijā 1524 dol. Uz Latviju nosūtīts viens palīdzības sainis un vietējai aprūpei izdots 800 dol., pārējais nosūtīts ASV zemes valdei.

Lugu krātuves pārzine Valentina Lamberga ziņoja, ka krātuvē ir 1833 lugas. 73 no tām izsūtītas pieprasītājiem gan ASV, Austrālijā u. c. Rīkoti 2 akti / referāti, 3 biedru vakari un lielākais sarīkojums — apv. 30 g. jubileja un Jaungada balle. No sarīkojumiem atlikums ir 261,85 dol.

Sporta grupas vadītāja Daina Krastiņa ziņoja, ka kopā darbojas 25 dalībnieki. Sarīkoti 3 volejbola turnīri. Filatelistu grupas ziņojumu sniedza Jūlijs Lauris. Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja Arnolds Bērziņš. Visas nozares darbojušās sekmīgi.

Apv. priekšnieks Olģerts Kutcers slimības dēļ atteicās kandidēt nākošam gadam, un viņa vietā ar visām balsīm ievēlēja Arturu Treizi. Viņš uzaicināja pilnsapulci ievēlēt jaunajā valdē arī jaunākās paaudzes pārstāvjus — Jāni Bībelnieku, Andri Kažu, Aivaru Ogu un sporta sekcijas vad. Dainu Krastiņu. Balsojot par valdi, tanī ievēlēja: Valdemāru Rudzrogu, Rudolfu Liepiņu, Jāni Kažu, Jāni Āboliņu, Arvīdu Baumani, Jāni Bībelnieku, Arvīdu Maču, Andri Kažu, Aivaru Ogu, Augustu Saulesleju. Revīzijas komisijā ievēlēja: Arnoldu Bērziņu, Vilni Bērziņu un Jāni Purēnu.

Nākošā gada budžetu pieņēma 21.650 dol. apmērā, ieskaitot aprūpi. Nākošā gadā paredzēts Bērzainei noziedot vismaz līdz 3000 dol. Piešķirs stipendiju vienam studentam no Bostonas un apkārtnes latviskās izglītības veicināšanai — Rietummičiganas universitātē 3000 dol. apmērā. Ja pieteiktos vairāki studenti, stipendiju sadalīs. Skautiem un gaidām ceļa naudu uz lielo nometni piešķīra 1000 dol. Grāmatas „Latvia" izdošanai piešķīra pabalstu 500 dol. Patiesības fondam 1000 dol. Tāpat skolu atbalstam 1000 dol.

Debatēs pārrunāja iespēju piedalīties Trimdas draudzes nama pārbūvei sabiedriskām vajadzībām, bet lēmumu nepieņēma.

J. Z.

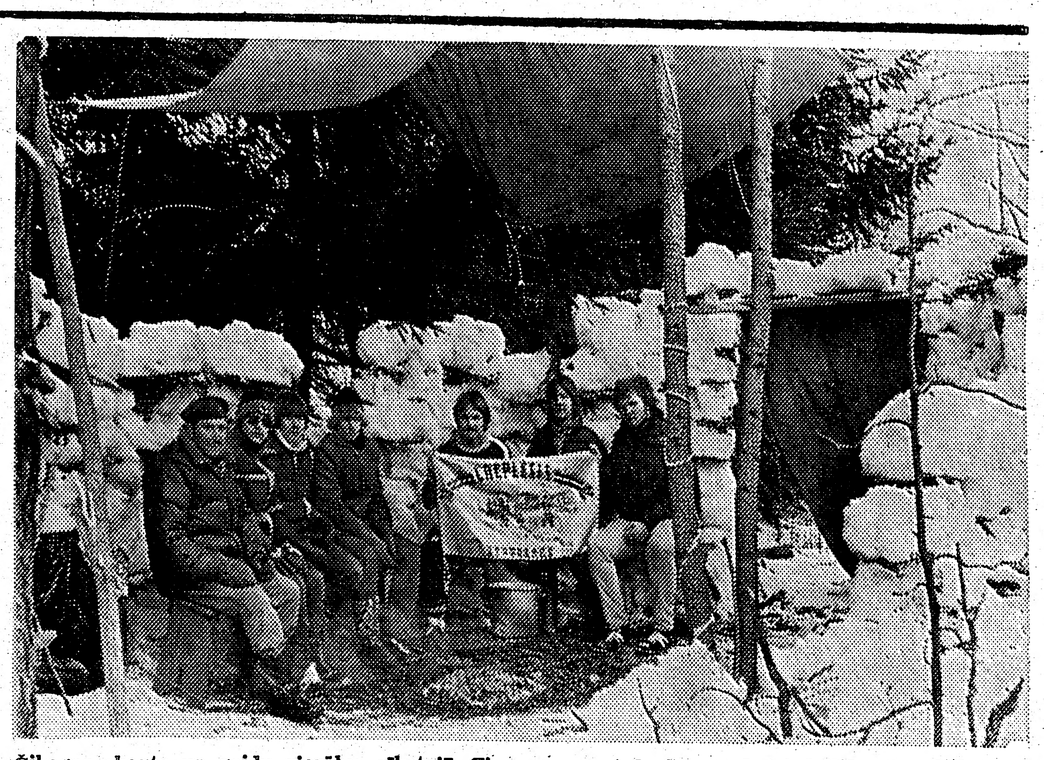

Čikagas skautu un gaidu vienību rīkotajā Ziemas nometnē Gaŗezerā piedalījās arī kaimiņu pilsētu jaunieši. Uzņē mumā nodarbība ainas. Augšā — sniega bunkurā sēž no kreisās: A. Kāršs, H. Gaiķis, K. Muižnieks, E. Roze, G. Šmidchens un D. Šmits

Foto: V. Namatēva

Plkv. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju godināšana Vankuverā

Vankuveras un apkārtnes latvieši 7. martā pulcējās Kistilano luterāņu baznīcā, kur prāvests R. Āboltiņš no Sietlas aizlūdza par mūsu dzimto zemi un tautu, pieminot latviešu karavīrus, kas cīnījās un nesa upurus par tautas brīvību gan Kalpaka bataljonā, gan studentu rotā un latviešu leģionā, kā arī visus, kas par uzticību dzimtenei mira mocekļa nāvē Krievijas cietumos un soda nometnēs. Prāvests aizlūdza arī par pagājušā gadā Vankuverā mirušo brīvības cīņu dalībnieku kapteini J. Priedīti.

Prāvests R. Āboliņš norādīja, ka tauta, kas negodina savus varoņus, ir kā koks ar apcirstām saknēm. Viņš norādīja, ka 1260. gadā zemgaļi nodedzināja Sidrabenes pili un devās trimdā, kad ienaidnieka pārspēks draudēja tos iznīcināt. Seno zemgaļu ticība un mīlestība pret savu tautu bija tas spēks, kas 1918. gadā mums deva neatkarīgo Latviju un 1919. g. uzvaru pār mūsu tautas ienaidniekiem.

Dievkalpojuma beigās visi vienojās mūsu tautas lūgšanā Dievs, svētī Latviju. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē Vankuveras korporāciju kopa bija rīkojusi varoņu godināšanas aktu.

Vankuveras draudzes priekšniece Z. Leimane apsveica akta rīkotājus un dalībniekus, pieminot, ka no baznīcas viedokļa varoņi netiek vērtēti pēc viņu uzvaru skaita kaujās laukā, bet gan pēc sirds degsmes, ko viņi ieliek sava mērķa sasniegšanai. Mūsu dzimtene vēl nesauc mūs cīnīties kaujas laukā, bet mēs varam tai dot savu sirds degsmi, strādāt un nest upurus tās brīvības atgūšanai.

Vankuveras korporāciju kopas seniors prof. J. Lielmežs savā runā atcerējās Kalpaka bataljona un studentu rotas kaujas atbrīvošanas karā. Nav lielākas mīlestības kā ziedot savu dzīvību par savu tautu, uzsvēra runātājs. Viņš lūdza prof. J. Leimani nolasīt referātu par baltu valodām. Prof. J. Leimanis iepazīstināja akta dalībniekus ar baltu valodu izcelsmi un attīstību indoeiropiešu valodu saimē, ar daudz piemēriem apgaismojot baltu valodu radniecību ar citām indoeiropiešu valodām. Nobeidzot referents aicināja visus tautiešus piegriezt visnopietnāko vērību mūsu dzimtās valodas saglabāšanai un kopšanai, jo latviešu valoda ir mūsu tautas un kultūras pastāvēšanas pamats.

J. Ruško

Laipni lūdzam lasītājus kārtot
LATVIJA AMERIKĀ
1981. gada abonementa maksas.

DV apvienības 30 gadi

Čikagas DV apv. sākums ir 1951. g. februāris, kad toreizējais DV pārstāvis ASV Arvīds Līdacis par DV pilnvarnieku Čikagā iecēla Rūdolfu Ārumu. R. Ārums kopā ar V. Eglīti un E. Ozoliņu nolika pirmo iniciātoru sanāksmi 1951. g. 11. februārī, kuŗā piedalījās 11 dalībnieku. Par kopas priekšnieku ievēlēja V. Eglīti, par sekretāru R. Ārumu, kasieri E. Cauni.

Pirmajā kopas sapulcē, 1951. g. 1. aprīlī, piedalījās 25 dalībnieki, kopu pārdēvējot par apvienību. Par apvienības priekšn. ievēlēja plkv. Ed. Ozoliņu, par priekšn. vietnieku E. Cauni, par sekretāru V. Bērziņu un par kasieri V. Pelsi. Tad sākās DV apvienības darbs. Kopš apvienības dibināšanas par priekšniekiem bijuši: E. Ozoliņš, A. Vanags, R. Poruks, U. Vītols un A. Bārda.

Čikagas DV apvienība 30 gados no mazas grupiņas ir izaugusi par vienu no lielākajām apvienībām, kas centīgā un neatlaidīgā darbā ir guvusi lielus panākumus. Čikagas DV apvienība ir devusi arī divus DV CV locekļus: Augustu Vanagu un Jāzepu Utināmu, kuŗi ilgus gadus bijuši arī DV ASV priekšnieki. DV ASV valdes locekļi bijuši V. Lagzdiņš, P. Ozoliņš un J. Utināns. Goda tiesas prdis K. Vanags. Revīzijas kom. locekļi un Zemes valdes locekļi: Jānis Pogenbergs, sekretārs un sporta noz. vad. Ivars Švānfelds.

DV apvienība Čikagā kā pirmā brīvajā pasaulē sarīkoja lielāko salidojumu, organizācijas 20 gada svētkus, 1966. g., kad kopā sanāca visu zemju delegācijas ar DV ilggadējo prku plkv. Vili Janumu priekšgalā. Tāpat Čikagā ir notikušas DV ASV delegātu sapulces, informācijas darbiniekiem sanāksmes.

Nevar nepieminēt DV organizācijas tuvību ar latviešu jaunatni. Nav nejaušība, ka enerģiskajam vanagu pr-kam Augustam Vanagam kā pirmajam DV organizācijā piešķirta ALJAs krūšu nozīme zeltā. 1956. g. DV dienas notika kopā ar Jaunatnes svētkiem. Augusts Vanags mācēja sadarboties ar jaunatni un aizraut to līdz. Viņš vienmēr bija par paraugu ne tikai vārdos, bet arī darbos. Liels palīgs sarīkojumu izkārtošanā bija viņa brālis Kārlis Vanags.

Pieminams ir arī centrālizētās aprūpes līdzekļu sadalīšanas sistēmas ierosinājums, kas arī nācis no Čikagas. Tāpat ievērības cienīga ziedojumu vākšanas akcija Bērzaines iegādei 1953. g., savācot 3501 dol. Tas bija vislielākais vienas apvienības devums.

Apvienības 30 gadu darbības laikā ziedojumu akcijās ieņemts: 14. jūnija akcijā savākts 20.269 dol., Ziemsvētku akcijā 51.694 dol.

* * *

Latviešu Nacionālā Fonda Zviedrijā Čikagas pārstāvis ir A. Zaube. Viņš pieņem ziedojumus Nacionālam Fondam, pie viņa pasūtināmas Nac. Fonda izdotās grāmatas. Tuvākais informācijai zvanīt: 588-4002.

A. Zaube

ČIKAGA

● Vanadžu kopas sapulcē priekšniece V. Dāboliņa ziņoja, ka aizvadītais gads ir bijis vanadzēm ļoti sekmīgs kā līdzekļu sagādē, tā arī sarīkojumu ziņā. Vanadzes nodevušas apvienībai 1500 dol. Gaismas akcijai ziedojušas 100 dol., Bērzainei 300 dol., Latviešu radioraidījumiem 100 dol. Bez tam vēl nodots apvienībai 1800 dol. aprūpes, Latvijas Brīvības Fonda, Patiesības Fonda, nacionālās darbības atbalstīšanai un jaunatnes latviskās izglītības sekmēšanai, sedzot arī pusi apvienības telpu īres 300 dol. Vanadzes palīdzējušas slimajiem un trūcīgajiem. Tekošā gadā arī paredzēti vairāki sarīkojumi. Ļoti labi ir veicies ar vakariņu vakariem. Priekšniece pateicās visām vanadzēm, kas čakli darbojušās.

Par vanadžu pr-ci atkal ievēlēja V. Dāboliņu, sekretāre — A. Rudzīte, kasiere E. Iesalniece, saimniecības vad. A. Strautiņa.

A.Z.

Mākslinieks ar ziemeļu jūtām

JĀNIS SILIŅŠ — MĀRTIŅŠ KRŪMIŅŠ, LATVIEŠU MUMĀNITĀRO ZINĀTŅU ASOCIĀCIJA, ŅUJORKĀ, 1980. 144 LP.

Izskatīgajā liela formāta J. Siliņa sakārtotajā grāmatā ievietoti raksti par gleznotāja Mārtiņa Krūmiņa dzīves gājumu, mācīšanās laiku, darbu raksturojumiem, 16 darbu attēli krāsās un 56 melnbaltajā tehnikā, kā arī nobeigumā rakstu īssavilkums angļu valodā.

Autors apzīmējis M. Krūmiņu par vienu no īpatnējākiem latviešu ainavu gleznieciības pārstāvjiem trimdā, kas mācījies un veidojies V. Purvīša skolas tradicijās, kaut lēnaudzis, bet citādi darbīgs un ražens. Svešuma gaitās pieskaitāms tiem, kas vēstī dzimtenes dabas un lauku dzīves īpašības, savu ziemeļniecisko dzīves izjūtu.

Augot Rīgas jūrmalā, kā zēns M. Krūmiņš mācījies vērot un iemīļot dabu, skatīt zvejniekus un jūru, piedalījies izbraucienos zvejā. Kara gados nokļuvis Sibirijā, iestājies imantiešos, pēc tam atgriezies Latvijā, cīnījies Latgalē, pēc tam sācis studijas universitātē.

Mākslinieks dzimis Rīgā, skolā gājis Majoros. Pamatskolas laikā zēnu interesējusi zīmēšana. Brīvajā laikā palīdzējis krāsotājam turēt šablonus griestu krāsošanai, bet ar krāsu pārpalikumiem paklusām uzkrāsojis kaut ko līdzīgu uz papes gabala.

Trūkums bijis biežs viesis jūrmalnieku ģimenēs, tāpēc zēnam no agra rīta jāpalīdz padarīt dažādi darbi, lai pielabinātu kādu lieku grasi. 1917. gadā Krūmiņš dodas uz Sibiriju, kur viņu valdzina Baikala ezers, vēlāk pārceļas uz Vladivostoku, kur iestājas Imantas pulkā un atgriežas dzimtenē. Kalpojot Vidzemes divīzijā, Krūmiņš Latvijas universitātē klausās mechanikas fakultātē lekcijas, bet pēc demobilizācijas sācis pievērsties architektūrai. 1929. gadā sācis mācīties S. Vinogradova mākslas studijā tikai prieka pēc, nedomājot kļūt par profesionālu mākslinieku. Ar 1936. gada septembri Krūmiņš uzņemts Latvijas Mākslas akadēmijā, ko beidzis 1942. gadā. Viņš piedalījies daudzās izstādēs, pats savu uzgleznoto darbu skaitu vērtē uz 300.

Bēgļu gaitās nonācis Minchenes tuvumā, kur pēc kara varējis iepazīties ar cittautu mākslinieku darbiem dažādās izstādēs. Izstādīja arī savus darbu IRO rīkotajās izstādēs, ar kuriem pievērsa dažu cittautu mākslas kritiķu uzmanību. ASV bija jāpelna maize, tikai brīvajā laikā varēja nodoties gleznošanai. Piedalījies kopējās un atsevišķās izstādēs.

Krūmiņš savos dabas skatu darbos izteicis savas ziemeļnieka jūtas. Saviem darbiem viņš uzstāda stingras prasības. Viņš nav radījis kaut ko revolucionāru vai jaunu, bet vienmēr strādājis pats savā stilā. Rūpīgi strādājot, mākslinieks radījis simtiem dabas skatu studija un gleznas, tā nodrošinot vietu latviešu gleznieciībā. Viņš ir priekšgalā visiem trimdas ainavistiem, kas tēlo sniegu, labi izprot sniega virsmas apdari un struktūru. Latviešu ainavista ziemeļniecisko dzīves izjūtu rāda sadrūmušā, tumšā un pelēcīgā, kā arī dekorātīvi skanīgākā kolorītā ar melancholisku apakšstrāvojumu. Risinot saulainos efektus, krāszieds kaisli iegailējas Krūmiņu darbos. Īpatnējie ir viņa krāšņie rudeņi ar piesātināto dzelteni oranžo, brūno un sarkano krāsu.

Autors izvērtējis daudzus Krūmiņa darbus, sakārtojot tos pa grupām, kas savā starpā radnieciīgas. Šādā veidā dots pārskats par visiem mākslinieka darbiem, raksturojot galvenās īpatnības un atšķirības. Biografija sniegta laika secībā, sīkāk aprakstot mācīšanās vietas un meistarus. Grāmata ir ne vien lietpratīgi sakārtota, bet viegli lasāma arī tiem, kas nav speciālisti mākslas darbu izvērtēšanā. Tā saprotama ikdienas caurmēra cilvēkam.

Apmierina arī grāmatas literārā valoda, autoram bagāts vārdu krājums. Iebildumi varētu būt pret garajiem teikumiem, kas dažreiz aizņem 7 — 10 rindas. Pāris vietās gramatikas kļūdas, vēl citur nav atdalīts ar kommatu palīgteikums vai paplašinātais divdabis. Retas ir tiešās iespieduma kļūdas.

Bagātīga ir attēlu izvēle, kas ikvienam grāmatas lasītājam dod pilnīgu ieskatu par Krūmiņa darbiem. Tikai vairāki izvēlētie darbu attēli ir ar līdzīgu skatu ar ļoti maz atšķirībām. Paviršāk apskatot, varētu likties, ka dažos gadījumos izvēlēti tie paši darbi krāsu un melnbaltajā tehnikā, kaut tuvāk ieskatoties, tur ir dažādība.

Grāmata ir labs piemineklis rūpīgajam un darbīgajam māksliniekam.

V. Irbe

Miris jauns latviešu zinātnieks

Santa Monikā, Kalifornijā, 5. februārī pēkšņi miris bijušais grandrapidietis 37 g. vecais bioinženieris Andrejs Graube. Viņu pārsteigusi sirds lēkme Hughes Aircraft Co laboratorijā Kalifornijā, kur tas strādājis. Vairāki amerikāņu laikraksti pieminējuši jauno zinātnieku, kuram varējusi būt spoža nākotne pētījumu laukā. A. Graube bijis vecākais inženieris šai sabiedrībā gaismas staru pētīšanas optikas nozarē; tādi esot tikai neliels daudzums visā pasaulē, kas izceļoties holografikas (holographic) laukā.

Paskaidrots, ka holografika ietverot lazeru starus, kas radot trīs un divu dimensiju attēlus. Jautājumā par staru laušanu ar pētijumiem optikā un rakstiem zinātniskos žurnālos A. Graube esot ievērojami paplašinājis šo nozari. Liela daļa no A. Graubes izgudrojumiem jau tiekot praktiski lietoti militārām lidmašīnām, kas drīzumā varot kļūt arī par svarīgu faktu komerciālā gaisa satiksmē. A. Graubes attīstītās sistēmas atļaujot pilotiem lasīt instrumentus, vērot radaru un lidlauku kartes, paskatoties galvas segas virzienā. Tas viss pavairojot drošību, jo neesot jāskatās uz leju. Tā tiekot uzlabota technika.

Andrejs Graube dzimis Cēsīs, 6 g. vecumā ieradies kopā ar vecākiem Grand Rapidos, ieguvis ķīmijas un bioinženiera gradus Losandželosas universitātē Kalifornijā. Laikraksti vēl piebilst, ka A. Graubem bijušas astoņas patentes holografikas technoloģijā. Par viņu sēro mazgadīgs dēls, vecāki Grand Rapidos, viens brālis Oregonā, divi brāļi Kalifornijā, māsa Parīzē, vectēvs dzimtenē un citi radi un draugi.

Valters Zirnītis

LNPL SESIJĀ PIEŅEMTIE ATZINUMI:

1. Draudžu un organizāciju locekļiem personiski apzināt un apciemot — īpaši jaunās — ģimenes, lai tā ieinteresētu un mudinātu sūtīt savus bērnus latviešu skolās.

2. Nepieciešams rūpēties par piemērotas lasāmvielas sagatavošanu latviešu un jaukto laulību bērniem, aicinot palīgā jaunās paaudzes, īpaši ELJA's biedrus, laikmetīgas lasāmvielas sagatavošanā „Mazputniņam" un citiem izdevumiem.

3. Visām organizācijām materiāli atbalstīt Izglītības nozares pasākumus, īpaši jauno audzinātāju un skolotāju sagatavošanā.

4. Ierosina LNPJ griezties pie PBLA Informācijas biroja, lai izveidotu sakarus starp „Amnesty International" un atsevišķo zemju pārstāvības attiecīgās informācijas nodošanai un saņemšanai.

5. LNPL sesija atzīst par ieteicamu izveidot PBLA pārziņā esošu Augstskolas kursu Minsterē.

6. Paejot 40 gadiem kopš pirmām masu deportācijām Baltijas valstīs, visi latviešu centri aicināti rīkot piemērotus dievkalpojumus un sarīkojumus, iespējami cieši sadarbojoties ar citiem baltiešiem un pārējām apspiestām tautām.

7. Trimdas gadiem ieilgstot, latvieši aicināti rūpēties, lai nacionālā darba intensitāte nemazinātos un lai sarīkojumu kvalitāte būtu tāda, ka tos varētu baudīt arī jaunā audze.

JAUNZEMU ALFREDS IZVADĪTS UZ VEĻU KALNU

Floridā 25. februārī mirušā gleznotāja un grafiķa Alfreda Jaunzema pelnu urnas izvade notika 14. martā Toronto pēc dievtuŗu paražām, jo mākslinieks piederēja pie dievtuŗu Burtnieku draudzes. Rosara bēŗu nama kapellā, kas bija rotāta ziediem, mākslinieka četrām gleznām un viņa paša ģīmetni blakus pelnu urnai, piedalījās ap 100 bērinieku.

Vākšanu vīkšēja dievtuŗu sadraudzes vecākais Arnolds Nulītis. No aizgājēja atvadījās Burtnieku draudzes vadonis Dr. A. Pērkons, Mākslinieku vienības Latvis priekšnieks E. Krūmiņš, kas atvadījās arī LNAK kultūras nozares vadītājas I. Purvas vārdā, un Burtnieku draudzes priekšnieks A. Memenis. Dievtuŗu dižvadoņa Arvīda Brastiņa rakstveida atvadvārdus nolasīja dievtuŗu vecākais J. Palieps. Kokles sēru mūziku atskaņoja Dr. A. Pērkons.

Izvadīšanu 14. martā vīkšēja draudzes priekšnieks A. Memenis. Aizgājēju veļos izvadot, bija klāt dievtuŗi, mākslinieki, Daugavas Vanagu pārstāvji un draugi, kas noklausījās dievtuŗu sadraudzes vecākā J. Paliepa atvadrunu. Pavadītāji dziedāja tautas sēru dziesmas Ata Freimaņa kokles pavadījumā. Bedībās veļu kalnā, Jorkas latviešu kapos, J. Palieps nolika egļu skuju vainagu. Pēc senas paražas aizgājējam kapā līdzi guldīja medus trauciņu. Vēl atvadījās DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis Z. Akots, E. Krūmiņš, B. Senkēviča, bet svētīšanas vārdus teica Dr. A. Pērkons. Pavadītāji katrs paņēma no vainaga līdz pa skuju zariņam, kā atvadu sveicienu no aizgājēja.

Latviešu namā aizgājēja piemiņas cienastu bija izkārtojušas trīs organizācijas: Burtnieku draudze, Mākslinieku vienība Latvis un DV Toronto nodaļa, pie kuŗām piederēja A. Jaunzems. Pavadītāji dziedāja tautasdziesmas, dalījās savās atmiņās par aizgājēju un pieminēja mākslinieka mūža darbu. Pateicības vārdus ģimenes uzdevumā bēŗu izkārtotājiem pauda Dr. A. Pērkons. V. Š.

Aicinājums uz nometni

Kas ir „Kāvu gaisma"? Vai tā ir tikai atspīdums no Ziemeļpola ledus laukiem vai parādība, cilvēces likteņgaitām mainoties, un iestājas tautu dzīves krustcelēs, brīdinot no varbūtējām katastrofām? Spilgtas un grandiozas kāvu gaismas mūsu dzimtenē parādījušās ar 1905. gada revolūciju. Pirmajam pasaules karam iesākoties un 1939. g., kad sākās jauni Eiropas konflikti. Tiešām, kāvu gaisma mūs ir brīdinājusi, tādēļ ir dabiski, ka gaidu un skautu 4. Lielnometnes vadība devusi Kāvu gaismas nosaukumu, lai mūsu jaunatni brīdinātu no tā posta, kas mūs piemeklējis ar dzimtenes zaudēšanu.

Latviešu skautu organizācijas padomes priekšsēdis Fr. Sīpols norāda, ka nometni apmeklējot meitenes un zēni tuvināsies savai tautai, nodibināsies savstarpēja draudzība un radīsies vēlēšanās noorganizēt jaunas gaidu un skautu vienības. Vairākos latviešu centros gaidu un skautu organizāciju nav, bet mūsu jaunieši iesaistījušies cittautu gaidu un skautu vienībās. Tādēļ latviešu zēni un meitenes, apmeklējot 4. Lielnometni Kāvu gaisma, gūs zināšanas un audzināšanu par savu tautu un arī iepazīsies ar latviešu jaunatnes organizāciju vienībām.

4. Lielnometnes rīkotāji izraudzīja ASV latviešu skautu jendas Zemgales novadē priekšnieku Hugo Klinbergu par latviešu jauniešu apzinātāju, kas pieder pie cittautu gaidu, skautu organizācijām. Viņš informē, ka 4. Lielnometnē Kāvu gaismā, ko rīko pēc katriem pieciem gadiem, var piedalīties jaunieši no cittautu gaidu skautu organizācijām. Lielajā nometnē zēni un meitenes darbosies kopā ar pārējiem dalībniekiem. Apmešanās kopējās teltīs. Līdzi jāņem parastais nometnošanas inventārs un citi piederumi, kas nometnošanai nepieciešami. Piedalīšanās 90 dol. no dalībnieka. Sīkāka informācija pēc pieteikšanās. Lai iepriekš apzinātu dalībnieku skaitu, pieteikumi sūtāmi Hr. Hugo Klinbergs, 16475 Hiather Lane, Apt. 301, Middleburgh Hts., Ohio 44130. USA. Tālr. (216) 243-9018.

J.E.

Mēs sirsnīgi pateicamies radiem, draugiem, Fraternitas Rusticana, māc. A. Briedim un organizācijām par skaistajiem ziediem un mīļajiem vārdiem mūsu mīļā Alberta Grebžes pēdējā izvadīšanā.

Sieva, meita un znots

PAVASARA

delikatesu veikals un maiznīca

361 Roncesvalles Ave. Tel. 531-7353

Piedāvā latviešiem no pašu ceptuves pazīstamas šķirnes kūkas, maizes un dažāda veida cepumus.

Kreditsabiedrība paziņo BLOOR IELAS NODAĻAS SLĒGŠANU

Latviešu Kreditsabiedrības valde šā gada 17. februāŗa sēdē pieņēma rezolūciju slēgt Bloor ielas nodaļu ar šā gada 1. aprīli. Ar to Kreditsabiedrība varēs labāk apkalpot Toronto latviešu sabiedrību galvenajā birojā Latviešu namā un jaunajā nodaļā Latviešu Centrā, kur latvieši visvairāk pulcējas.

Slēdzot Bloor ielas nodaļu, samazināsies izdevumi un uzlabosies bankas pakalpojumi, kā arī vispārējās Kreditsabiedrības operācijas. Līdz ar to Latviešu Centra nodaļa, sākot ar šā gada 7. aprīli, būs atvērta arī otrdienu vakaros no pl. 16—20.

TORONTO ZIŅAS

● Ap 350 apmeklētāju bija ieradušies 20. marta DV Toronto nodaļas tautas deju kopas Daugaviņas rīkotajā 10 gadu darbības atceres uzvedumā Jaunības ceļš Senekas kolledžas Minklera auditorijā. Bez kokļu ansambļa Auseklītis, kas pavadīja Daugaviņas divas dejas un atskaņoja divas tautas dziesmas, vēl piedalījās viesi Dižd ancis un Dižd ancītis Z. Miezīša vadībā. Jubilejas plašajā programmā Daugaviņa reprezentējās ar vadītāja E. Kalviņa cetrām oriģinālchoreogrāfijam, no tām vienu jaundeju „Viesulis" un citām pazīstamām dejām, ka arī Z. Miezīša jaundeju „Māmiņas meitiņa". Dižd ancis un Dižd ancītis nodejoja četras dejas, to vidū Z. Miezīsa choreografēto „Saules rotu". Pēc uzveduma G. Bāliņa pasniedza E. Kalviņam ziedu velti. Daugaviņu jubilejā sveicināja Latviešu tautas deju apvienības priekšsēde Lidija Zariņa no Detroitas, TLB Dižd anča vadītājs Z. Miezītis un DV Torontō nodaļas priekšnieks Z. Akots. Rakstveida sveicienus no korporācijas Selonija un latviešu biedrības (aploksne) nolasīja programmas vadītāja Daina Vāgnere. Vakara tehniskais vadītājs bija Dainis Ķivlenieks ar palīgiem A. Markitantu, J. Cērpu un P. Celmiņu. Pēc uzveduma DV Toronto nodaļa rīkoja DV namā Daugaviņas dejotājiem un viesiem jubilejas atceres saietu ar cienastu Ainas Selgas vadībā. Nākošā vakarā Daugaviņas jubilejas balle ar vakariņām Latviešu centrā bija pulcinājusi 150 dejotāju un viesu. Hamiltonas Runči gādāja par deju mūziku. Jubilejas rīcības komitejas priekšsēde Sandra Markitante pasniedza E. Kalviņam pirmo Daugaviņas zelta nozīmi. Jubilejas klingeri bija dāvājusi Broadview delikatesu veikala īpašniece A. Miķelsone. Bija arī slīdīšu izrāde par Daugaviņas aktīvitātēm 10 darbības gados, it īpaši par Gotlandes dziesmu dienām.

● Toronto korporāciju kopa informē par savu 1981. g. prezidija sastāvu: seniors Vilnis Pētersons (Frat. Academica), viceseniors Raimonds Šilders (Frat. Lataviensis), sekr. Egils Tannis (Patria), oldermanis Rūdolfs Pētersons (Frat. Academica).

● Latviešu biedrības sestdienas skolas mūzikalajā pēcpusdienā, ko 15. martā Latviešu nama noorganizeja un vadija Juris Tērauds, bija pulcējusies ap 250 apmeklētāju. LNAK valdes priekšsēdis T. Konbergs sarikojumu ievadija ar īsu uzrunu, bet priekšnesumus — skolotāja Dace Cielava ar klavieru solo, piedaloties 19 skolēniem vecumā no 7 — 14 gadiem ar akordeona, klavieru solo un deklamācijām. Vēl dziedāja 5., 6. un 8.kl. skolēnu koris skolotājas Daces Cielavas vadībā un 27 koklētāju ansamblis Dianas Lapiņas un Aelitas Brīviņas vadībā. Skolotāja Sandra Ķuze atskaņoja flautas solo Aelitas Brīviņas pavadījumā. Visiem programmas izpildītājiem pateicās pārzine M. Matīsa. Sarīkojums devis skolai 200 dol. atlikumu.

● Mednieku un makšķernieku kluba šīs sezonas tītaru šaušanas sacīkstes 14. martā kluba īpašumā Bērzainē gadījās vēsā un vējainā dienā, tomēr pulcināja ap 50 šāvēju, kas izšāva 65 tītarus. Visveiksmīgākais bija P. Ruza (5 tītari), A. Mackars, K. Blumbergs, O. Lapensons un V. Krauklis, Hamiltonā (4), J. Atmats, A. Ozoliņš un A. Pīladzis (3). Sacīkstes vadīja kluba sporta daļas vadītājs A. Mackars ar palīgiem.

● DV šacha kluba spēles turpmāk notiks pirmdienu vakaros DV namā. Spēļu sākums pl. 19 jauni spēlētāji vienmēr gaidīti. Tuvākai informācijai zvanīt kluba vad. V. Brasliņam, tālr. 691-3163.

● Reliģisko pārdomu pēcpusdienu 18. martā Latviešu Centrā vadīja archibīskaps A. Lūsis un māc. A. Celms. Archibīskaps referēja par tematu: „Kristus un Kristus krusts latviešu literatūrā". Referents iztirzāja pazīstamu latviešu rakstnieku dzejdarbus un to sakarību ar Kristus ciešanām, un kas šajos dzejoļos ir īpatnējs. Pēcpusdienu, piedaloties ap 70 apmeklētājiem, ievadīja māc. A. Celms ar korāļu dziedāšanu un nobeidza ar lūgšanu. Par kafijas galdu rūpējās P. Vagnere ar palīdzēm. Tā kā mācītāji I. Gaide un J. Cālītis ar latviešu grupu apceļo Svēto zemi, tad arī nākošā pēcpusdienā, 1. aprīlī pl. 13, archibīskaps turpinās savu referātu ciklu, šoreiz par tematu: „Dieva meklētāji latviešu lirikā". 29. martā pl. 15 Tadeušs Puisāns referēs par Kanadas Arktikas faunu un floru. Referātu papildinās ar slīdīšu izrādi.

● Latviešu biedrības inženieru un tehniķu kopas sanāksme 10. martā bija pulcinājusi 24 klausītājus Latviesu namā. Kopas biedrs technologs Arnolds Liepkalns, kas nodarbināts par tehnisko vadītāju Phoenich papīrfabrikā Vestonā, referēja par tematu Papīri un papīru produkts". Viņš plašākā referātā iepazīstināja ar papīra ražošanu un to kvalitāti, uzskatāmi illustrējot ar 12 paraugu papīru šķirnēm. Kanada, kas ražo gadā 17 milj. tonnu papīra, ieņem otro vietu pasaulē; pirmā vietā ir ASV, bet Kanadas papīra kvalitāte ir labāka, līdzīga mazajai Somijai. Kanada visvairāk ražo iespiedumu un rakstāmpapīru. Krievi ar 8 milj. tonnām gadā saražoto papīru palikuši ap 20 gadu iepakaļ. Papīrfabriku būvēšanu Pad. savienībā galvenokārt veic ASV un Rietumvācija. Pēc referāta jautājumos piedalījās L. Ozols, E. Tiltiņš, Ā. Sudmalis, R. Strazds. Izvirzījās interesants temats par papīra ražošanu naudas zīmēm. Referentam pateicās kopas priekšn. R. Strazds, pasniedzot sanāksme dalībnieku kopēji parakstīto Dr. E. Žubecka grāmatu Vīni. R. Strazds iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar jaunu kopas biedru Jāni Balodi. Sakarā ar kopas priekšnieka R. Strazda 13. janvārī aizvadīto 60. gadskārtu, kopas sekretārs E. Broders apsveica jubilāru un sapulce to sumināja ar aplausiem. Par delegātu A/S Latviešu Nams izraudzīja inž. N. Pētersonu; kopai pieder 17 nama akcijas. Nākošā referātu vakarā 30. aprīlī pl. 19.30 Latviešu namā inž. Jūlijs Toms referēs par tematu „Gāze un tās lietošana." Dziesmu svētku laikā 4. jūlijā, pl. 9.00 Royal York viesnīcā Inženieru apvienības ārzemēs gada sapulce ar kopējām brokastīm.

● Latviešu pensionāru apvienības sarīkojums Latviešu karavīru piemiņai 19. martā Latviešu namā bija pulcinājis 160 dalībnieku. Sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis savā uzrunā pakavējās pie mūsu leģionāru varonīgajām cīņām, it īpaši Kurzemes cietoksnī. Priekšnesumos V. Aleksandra deklamēja divus dzejoļus; dzejolis Rudzpuķu zieds bija kāda bijušā karavīra sacerēta dziesma. A. Bencone lasīja kāda leģionāra vēstuli no karalauka saviem vecākiem dzimtenē un noskandēja V. Lesiņa Leģendu. Apvienības koris D. Šmitas vadībā nodziedāja vairākas dziesmas. Nedēļu iepriekš, 12. marta sanāksmē, A. Ešentāls atskaņoja mācītāja Jāņa Šmita svētrunu, ieskaņotu skaņu lentē, un vairākas garīga satura dziesmas. Šī svētruna noraidīta no Monoko raidītāja uz Latviju. Nākošā 26. marta saietā advokāte Sarmīte Bulte paskaidros juridiskus jautājumus.

● Latvijas valstssvētku rīcības komitejas 12. marta sēdē Latviešu namā bija ieradies arī LNAK priekšsēdis T. Kronbergs. Tā bija šī gada 18. novembra rīcības komitejas pirmā sēde. Pēc 30 gadu nepārtrauktas darbošanās no rīcības komitejas aiziet administrātors Rūdolfs Roze, kam drīz apritēs 80 mūža gadi. Viņam atzinīgus vārdus veltīja T. Kronbergs, pasniedzot piemiņai grāmatu: „Latvijas zeme, zemniekí un viņu darbs". Rīcības komitejas priekšsēde Inta Purva informēja par valstssvētku organizēšanas priekšdarbiem. Šogad svētkos runās Olafs Brūvers, kas jau apsolījies. Svinīgais akts 22. novembrī Toronto universitātes aulā. Iepriekšējā dienā O. Brūvers runās Čikagā. Rīcības komitejas nākošā sēde 14. maijā pl. 19.30 Latviešu namā.

● DV Toronto nodaļas sporta kluba sezonas atklāšanas balle 14. martā DV namā bija pulcinājusi 150 apmeklētāju, kuŗus uzrunāja kluba priekšnieks R. Kadiķis, pieminot arī mūžībā aizsauktos sportistus. Viņš izteica pateicību futbola veterānam A. Kudrašovam, kas vienmēr uzturējis dzīvu DV futbola vienības garu. Izcilākie vienības spēlētāji saņēma pa neļķes ziedam. R. Kadiķis, kas vadīja arī vakara norisi, cildināja arī jauno volejbolistu rosmi. Centīgākajiem volejbola komandas spēlētājiem DV Toronto nodaļas priekšsēdis Z. Akots un Latv. sporta apvienības Kanadā priekšsēdis J. Vilmanis pasniedza īpašas balvas. Tās saņēma: A. Niedra, R. Grants, Aldis un Andris Grants, E. Dreimanis, J. Cērps, A. Dzintars, Edv. Kalviņš un J. Simsons. Par viesu pacināšanu rūpējās sportistu dāmas Elgas Kudrašovas un Sofijas Rozes vadībā. Loteriju vadīja Mirdza Kadiķe, bufeti — P. Odiņš un K. Garjānis. Sportistu saime sumināja sporta veterānu Konstantīnu Ezīti viņa 75 dzīves gadu aprisē.

● Jorkas latviešu kapos 18. martā apbedīja 14. martā 83 g. vecumā Western slimnīcā mirušo Francisku Viktoriju Vītolu. Aizlūgumu un izvadīšanu sēru namā vadīja māc. A. Briedis. Sēru mūziku spēlēja aizgājējas ģimenes piederīgā Astra Ikše-Vītola. Nelaikei paliek dēls dziedonis Alberts Vītols, vedekla, arī dziedātāja, Ženija Vītola, meitas Hermīne Turkēvica un Alma Poškus ar znotu Edgaru un seši mazbērni. Nelaikes vīrs Rūdolfs, bijušais Rīgas Romas viesnīcas galvenais pavārs, mira 1964. gadā Toronto.

● TLB sestdienas skolas vecāku komiteja rīko 4. aprīlī mācību laikā skolas ēdamzālē „Blusu tirgu". Atbildīgā rīkotāja Silvija Kampbella, tālr. 884-6636, kam arī pieteicami vēlamie ziedojumi. Atzīmējot Lieldienu brīvlaiku, 18. aprīlī vecāku komiteja rīko skolas saimes pacienāšanu ar skolas labvēļu dāvinātiem līdzekļiem.

● Kanadas daudzkultūru ministrs Džims Flemings paziņoja, ka izraudzīta Kanadas daudzkultūru 100 locekļu padome un 15 locekļu valde, kas informēs ministru Flemingu par daudzkultūru programmas un politikas izveidošanos Kanadā. Daudzkultūru padomes priekšsēdis ir Lorenss Dekore no Edmontonas, viceprieksšēži Rīls Berube no Monctonas un Džerijs Meinzers no Ontario prov. un 12 pārējo provinču pārstāvji. No Ontario provinces padomē ieiet 29 locekļi. Latviešus reprezentēs 22 g. v. Margareta Upeniece - Logāne. Viņa studē Toronto universitātes architektūras fakultātē, piedalījusies divos dziesmu svētkos Toronto, pieder pie studenšu korporācijas Gundega saimes. Viņas tēvs Dr. E. Upenieks ir Latvijas goda konsuls Toronto. No pārējiem baltiešiem vēl izraudzīta lietuviete Virdžinija Kuras no Vindzoras, kas ir Lietuviešu jaunatnes organizācijas pārstāve un Vindzoras lietuviešu vienības kasiere. Igauņus reprezentēs Gunars Sarre no Sadberijas — Baltijas tautu federācijas Sadberijā kasieris, Sadberijas apgabala daudzkultūru padomes loceklis un Igauņu apvienības Sadberijā prezidents. Visi padomes locekļi izraudzīti uz vienu gadu. Jaunās padomes prioritātes būs rašu saspīlējumu studijas, līdzīgu tiesību publiskās un privātās institūcijas un etnisko valodu mācīšana.

● Sv. Andreja draudzes gada sapulcē pārvēlētā draudzes padome savā sēdē amatus sadalīja šādi: draudzes priekšnieks Uldis Ķiesners, līdzšinējam draudzes priekšniekam J. Pētersonam vairs nekandidējot; priekšnieka vietnieki — administrātīvās lietās Kārlis Lapiņš un saimniecības lietās Guntis Ezers, sekretāre Inta Kalniņa, vietniece Austra Dreifelde, kasieris Leonīds Gulbis, vietnieks Jānis Liberis. Finanču komitejā darbosies L. Gulbis, A. Leja, J. Liberis, G. Ezers un L. Ozols. Draudzes nama komitejā: G. Ezers, E. Koks, J. Petzalis, J. Grīnbergs, I. Kauss, J. Jankēvics un L. Ozols. Palīdzības fonda valdē L. Dilevko, E. Koks un J. Grīnbergs. Svētdienas skolas pārzinis J. Tērauds, pārstāvis LNAK padomē A. Rāviņš, 18. novembra rīcības komitejā V. Vagners, Tautas augstskolas padomē G. Ezers. Draudzes priekšnieka inž. U. Ķiesnera adrese: 3442 Lincove Terrace, Mississauga, Ont. L4Y 3N3, tālr. 625-0729.

● Austrumu draudzes dāmu komiteja pēc māc. A. Celma vadītā dievkalpojuma Sv. Barnaba baznīcā 15. martā rīkoja draudzes pēcpusdienu. Pāri par 100 dalībnieku noklausījās Irmas Grebzdes referātu „Mana mīļākā grāmata". Sarīkojums dos dāmu komitejai ap 400 dol. atlikums.

● Pēc ilgākas slimošanas Doctors slimnīcā 5. februārī agrāko Latvijas mežu departamenta darbinieku Kārli Aleksandru Grasmani 7. februārī no Rosara bēru nama uz Sv. Džēmsa krematoriju izvadīja māc. A. Briedis. Sēru mūziku spēlēja Edite Timermane. K. Grasmanis dzimis 1906. gada 25. februārī Cīravas pagastā. Pēc mežsaimniecības skolas beigšanas strādājis par mežzini Aizputes apriņķa mežniecībā. Pēc bēgļu gadiem Vācijā 1950. gadā iecelojis Kanadā, kur sākuma gados strādājis lauksaimniecībā, vēlāk ķieģeļu cepli. Pēc aiziešanas atpūtā smagi cietis satiksmes nelaimē: viņu uz ielas sabraucis auto, iedragājot veselību; sekas viņš juta līdz savai nāves dienai. No nelaika atvadījās TLB sestdienas skolas pārzine M. Matīsa, kas veltīja viņam izjustus atvadvārdus. Vēl atvadījās — no pensionāru apvienības B. Senkēviča, Mežkopju un mežu darbinieku biedrības Kanadā kopas priekšnieks H. Jeckalējs. Pēc aizgājēja sēro meita ar ģimeni un brālis Latvijā, bet Vinipegā svainis Alfreds Vītiņš ar dzīvesbiedri Ernu. Bērinieki ziedu vietā nodeva 240 dol. TLB sestdienas skolai, ka to bija vēlējies aizgājējs. Viņa pelnu urnu aizsūtīs uz Latviju, apbedot Cīravas kapos līdzās 1944. gadā mirušai dzīvesbiedrei. Bēru mielasts bija rīkots Latviešu namā.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

1. aprīlī pl. 13 Latviešu Centrā Reliģisku pārdomu pēcpusdiena. Referātu par tematu „Dieva meklētāji latviešu lirikā" lasīs archibīsk. A. Lūsis. Piedalīsies mācītāji A. Celms, J. Cālītis un I. Gaide. Kafijas galds.

28. martā pl. 20 Latviešu Centra augšējā zālē LNJAK Holivūdas balle. Apmeklētāji varēs tēlot kādu no Holivūdas zvaigznēm, kam paredzēti desmit apbalvojumi dažādās katēgorijās.

Gaujas (14.) gaidu vienības

„Lieldienas brauc"

1981. gada 5. aprīlī pl. 16.30

Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu telpās.

Uzvedums Zaķa Pīča Lieldienas, olu krāsošana, olu stafete, zaķu pasts, rotaļas, loterija un atspirdzinājumi. Visus laipni ielūdz

Gaujas gaidu vienība

Lietprātīgi maisīti dzērieni un kokteiļi,
ja jūsu nākošās viesībās vajadzīgs

profesionāls bufetnieks

(bartenders). Lūdzu zvanīt (416) 233-9627.

Vēstule no Anglijas

Cerēju, ka dzīves pieredze mani būs izmācījusi neapsolīties izdarīt kaut ko tādu, ko „var atlikt uz rītdienu": Bet nezinu, kas mani pamudina, no draugiem un paziņām šķiroties, piemetināt: „Atrakstīšu kādreiz!" Tā apsolīto vēstuļu skaits pamazām pieaug, bet uzrakstīto? Par to negribas ne domāt! Tādu vieglprātīgu solījumu uzrakstīt „vēstuli no Anglijas" devu arī nopietnajam kollēgam — šīs avīzes redaktoram. Ne jau personisku vēstuli, nē — bet tādu, ko var visi lasīt laikraksta slejās. Par dzīvi karalienes zemē, par to, ko darām mēs, latvieši, mūsu draugi un — arī ienaidnieki. No šī solījuma došanas nu jau pagājis vairāk nekā mēnesis, un sirdsapziņa aizvien biežāk atgādina: „Tu labi zini, ka laikrakstam vecas ziņas neder!" Bet šoreiz nu tā sagadījies, ka vēstules atlikšana ir tīri izdevīga: šodien, 24. februārī, plkst. 11. rītā Bekinghemas pils paziņoja par troņmantnieka Velsas prinča Čarļa saderināšanos ar lēdiju Dianu Spenseru. Ziņa, ko gaidīja daudzi un nē tikai britu salās. Princis Dianu bildināja februāra sākumā, pirms viņa devusies atpūtas ceļojumā uz Austrāliju. Tagad sāksies īstais „siena laiks" laikrakstiem, žurnāliem un sensāciju mīlētājiem: kā princis izteica savu bildinājumu? kur tas notika? ko viņa teica? vai viņa bija tērpusies? utt. Tad sāksies minēšanā par laulību laiku (vieta ir zināma — Vestminsteres abeja), līgavas tērpu, pūru, gredzeniem un visām neatņemamām karaļnama kāzu tradicijām. Nabaga Čarls un Diana — viņiem būs ko turēt! Jauki, ka šis Lielbritanijas vēsturē nozīmīgais gadījums notika tieši Igaunijas valsts svētku dienā — mums, latviešiem, un citiem baltiešiem to būs vieglāk atminēties.

Ielidojot Hītrovā pēc neparedzēti ilga lidojuma no Toronto, likās, ka dziļais sniegs un lielais aukstums, ko piedzīvoju Kanadā, ir tikai nosapņots. Te bija zaļa zāle, krūmiem lapas un, protams, sīks lietuliņš. Un tā laiks ir pieturējies visas šīs nedēļas, reizēm gan temperātūrai nokrītot pāris gradus zem 0. Pat dažas sniega pārslas nolaidās dārzā uz primulu dzelteniem un krokusu viotētiem ziediņiem. Bet mitrums un saules trūkums liek biežāk drebināties nekā Kanadā.

Sabiedriskā rosme Anglijas latviešu saimē jaunā gada pirmajā mēnesī mani jau nākamā nedēļas nogalē — 17. janvārī aizveda uz Straumēniem (jāprasa — kur gan citur?). DV CV prezidija sēdē bija jāizstāsta vadības kungiem viss redzētais, dzirdētais un piedzīvotais pēdējā mēneša laikā. Bija daudz interesanta un laba ko teikt. Pašai bija pārsteigums, cik daudz dienu un stundu ir vienā ciemošanās mēnesī!

Pēc sēdes bija ar steigu vienjāpošas uz DV organizācijas 35 gadu atceres sarīkojumu Straumēnu sabiedriskajās telpās. Organizācijas dibināšanas liecinieks Jānis Ranka stāstīja, kā „toreiz viss bija", bet DV priekšnieks Jānis Frišvalds — „kā tagad ir un kā nākotnē jābūt". Suminājam mūsu DV „zemes tēvu" — Leopoldu Rumbu, kam pēc pāris dienām piepildījās – tikai — 60 gadi: dziedājām, runājām un atcerējāmies, cik jauni un spara pilni bijām pirms 35 gadiem.

Taisnības labā gan jāsaka, ka par spara trūkumu vēl nevaram sūdzēties! Tikko pa nedēļas vidu paspēju nokārtot lietas, kas uz to gaidīja jau visu mēnesi. Klāt bija 24. janv. ar DVF Halifaksas nodaļas 30 gadu un Vanadžu kopas 20 gadu atceri. Atkal tāls brauciens, sirsnīga uzņemšana un jauks gandarījums par organizācijai ziedoto laiku un darbu — starp mājniekiem un ciemiņiem kuplā skaitā jaunieši. Atkal nedēļas dienas aizskrien līdz nākamai nedēļas nogalei. Atpūtai tā nav domāta, jo esmu aicinājusi savā mājā savas korporācijas locekles satikties ar tālās Austrālijas daugavieti Laimu Bērziņu, kas pārcēlusies uz dzīvi šai zemē.

Visās Vanagu nodaļās notiek gada sapulces ar vēlēšanām un balsošanām, jo līdz 7. un 8. marta DV delegātu pilnsapulcei visiem jautājumiem jābūt jau pārrunātiem. Vēl 8. februārī jābrauc uz Straumēniem — kur citur? — uz DVF informācijas darbinieku sanāksmi. Tā noris daudz konservātīvāk par Toronto pieredzēto. Liekas, ka mēs te vairāk dzīvojam pārrunās par padarīto un mazāk domājam par nākotnes darbiem. Laimīgā kārtā spara un uzņēmības pilna ir DVF ārējās informācijas daļas vadītāja — Lesteres vanadze Ruta Parris. Savus pienākumus viņa veic mazāk par gadu, bet paveikusi jau daudz. Lai viņas darba prieks neapklustu, nododu tai ne vienu vien ierosinājumu. Nākamā darba posmā informācijas daļas rosībai jākļūst vēl lielākai, jo tuvojas 13./14. jūnija aizvesto atceres 40. gada diena un Madrides konference arī vēl nav beigusies.

Kamēr biju prom no Anglijas, noskaidrojies, ka esmu ievēlēta atkal Latviešu nacionālā padomē Lielbritanijā, un 4. un 15. februāris jāpavada DVF namā LNPL sesijā. Šī sesija pirmkārt atzīmējama ar to, ka tajā piedalījās pirmo reizi LNPL darbības laikā visi 25 padomes locekļi! Šoreiz nevienu nebija aizkavējušas ne iesnas, ne sniegs, ne satiksmes streiki.

Visu par sesiju izstātīt vēstulē nav iespējams, kādēļ tai pievienošu tikai sesijā pieņemtos atzinumus. Pēc tiem katrs var pats vērtēt, kādi bija sesijā apspriežamie jautājumi un kā tos atrisinājām. Šoreiz dzīvību un arī jaunas domas ienesa 5 jaunās paudzes pārstāvji, kas pievienojās trim jau padomē esošajiem. Gods kam gods — jaunieši stingri aizstāvēja jaunatnes intereses, un pārējiem padomes locekļiem, pēc jautājumu noskaidrošanas no „visām pusēm", nebija iebildumu atbalstīt jauniešu pasākumus — seminārus, kursus un kongresus, arī financiāli.

Mūsu „parlamentā" viss noritēja saskaņīgi un mierīgi. Pat prezidija priekšsēža pienākumus atkal uzņēmās Augusts Abakuks bez pārliecīgi garām runām.

Ne tik labi veicās britu parlamentā, kur ministru prezidentei Tačerei nepatikšanas sagādā gan ogļrači, gan valsts ierēdņi, gan skolotāji un vēl citi, prasot algu pielikumus un protestējot pret uzņēmumu slēgšanu un darbinieku skaita samazināšanu. Bezdarbnieku skaits jau tuvojas 2½ miljoniem, un, liekas, vēl pieaugs. Mazinās pilsoņu pirkšanas spējas, mazinās preču apgrozījums, jāsamazina ražošana — un atkal kādu uzņēmumu slēdz. Kā tikt ārā no šī burvju loka? Tačere cenšas stingri turēties pie saviem principiem, bet jau vienu otru reizi ir jāpiekāpjas, piem. atsaucot nodomu slēgt vairākas ogļraktuves. Ar milzu summām — min 5000 milj mārciņu — atbalsta nacionālizēto tērauda rūpniecību, kamēr privātais uzņēmums atbalstu nesaņem un ir jāslēdz. Šie ir jautājumi, kur ministru prezidente nesaprotas ar vienu otru savas partijas izcilu politiķi.

Opozicijai — lēboristiem, klājas vēl sliktāk: partija sašķēlusies un no atbildīgiem partijas posteņiem atteikušies bij. ārlietu ministrs Ovens, kādreizējā ministre Šerija Viljamsa, Eiropas parlamenta loceklis Rojs Dženkins, u.c. Iemesls: tiem nav pieņemama partijas pārāk kreisā nosliece, ko veicina arodbiedrību iespaida palielināšana.

Līderis Maikels Futs dara visu iespējamo, lai šķelšanos aizkavētu, bet, liekas, bez panākumiem. Partijas „disidenti" — skaitā jau pāri par desmit, gatavojas nodibināt jaunu sociāldemokratu partiju, kas dibinātos uz īstas demokratijas pamatiem. Ja lēboristi nepaspēj „savu māju savest kārtībā" tuvākā laikā, tiem nav izredžu „izsēdināt" no Dauninga ielas Nr. 10 „dzelzs lēdiju" Margaretu Tačeri. Konservātīvie baidās par iespēju, ka viņu partijas neapmierinātie var pievienoties jaunajai sociāldemokratu partijai un tādējādi to stiprināt.

Par ko vēl ļaudis te uztraucas? Par lēto sviestu, ko Eiropas koptirgus — EEC — pārdod Pad. savienībai. Izrādās, ka sviesta pārdošanas ierobežojumiem padomju lietpratēji pratuši lieliski tikt pāri. Kad EEC pārtrauca sviesta vairumtirdzniecību ar austrumu zemēm, Kremlis sāka iepirkt sviestu mazumtirdzniecības iesainojumos; kad to aizliedza, pārgāja uz sviesta eļļu; un kad arī to vairs nevarēja dabūt, tad pirka piena pulveri.

Nenovēlīgie rietumi arī piena pulveri nedeva vairs: Gudrie padomju tirgotāji sāka iepirkt gatavos ražojumus, kas satur bagātīgi sviests taukus. Un kad beidzot arī tur vairs tirgošanos nepieļāva, padomju valdība atrada citu ceļu. Tā atpērk sviestu no tām zemēm — saviem satelītiem, — kam rietumu labā sirds to pārdod, piem. Bulgarijai, ar kuras starpniecību nupat padomju noliktavās nonāca 30.000 tonnu laba sviesta, par ko samaksāts tikai 49 pensi mārciņā. Anglijā sviests maksā vismaz divtik daudz. Padomju lielā apetita dēļ ātri tukšojas ECC sviesta krājumi, no kuriem pa pazeminātο maksu sviestu varēja saņemt veco ļaužu mītnes, slimnīcas, patversme un citas sociālās palīdzības ietāde Anglijā. Vai tur nav pamats uztraukties un noskaisties?

Bet beigšu vēstuli ar priecīgāku domu. Kad svētdienas vakarā laidos jau miegā, BBC radio pieteica Folkloras programmā „kokļu mūziku no Latvijas" un man miegu nodzina dzidrās kokļu skaņas „Ačkupu" spēlējot. Tā esot veca deja, teica angļu komentātors, „un tās nosaukumu es nevaru izrunāt." Ceru, ka nu esmu redaktora piedošanu izpelnījusies, bet, vai pie tā paša — ar vēstules garumu, neesmu iekļuvusi jaunā nežēlastībā?

Austra Liepiņa

DVF Donkasteras nodaļas vanadžu kopa savā sanāksmē nākošajam darbības gadam par kopas vadītāju ievēlēja Austru Freimani, vietniece Iris Blosfelde, sekretāre Luīza Fenglere. Kopu visus 25 gadus ir vadījusi A. Freimane, bet kopas valdē ar pusgada pārtraukumu ir darbojusies L. Fenglere.

Vīta vāra viesībām.
Tel.: 491-9465.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
KLĀJ VIESĪBU GALDUS
491 College St.
Tel. 922-2931

Vecākais latviešu puķu veikals
Dibināts 1952. g.

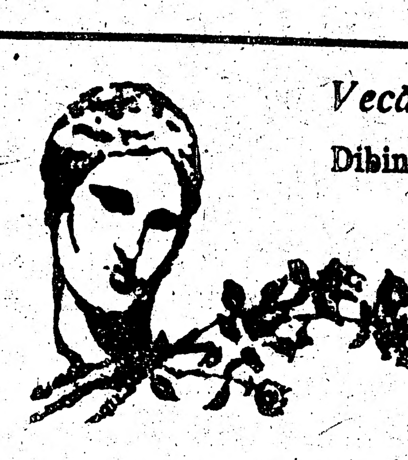

Vesus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRA VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18 un sestdienās līdz pl. 17.
Māra Gugāns-Lāsis

Ausmas un Jāņa Miķelsonu
DELIKATESU VEIKALI
Toronto
eiropiešu un latviešu gaumē pašu gatavotie gaļas produkti un cepumi
AUSTRUMOS: 141 Danforth Ave., telef. HO5-9905
RIETUMOS: 376 College ielā — ziemeļaustrumos no Bathurst, tuvu Latv. namam. Telef. 922-1300

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

28. martā pl. 7.30 Latviešu namā Ed. Virzas piemiņas vakars ar bagātīgu programmu. Visus laipni aicina Toronto latviešu biedrība.

28. martā pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4 Credit Union Dr., Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības sarīkojums. Vakariņas, priekšnesumi, deja.

26. martā pl. 14.00 Latviešu namā pensionāru saietā advokāte S. Bulte. Juridiski jautājumi.

29. martā pl. 11.30—15 azaids Latviešu Centrā; pl. 15 vidējā zālē T. Puisāna referāts ar slīdītēm „Kanadas Arktika — fauna un flora".

2. aprīlī, pl. 14 Latviešu namā kārtējais pensionāru saiets. Rādīs kultūrfilmas.

3. aprilī pl. 19.30 Harthouse Hall, University of Toronto Daces Kārkliņas-Hollis koncerts. Latviešu komponisti un italiešu operu ārijas.

5. aprīlī, pl. 11:30 — 15 azaids Latviešu Centrā; pl. 15 vidējā zālē E. Lejiņa referāts ar slīdītēm „Ceļojums uz Svēto zemi".

5. aprīlī Gaujas gaidu vienības „Lieldienas brauc" Sv. Andreja baznīcā sarīkojumu zālē pl. 16.30.

12. aprīlī pl. 20 Sv. Andreja draudzes kora 29. gadskārtējais koncerts.

25. aprīlī pl. 20 DV namā, 125 Broadview Ave. Latviešu kara invalīdu apvienības Kanadā saviesīgs vakars, Spēlēs Zakuļa kapella.

26. aprīlī, pl. 16 Latviešu namā Tērpu skate kafejnīcas stilā, TLB dāmu komitejas izkārtojumā.

30. aprīlī pl. 19.30 TLB Inženieru un tehniķu kopas referāts Latviešu namā par tematu „Gāze un tās lietošana". Referēs inž. Jūlijs Toms.

10. maijā pl. 17 DV Toronto sieviešu kora Zile 9. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fakultātes zālē (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

16. maijā pl. 18 Kesvikas Arenas telpās Kesvikā Kurzemes krišanas piemiņu kopā ar maija balles karalienes vēlēšanām rīko DV Kesvikas nodaļa. Spēlēs nodaļas deju mūzikas ansamblis A. Silava vadībā.

31. oktobrī pl. 19 komponista Jāņa Norviļa dziesmu koncerts 75 gadu jubilejas zīmē.

31. oktobrī LSAK jubilejas balle Latviešu Centrā pl. 20 vakarā. Spēlēs Runči.

SIDRABENE

30. maijā Sezonas atklāšanas balle ar maija karalienes vēlēšanām. Piedalās koris „Jaunbalss" Daces Šmitas vadībā.

27. jūnijā Līgo svētku sarīkojums.

SV. KATRĪNAS

28. martā plkst. 7 vakarā vīru kora Viesturs koncerts ar sekojošu balli Folk Arts Centre, 135 Bunting Rd., St. Catharines. Spēlēs A. Jaunzema kapella.

Kārļa Ķezbera pēcpusdienā Čikagā 1981. g. 1. martā — „Daudz baltu dieniņu".
Foto: V. Jaunkalnietis

Ari Zieriņš kritizē

Čikagas DV apvienības biedru gada sapulce notika 22. februārī Latviešu namā.

Aizvadītais darbības gads apvienībā bijis sekmīgs, kā to varēja secināt no apvienības priekšn. A. Bārdas, vānadžu priekšn. V. Dāboliņas, kasiera I. Priedulāja, aprūpes nozares vad. A. Zaubes, biedrziņa P. Dišlera, Kultūras nozares vad. V. Kupreičika ziedojumu Pieauguši līdzekļi ziedojumu vākšanas akcijās: 14. jūnija ziedojumu akcijā savākts 2532 dol., Ziemassvētku akcijā — 3769 dol., kopsummā 6301 dol. Tās ir lielākās summas apvienības pastāvēšanas laikā.

Apvienība ik gadus atbalstījusi skolu, jaunatni, sportu, jauniešu skolotāju kursus, Ziemas svētkos iepriecinot vecos un slimos.

Apvienības priekrn. A. Bārda savā ziņojumā vēl minēja, ka sākot ar 1980. g. DV organizācijā ir nodibināts Mūža biedru fonds un lūdza apvienības biedrus iestāties par mūža biedriem. Kā pirmais ir iestājies apvienības ilggadējais valdes loceklis, atzīmējot savu 70. dzimšanas dienu, iemaksājot 150 dol. Tas ir Al-drs Zaube.

A. Bārda minēja, ka diviem apvienības mirušajiem biedriem ir uzliktas piemiņas plāksnes Brāļu kapos Rotā, — Vold. Pelsim un Kārlim Miesniekam.

Debatēs pie iepriekšējā gada darbības J. Veitmanis ziņoja par piedalīšanos apspiesto tautu nedēļas sarīkojumā. Kaut tanī pašā laikā bijis DV organizācijas 30 g. atceres sarīkojums Gaŗezerā, tomēr vanagi un vanadzes bijuši kuplā skaitā. Viņš aicināja vairāk piedalīties šajā vasarā. T. Zieriņš kritizēja mūsu augstāko organizāciju vadītājus, kuŗu darbība neatbilst mūsu cīņas mērķiem.

Sevišķi aizkustinošs bija brīdis, kad apvienības biedrs A. Raidonis apvienības mītnes izdaiļošanai nodeva prez. Dr. Kārļa Ulmaņa foto uzņēmumu ar novēlējumu, lai Ulmaņa piemiņa un gars vienmēr būtu dzīvs mūsu vidū. Tāpat iepriecināja R. Valdmanes pasniegtā Latvijas ģeografiskā karte, izdota 1935. g. Apvienības biedrs A. Kandrovičs nodeva apvienības ģenerāļa J. Baloža un ģen. R. Bangerska fotografijas. Viņš izteica nožēlu, ka ģen. Balodis ir mēģināts pazemot nepamatotiem zaimiem, ko nekādā ziņā baltais ģenerālis neesot pelnījis. Viņš pieminēja arī Madrides konferenci un izteica nožēlu, ka lielais pretkomūnisma cīnītājs T. Zieriņš nav aicināts piedalīties, un novēlēja, lai DV organizācija viemēr stingri stāvētu par savu sākto mērķi — cīņu pret mūsu tautas apspiedējiem un to pakalpiņiem.

Par šīm skaistajām, patriotiskajām dāvanām sāpulce ar ilgiem aplausiem sirsnīgi pateicās dāvinātājiem.

Vēl sapulce izteica pateicību drāmatiskai kopai un tās vadītājais M. Antēnai par apvienības sarīkojumos sagatavotiem priekšnesumiem. Tāpat sapulce ar aplausiem pateicās T. Zieriņam un J. Veitmanim.

Pēc debatēm ar visām balsīm pieņēma iepr. gada pārskatus un 1981. g. budžeta projektu, paredzot organizācijas līdzekļiem 4800 dol. un aprūpes līdzekļiem 6400 dol.

Pie turpmākās darbības vēl paskaidrojumus sniedza apvienības pr-ks A. Bārda par 30 gadu darbības atceres sarīkojumu 28. martā un aicināja kuplā skaitā tajā piedalīties.

A. Raidonis jautāja, kāpēc presē parādījies raksts, ka DV organizācijā aicināti iestāties ikviens, lai kādi būtu tā politiskie uzskati. Uz to V. Lagzdiņš paskaidroja, ka Daugavas Vanagos ir vieta ikvienam, nav jābūt bij. karavīram, bet nevar būt tomēr par biedriem tādi, kas sastāvējuši kādā partijā vai organizācijā, kas bijusi pret Latvijas valsti. Jāz. Utināns teica, ka par to tiks runāts DV centrālās valdes sēdē.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja A. Bārdu. Valdē: A. Zaubi, I. Priedulāju, P. Dišleri, O. Jēgenu, E. Erdmani, R. Valdmani J. Veitmani, V. Kupreičiku. Kandidātos: R. Dārziņš, M. Dišlers, R. Delversi. Revīzijas komisijā: E. Ozoliņu, B. Ruskuli un A. Rozentālu. Par delegātiem DV kongresā: A. Bārdu, I. Priedulāju un J. Pogenbergu.

A. Zaube

Kārļa Ķezbera godināšana

Rakstniekam Kārlim Ķezberam veltītu pēcpusdienu 1. martā Čikagas Latviešu namā atklāja ČLOA sarīkojumu daļas vadītājs A. Kandrovičš. Uzrunā ČLOA priekšsēdis I. Bergmanis daudzināja K. Ķezberu par raženu rakstnieku, sabiedrisku dabinieku, filatelistu un konkordijas Valdemārija filistru. Mazai atzinībai viņš jubilāram pasniedza māksl. Anša Bērziņa gatavoto Latvijas ģerboņa atveidu šķīvī. No Kalamazū LB, Gaŗezera un LPB Centrālās valdes sveica V. Miķelsons, savas ģimenes vārdā nododams G. Merķeļa grāmatu. No baltu filologiem sveica mag. phil. Aleksis Kalniņš un ar dzeju L. Dobrovoļska. Referātā par K. Ķezberu O. Jēgens īsumā pieskārās rakstnieka biografijai, rakstniecības sākuma posmam un līdz šim godalgotajiem darbiem. Tālāk referents iztirzāja autora darbu tematiku un stilu. Godalgotais romāns Alkazars komponēts modernā veidā, bez laika un vietas vienības. Autoram spāņu brīvības cīņu vieta Alkazars ir simboliska II Pasaules karā latviešu cīņām Kurzemes cietoksnī. Pats autors nolasīja sava patlaban rakstāmā romāna Gotlandes spīgana fragmentu. Tā kā sarīkojums notika K. Ķezbera dzimumdienā — 2. martā, tad ČLB dāmu komitejas priekšniece L. Ozoliņa jubilāru sveica ar klinģeri, visiem klātesošiem kopīgi nodziedot Daudz baltu dieniņu. Sarīkojumu kuplināja meiteņu kvartets Rasa.

Ilze Šīmane

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā

TORONTO 1981. GADĀ no 1. — 5. jūlijam.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

28. un 29. martā delegātu salidojums.

28. martā Draudzības vakars ar deju.

1. aprīlī pl. 15 vecākās paaudzes sadraudzības pēcpusdiena.

24. oktobrī DV Toronto nod. gada svētki.

21. novembrī karavīru daudzināšana.

5. un 6. decembrī DV Ziemsvētku tirdziņš.

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

Tautas brīvībai

DV Sv. Katrīnu nodaļas biedri 1. martā pulcējās uz savu kārtējo pilnsapulcei, lai apspriānātu nodaļas valdes darbību un dotu norādījumus turpmākam darbam. Nodaļas biedriem varēja būt lielāka atsaucība tieši piedalīšanās ziņā, bet viena trešā daļa biedru intensīvās 2 stundu pārrunās izsekoja nodaļas valdes padarītajam darbam, pārvēlēja valdes sastāvu un deva jaunievēlētam valdes sastāvam savus norādījumus turpmākam darbam. Pilnsapulci vadīja Marta Dālberga, protokolēja Pēteris Vītols. Nodaļas priekšnieks J. Eglītis norādīja, ka turpmāk sevišķa vērība jāpiegriež latviešības saglabāšanai un gados jaunu biedru iesaistīšanai organizācijas vadītājos posteņos. Nodaļa aprūpes darbam izdevusi 9 673,40 dol. Citos pasākumos ieguldījusi vai izdevusi, kā Latviešu centrā Toronto, Latvijas Brīvības fondā, Latvijas Sarkanam Krustam Vācijā, Patiesības Fondā, Rītdienas fondā, Kristus dārzā un Madrides akcijā $8 887. Kopā izdots 18 560,40 dol.

Šis darbs ir bijis iespējams, pateicoties vanagu un it sevišķi vanadžu aktīvitātei. Ziedojumu akcijās ieņemts 6 931,29 dol. un sarīkojumu atlikumos 13.841,56 dol., kopā ieņemot 20.772,85 dol.

Valdē turpmākajiem trim darbības gadiem ievēlēja: J. Eglīti, Strautmani, Ž. Krūmiņu, J. Ķeri, J.Vērdiņu, P. Vasariņu un P. Vītolu. Revīzijas komisija ar aklamāciju palika līdzšinējā t.i. M. Dālbergs, K. Bokalders un P. Lauris. Delegāts DV delegātu sanāksmei un LNAK sesijai Juris Eglītis,

P.V.

GRAND RAPIDI

Jaunais latviešu žurnālists Jānis Sinkevics, kurš līdz šim strādāja Džaksonā (Mich.) pie laikraksta Jackson Citizen Patriot, pārnācis uz Grand Rapidiem uz darbošies vietējā laikrakstā — Grand Rapids Press. Viņa uzdevums atgaismot izglītības lietas un problēmas Forest Hill, Kentwood un East Grand Rapids skolu sistēmā. Īsā laikā jau parādījušies laikraksta vairāki J. Senkēviča raksti, kas bija saistīti ar dažu skolēnu ielaušanos nakts laikā Forest Hill skolā. Izmeklēšana un tiesas gaitā vēl turpinās.

V. K.

Centrālās Kultūras dienas Kalamazū

Centrālo Kultūras dienu ievadījums notika 28. martā pl. 11 Kalamazū latviešu draudzes telpās ar daiļamatnieku saietu, kuru organizē ALA Kultūras biroja lietiskās mākslas nozares vadītāja A. Graudiņa. Uz saietu jau pieteikušies pāri par 30 dalībnieku. To ievadīs draudzes priekšnieka A. Kajaka ievadvārdi un ALA priekšsēža J. Riekstiņa uzruna. Pēc mākslinieka A. Sildega referāta sekos kārtējās pārrunas par nākotnes darbības iecerēm un citiem jautājumiem. Parallēli sanāksmei, tanī pašā dienā plkst. 13 Latviešu biedrības māja (2319 Amherst) būs lietiskās un tēlotājas mākslas izstādes, ko izkārtos jau 27. martā. Daiļamatnieku darbi atradīsies lielajā zālē, bet gleznas — pirmā stāva ļelpā. Izstādes A. Sildega, A. Graudiņas un O. Grīna vadībā iekārtos L. Bērziņa, I. Osis, Ant. Sildegs, A. Alunāns un citi palīgi.

Kā ziņo rīcības komitejas locekle L. Bērziņa, kas kārto lietiskās mākslas izstādi, tad savus darbus jau pieteikuši vai aļsūtījuši sekojoši daiļamatnieki: V. Mednis, Ed. Mednis, Ed. Ozols, Ie. Kārkliņa, L. Bite, V. Rinkuss, K. Grencions, R. Kubuliņa, R. Freimanis, E. Dzegūze, R. Puriņa, V. Šteinharde, E. Kesnere, A. Alunāns, V. Šmidchena, Fr. Šmidchens, A. Graudiņa, O. Grīns, V. Galēna, L. Kaugara, L. Bērziņa, A. Telle, A. Ķivleniece-Korma, M. Strausa un vēl citi. Godinot mūžībā aizgājušā daiļamatnieka Alfonsa Eiņaņa piemiņu, iekārtos atsevišķu novietni ar viņa darbu klāstu. Gleznu izstādē redzami Čikagas un Kalamazū 12 mākslinieku izlases darbi.

Centrālās Kultūras dienas atklās 28. martā pulkst. 19 Kalamazū koledžas Stetsona telpās (1200 Academy ielā) ar ALA valdes priekšsēža J. Riekstiņa runu. Pēc akta basa-baritona Jāņa Kļaviņa koncerts ar Valdi Treimani pie klavierēm. Koncertā būs Alfrēda Kalniņa, Helmera Pavasara, Aleksandra Okolo-Kulaka un Jāņa Kalniņa darbi.

29. martā pulkst. 10 notiks Kultūras dienām veltīts oikumēniskais dievkalpojums Sv. Jāņa draudzes baznīcā (122 Cherry Hill) ar prāv. B. Baginska un māc. M. Ķirsona piedalīšanos un dziesmām Daugavas vanadžu ansambļa diriģenta Jāņa Zuikas vadībā. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas kopējās pusdienas un māc. M. Ķirsona referāts.

Kultūras dienas turpināsies līdz 5. aprīlim. Katru vakaru pl 19 (izņemot 1. apr.) Latviešu biedrības mājā risināsies dažāda satura sarīkojumi. Referēs O. Grīns, prof. E. Lauberte, B. Mainis, A. Bolšteins. Referēs un savus darbus lasīs I. Gubiņa. Dziedās E. Patvaldniece ,D. Langenas klavieŗu pavadījumā. Rakstnieku pēcpusdiena O. Jēgena vadībā notiks 4. apr. pl. 13. Sarīkojums „Jaunatne mūsu nākotne" ar ALJA valdes priekšsēdes Astrīdas Cīrules-Sprūdžas un ALA Kultūras biroja vadītāja Konstantīna Sventecka uzrunām un jauniešu priekšnesumiem notiks 4. apr. pl. 19 Holiday Inn (pie 131 ceļa).

Kultūras dienas beigsies 5. aprīlī pl. 14 Kalamazū koledžas Dalton ţeātrī. Viesosies Toronto latviešu ģimnazijas drāmas pulciņš ar V. Alanta 3 cēl. komēdiju „Grāmatvedības kļūda" režisora H. Miķelsona vadībā.

V. Bogis

Amerikas latviešu Centrālo Kultūras dienu rīcības komiteja. Foto: V. Namatēva

Londonieši pošas uz „Ķengurzemi!"

Londonā gadījos, jāsaka, tikai tā nejaušības dēļ: streikoja lidlauka darbinieki. Kur tu, cilvēks, svešā pilsētā un negaiti atradīsi vietu, kur galvu nolikt? Protams, ka pie tiem pašiem seno dienu draugiem Daugavas vanagiem viņu pašu namā Londonā. Un laimīgā kārtā tanī pašā vakarā izdevās iepazīties arī ar vanadžu saimi, kas rosīgi kārtoja tradicionālo Meteņu vakaru.

Jau pirms noteiktās sākuma stundas zālē pulcējās ciemiņi. Zāle Daugavas vanagu namā nav sevišķi liela, un ja vēlas atrast sev piemešanās vietu — jānāk laikus. Glīti klāti galdi, sveces, kā vecos laikos, ieliktas izdobtos kartupeļos, (kas gan ietīti sudraba papīrā). Noprasu kādai no darbīgajām vanadzēm: kā sauc visus tos gardumus, kas likti galdā? „Pīrāgi, sklandu rauši, medus rauši, zirņu pītes — visi cepti pēc senām latviešu saimnieču gudrībām!" Un piedevām — pašu brūvēts alutiņš, paniņas, āboļu sula un pat skābā putra! Garšīgāku ēdienu karti neesmu nekur pasaulē lasījis.

Pēc Londonas vanadžu vadītājas Veltas Kingas uzrunas saimnieces ļāva mazliet iebaudīt gardumus, bet tad bija laiks posties „Uz Ķengurzemi!" — pašu Londonas vanadžu sagatavots un izpildīts priecīgs, humora pilns uzvedums. Uz DV dienām Melburnā, Austrālijā, uz 1000 lidmašīnas vietām pieteikušies 1005 (vai nebūtu jauki, ja tā tas būtu patiesībā?). Ceļojuma biroja vadītājam un viņa centīgai darbiniecei nu pienākas grūtais uzdevums šķirot, kuŗus ņemt līdz, kuŗus nē. Risinās iztaujāšana un pārbaude latviešu valodā, kamēr laimīgos atrod. Arī problēmu par piecu bērnu līdzi ņemšanu — ārpus skaita — nokārto veikli. Dziedot priecīgo „Valsē, Matilda!" ceļotāji aizdejo.

Īsajā uzvedumā ir ievītas vairākas trimdas dzīves problēmas; latviešu valodas runāšana un mācīšana, jauktās laulības, nacionālās apziņas celšana. Tikai jābrīnās par visiem tiem „apslēptajiem talantiem" drāmatiskā mākslā, ko glabā rosīgā Londonas vanadžu kopa un kas tik jauki atklājās, uz Ķengurzemi gatavojoties. Godā tiekot turēts princips, ka „spēlei jānotiek", kaut arī turpat puse tēlotāju vēl cīnījās ar gripas sekām. Un tagad — riskējot nokaitināt pašu Vanadžu priekšnieci, tomēr atklāšu, ka skeča autore ir Austra Liepiņa. Pirms viņa uzzinās par manu solījumu laušanu, būšu jau tālu pasaulē un līdz nākamai reizei — ceru, viss būs piedots!

Bez lieliskās cienāšanas varējām arī pārbaudīt, vai Laime mūs mīļ vai nē, pērkot loterijas biļetes. Mani nemīļ — laimesti aizgāja citiem. Vislaimīgākais ciemiņš gan bija mazs gaišu galviņu zēns, kas, ar laba „krusttēva" piepalīdzību un labo sirdi tika pie vislabākās balvas — spalvaina spēļu suņīša, laba kucēns lielumā.

Izrādās, ka mazais ir „jaunlondonietis' Gunšs un Laimas Bērziņu četru dēlu ģimenes jaunākais. Starp tālajiem ciemiņiem bija Vanadžu goda priekšniece Marija Kaņģe no Almēlijas un Valdis Krūmiņš no Zviedrijas (mani neatklāja!) Uzmetu vēl skatu lieliskā kolāžas technikā darinātam „plakātam" ar lidmašīnām, kaolalācīšiem un Austrālijas kontinentu, ko darinājusi vanadze Alma Ričardsone, un, saņēmis vēl ceļa maizei līdz pāris pīrāgu, atradu klusu vietiņu, kur šo savu „nedarbu" veikt, mazliet ar sirdsapziņu "noties...

Tālais ciemiņš J.B.

Uz Melburnu!

Lai saskaņotību veicinātu un lai stiprinātu organizācijas tradicijas darbam nākotnes Latvijas labā, organizācijas vadība rīko Daugavas Vanagu dienas. Ik pa pieciem gadiem šādas DV dienas rīko visas organizācijas apmērā. Šogad Austrālijā, Melburnā, no 20. līdz 26. aprīlim notiks 4. globālās DV dienas. Ikvienās DV dienās notiek varoņu piemiņas dievkalpojums, DV centrālās valdes sēde un svinīgs organizācijas tradiciju brīdis. Atkarā no rīcības komitejas ieskatiem un iespējām, plāno vēl daudz citus nozīmīgus sarīkojumus, kas domāti ne tikai DV organizācijas biedriem vien, bet visiem ieinteresētiem latviešiem un DV organizācijas labvēļiem, kā arī ikvienam, kas vēlas piedalīties.

Austrālijā rīkojamo 4. globālo DV dienu ietvaros paredzēta A. Dziļuma lugas Izdotie pirmizrāde, apvienoto Austrālijas vīru koŗu koncerts, Kanadas DV vīru koŗa koncerts, referātu pēcpusdiena, jaunatnes koncerts, etnografisks jaunatnes uzvedums un Daugavas Vanagu darbības sanāksmes vanadžu, jaunatnes un informācijas nozarēm. Svinīgo dievkalpojumu vadīs mācītājs V. Voitkus, darba sanāksmēs par runātājiem piedalīsies Latvijas vicekonsuls Austrālijā E. Dēliņš, DV organizācijas vanadžu priekšniece Austra Liepiņa, bijušais MLĢ direktors E. Silkalns, DV CV iekšējās informācijas nozares vadītājs S. Lindiņš, DV CV jaunatnes nozares vadītājs I. Kažociņš, Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzelandē prezidija priekšsēdis V. Rolava, DV Austrālijas zemes valdes priekšsēdis J. Mellens un vēl daudzi citi.

Visas sanāksmes, ieskaitot DV CV sēdi, ir atklātas, izņemot DV CV sēdes slēgto daļu. Tajās par klausītājiem var piedalīties visi, kam vien DV organizācijas darbs un atbilstošās nozares darbība interesē. It sevišķi vēlama aktīva jaunākās paaudzes dalība, lai dotu tai iespēju izteikt savus uzskatus un tos diskusijās izvērtēt.

Daugavas vanagi, sasauksimies Melburnā, n 20. līdz 26. aprīlim!

DV CV informācijas nozare

3. aprīlī pl. 7.30 Harthouse Hall,
University of Toronto
DACES KĀRKLIŅAS - HOLLIS
koncerts
Pie klavierēm Davids Boothroyd.
Programmā latviešu komponisti un
italiešu operu arijas
Ieeja $5.50, studentiem un pensionāriem $4.50.

Laikraksts
LATVIJA AMERIKĀ
mūsdienīgas informācijas
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatniecības nodaļās
Latviešu namā un Centrā,
kā arī apskatīt.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKA**
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz
☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $9.00
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Ceku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. vārds

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM.
PIEPRASIET TELEFONISKI.
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $3.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas līdz ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā - 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444 2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

RATAS
— *IGAUŅU OPTIĶIS*
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251.
Gatavo brilles pēc receptēm.
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi)
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L6, tel. 536-8183.

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4612 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products — Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot
ALCAN 20 gadu garantiju
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

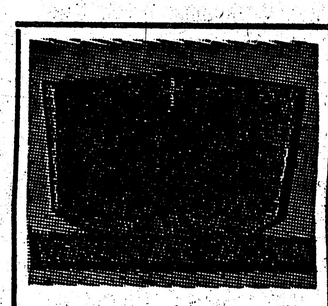

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8965
Kvalitātes darbs un eiropiešu mats
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 2B9
Starp Eglinton un Davisville

M. LUNSKY, O.D., M.Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās Tālr. 921-3324
470 College St. (Pie Bathurst) Toronto M5G 1A5

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1468
Thomas L. Morrison — Funeral Director
RŪPIGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VACU OPTIĶIS
Specializējies kontaktlēcu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

HELLO WORLD Travel Ltd.
1943 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

Labo visāda veida automašīnas
CRES MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, Īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1662, Toronto

Māc. Osvalds Gulbis †

Stipriniet savu baznīcu

Lūkas ev. 17,20 — 27 un Mateja ev. 24,37 — 39.

Jaunā derība un tamlīdz Jēzus Kristus nerunā reliģiskam analfabētam. Tie cilvēki, ko Jēzus sastop savā ceļā, ir auguši reliģiskā vidē un tamlīdz reliģiskās tradicijās. Tiem ir reliģiska rezonance. Kad viņus sauc, viņi atsaucas.

Viņi ir gaidītāji. Vai tu esi tas, viņi jautā, jeb mums būs citu gaidīt?

Viņi ir darītāji. Viņi grib ko darīt. Viņi jautā: ko mums darīt? Un kad Jēzus viņiem jautā: Kā ir bauslībā rakstīts? — viņi zina. Viņi nav reliģiski indiferenti un nekādā ziņā jau ne reliģiski analfabēti. Reliģiskus analfabētus ir producējis mūsu laiks. Modernais cilvēks uzaug irreliģiozā vidē. Viņu audzina sekulāra skola un, diemžēl, ļoti bieži arī sekulāra ģimene. Modernajam cilvēkam tāpēc arī nav nekāda pagātnes mantojuma. Bet tieši pagātne bija aka, no kuras smēla Jēzus laika cilvēks un atspirga.

Ejot savu ciešanas ceļu, mūsu Pestītājs atgādina Nou un Noas laikus. Tā ir Vecā derība. Vai tāda Vecā derība mum vajadzīga? Ir taču cilvēki, kas saka: Nē! Kam, viņi saka, mums vajadzīga žīdu vēsture! Taisnība. Tur ir arī Israēla vēsture. Bet tajā pašā laikā tur ir arī visas cilvēces vēsture.

Spilgts piemērs tam ir Noa. Noas vārds ir cieši saistīts ar tā sauktajiem grēku plūdiem.

Kādu dienu Noa ar saviem trim dēliem — Šemu, Chamu un Jafetu — sāk cirst kokus. Koki gāžas. Tie ir sveķaini skuju koki. Noa tos nodarina, nomizo un nokrauj, lai izžūst. Tā laika cilvēks vēl zina, kad koku cirst un cik ilgi tam jāļauj kalst. Tikai tad viņš var ķerties pie būves. Un būvēt viņš grib.

Un šķirsts aug. Tas ir jeb — labāk sakot — būs, jo pašreiz vēl tas tikai top — tas būs 300 olekšu garš, 50 olekšu plats un 30 olekšu augsts, un tam būs trīs stāvi un sānos durvis un visam pāri jumts. Un, kad baļķi ir sasieti un satapoti, Noa aptriepj šī šķirsta sienas no ār- un iekšpuses ar darvu.

Un nu sākas tas interesantākais. Noa pārvācas uz šķirstu: Noa pats, viņa sieva, viņa dē-

Un nu sākas tas interesantākais. Noa pārvācas uz šķirstu: Noa pats, viņa sieva, viņa dēli un viņa vedeklas. Bet tas nav viss. Noa šķirstā saved arī visvisādus dzīvniekus.

Vai ta viss paliek nepamanīts? Laikam taču ne, kur koku cērt, tur kaut kas notiek, tur ir arī skatītāji, kritiķi, reporteri.

Ir interesanti, ka par tādiem skatītājiem Bībele nekā nestāsta. Vecās derības pirmā grāmata tikai saka: cilvēki, Noas laika biedri, bija ļauni, varmācīgi, samaitāti un izvirtuši. Tāpēc Dievs ir nolēmis šai izvirtībai un bezdievībai darīt galu, šī bezdievība un ļaunprātība gluži vienkārši no pasaules jāizmēž.. Cilvēks, pēc Dieva ģimja un līdzības radīts, savu līdzību Dievam ir zaudējis. Cilvēks ir novērsies no Dieva un patvarīgi sācis iet pa citu ceļu. Cilvēks ir deģenerējies. Cilvēka ļaunums ir audzis. Jo tālāk, jo sliktāk.

Tāpēc viss cilvēku dzimums tiks izdeldēts ar vienu izņēmumu, un šis izņēmums ir Noa. Noa ir taisns un nevainojams. Noa ir atradis žēlastību Dieva acīs, jo „Noa staigāja ar Dievu" — mēs lasām Bībelē.

Viens! Viens no tūkstošiem, viens no desmittūkstošiem un varbūt viens no miljoniem! Viens vienīgs. Viena ģimene. Kā Sodomas un Gomoras laikos.

Tāpēc Dievs liek Noam taisīt šķirstu, un Noa bez jebkādām ierunām to arī dara. Protams, arī viņam varēja rasties pārdomas, viņā laikam gan arī tās radās, bet viņš paklausīja.

Nekādu plūdu taču nav un varbūt arī nebūs. Saule lec un saule noriet. Dzīve rit kā ritējusi. Taisnība: debesu pamalē krājas tumši padebeši. Tālumā ducina pērkons. Pār satumsušajām debesīm aizlokās zibens. Ir ļoti iespējams — būs vētra. Bet — vai nu tā būs pirmā! Vētras nāk un aiziet.

Un tā nu Pestītājs saka: Un tie rija un plītēja, precējās un devās laulībā — un, droši vien, tikai pasmējās par Nou, kas gatavojās nezin kādai katastrofai.

Ka tuvojas katastrofa un kas draud, to daudzi joprojām neredz.

Ir arī iespējams, ka Noas laika biedri Nou varbūt jau bija aizmirsuši un nelikās par to vairs zinis: kāds vientiesis būvē šķirstu — nu tikmēr, kamēr viņus neviens neaiztiek — lai jau rīkojas, lai būvē savu šķirstu.

Un tā spriež vēl arī 20. gadsimtā tā sauktie Rietumi, arī tie nesaprot, kas draud.

Kamēr tāds Noa citus neaiztiek, lai viņš rīkojas, lai katrs rīkojas un domā, kā tam patīk. „Katrs" kā tagad saka, „dara savu lietu". Konstitūcija garantē brīvību.

Austrumos ir cita nostāja. Komūnisti mūsu laiku Noam pasaka skaidri un nepārprotami: Nē, Noa, darvu mēs tev nedosim un meža kokus cirst tu nedrīksti, un arī tie, kas nocirsti, tev nepieder — viss pieder valstij, tos mēs nacionālizējam.

Baznīcas rīcības brīvība ir ļoti ierobežota.

Bet ja nu baznīca ir tāds Noas šķirsts — un tāds tā ir — tad, protams, te, Rietumos, šī šķirsta būve joprojām var tikt turpināta.

Komūnistu okupētajās zemēs šī šķirsta būve ir apturēta, un varbūt ir tikai jautājums, kad par organizētu baznīcu komūnismam pakļautajās zemēs vairs vispār nebūs iespējams runāt.

Stipriniet savu baznīcu!

Bet tad, saka bībele, lielo dzelmju avoti pārplūda un debesu logi tika atvērti.

Sāk līt. Ūdens kāpj līdz slieksnim un tad līdz palodzei, un tad līdz griestiem, līdz jumtam un pāri jumtiem, un beidzot pāri augsto kalnu galotnēm. Četrdesmit dienas un četrdesmit naktis līst, un paiet vēl ilgs laiks, kamēr plūdi sāk krist un šķirsts var nosēsties uz Ararata kalna.

Vai tā ir tikai sena leģenda? Pestītājam tā nav tikai leģenda. Viņš saka: tais dienās priekš ūdens plūdiem tie rija un plītēja, precējās un devās laulībā līdz tai dienai, kad Noa iegāja šģirstā, un tie nenāca pie saprašanas, tiekāms plūdi nāca un aizrāva visus; tāpat būs ar Cilvēka Dēla atnākšanu...

Kristus aiziet, bet Viņš nāks. Ja to, ciešanas laikam gatavojoties, aizmirstam, tad esam aizmirsuši pašu galveno.

Ko saka reliģiju vēsturnieki? Reliģiju vēsturnieki ir konstatējuši, ka tādas pašas vai ļoti līdzīgas atmiņas glabā arī citas tautas: ēģiptieši, foiniķieši, kaldēji, asirieši, persieši, grieķi un romieši, goti, drīdi, ķīnieši, indieši, burmieši, meksikāņi, peruāņi, brazilieši, jaunkaledonieši un Klusā okeāna salas.

Un ko saka ģeologi un archaiologi? Pagājušā gadu simteņa vidū angļu archaiologi izdara izrakumus senajā asiriešu galvaspilsētā Ninivē un atrod tur slaveno ķēniņa Asurbānipala bibliotēku — t.i., cik nu tur no tās vēl pāri palicis, un starp citu divpadsmit lielas māla tāfeles. Uz tām ir kaut kas rakstīts, bet atšifrēt nav viegli, tas izdodas tikai labu laiku vēlāk. Un kas tur ir rakstīts? — Tas pats vecais Bībeles stāsts par cilvēku, kas pārdzīvo vēl nepieredzētu plūdu katastrofu. Šī cilvēka vārds, protams, ir cits, bet notikums tas pats.

Vēl vairāk — atsevišķi cilvēki un veselas ekspedīcijas Ararata kalnā. Austrumturcijā, atrod kuģi, laivu jeb šķirstu, vai vismaz kādā plosta atlikas, kas varētu būt vismaz 5000 gadu vecas.

„Un tā, kā kā tas bija Noas dienās," saka Pestītājs, „tāda būs arī Cilvēka Dēla atnākšana. Divi būs laukā; vienu pieņems, otru atmetīs. Divus mals dzirnavās; vienu pieņems, otru atmetīs. Tāpēc esiet modrīgi, jo jūs nezināt, kurā stundā jūsu Kungs nāk!"

Kristus nāks. Tas mūsu laiku cilvēkam izklausās tikpat neticami kā Noas laikos plūdu briesmas. Esiet modri! Jūsu Kungs nāks.

Bet Noas laikmets pievilās. Šķirsts bija vajadzīgs gan, un baznīca var būt vajadzīga gan. Taisnība, šis baznīcas šķirsts ir vecs un varbūt tajā kas sagāzies un satrunējis, bet tieši tāpēc to vajadzētu salabot.

Stipriniet savu baznīcu!

Ņemiet vērā laiku, jo tikai tas, kas pastāvēs līdz galam, tas taps izglābts.

„Ceļa Biedrs"

Ak mosties, mosties, mana tauta,
Pie malas savus elkus liec!
Laiks uzklausīties Kristus balsi,
Nost to, kas tavu prātu jauc!
Bezmaksas kristīgu literatūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey B.C. V3T 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

29. martā pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma liturģiskā pusstunda — „Redzi, Dieva jērs".

5. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

12. aprīlī pl. 11 Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis, māc. I. Gaide un draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā. Draudzes darbinieku ievešana amatā.

16. aprīlī pl. 19 Zaļās ceturtdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļā soprāns Dzidra Egle.

17. aprīlī pl. 11 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un bračists Arturs Jansons.

19. aprīlī pl. 6 un pl. 11 Kristus Augšāmcelšanās dievkalpojumi. Piedalās archib. A. Lūsis, māc. I. Gaide, Dainas koris dirig. J. Beloglāzova vadībā. Pēc agrā dievkalpojuma agrās brokastis.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

29. martā plkst. 15 dievkalpojums, vadīs māc. A. Čops.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

29. martā pl. 13 Ciešanu laika dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecumu grupām katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

29. martā pl. 11 draudzes koŗa Ciešanu laika koncerts. Dziesmu lapiņas.

BAFALO

Māc. Artūrs Drūmiņš, P.O. Box 655 Port Colbourne, Ont L3K 5X8 Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marceli Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd, tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

29. martā dievkalpojums nenotiks.

Marta mēnesī mācītājs izlieto savam gadskārtējam atvaļinājumam.

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
radio raidījums
nepārtraukti
25. gada gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

PRIEKAVĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale
Ont. tālr. 749-0882

KLAUSAITIES GARĪGOS
RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CRN 107.1
24 stundas. Tel. [illegible]

ERGĻU LIEZDAS MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasariņš

ALCAN

ALSCO - RUSSELL
Aluminum Company

IERĪKO UN LABO

- Alumīnija māju sienas un jumtu pārkares (soffits)
- Ūdens notekų caurules ar neredzamiem savienojumiem 5" dimensijā
- Durvju un logu nojumes un slēģus
- Dubultdurvis (storma doors) un logus
- Apmaina logus.

Licensētu amatnieku speciālistu lietpratīgs darbs.
Bezmaksas darbu novērtējumi katrā laikā.
Pakalpojam īpašniekam tieši — bez starpniekiem.

BBB BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER

Telefoni (416) 274-1589 vai
(416) 861-1087.

Īpašnieki: Andris Namgauds
Tom Russell

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅝ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlāk laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30 trešdienās birojs slēgts

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas, tel. 368 5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dziļas, vietējās un ārzemju; aužamās dziļas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautu tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:
ceturtdien un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dr. A. Alksnis — Hipokrats spīlēs	$15.50
Latvijas Māksla II	$48.00
Ed. Zirnītis — Andrejs Eglītis	$35.00
H. Celmiņa — Sievietes PSRS cietumos	$14.00
E. Aistars — Gaismu sauca, rom.	$13.50
Z. Mauriņa — Manas saknes debesīs	$12.00
J. Jaunsudrabiņš — Kam dāvanas	$12.50
I. Grebšde — Ziedi, mana vasara, rom.	$11.50
J. Klīdzējs — Dzīvīte, dzīvīte, rom.	$12.50
I. Gubiņa — Sidrabkāzas, st.	$11.00
K. Puriņš — Trīs ziedošie koki	$10.00
J. Babre — Brīniškā zvaigzne	$ 8.00
Jānis Veselis, apceres	$16.50
A. Dziļums — Virsū druvas, rom.	$12.00
A. Zemdega — Toreiz Lubes dzirnavās	$10.50
V. Kārkliņš — Pie laika upes, st.	$14.00
A. Zemdega — Zem akmeņa zaļa zāle	$ 8.00
T. Zeltiņš — Septiņi saulrietā	$11.50
Dž. Barviks — Vilka ēnā, rom.	$13.50
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
Laiks, telpa, ļaudis I — III	$55.00
H. M. Grīvāns — Avju gans	$ 7.50
E. Zubeckis — Vīni	$18.00
E. Grīslis — Pie rokas ņem un vadi	$10.50
H. Moors — Rīdiena nekad nenāks	$ 9.70
U. Rūtiņa — Vēl tā gribējās dzīvot	$ 7.00
A. Eglītis — Vai zini zemi	$14.00
B. Lamejs — Rīgas kaķu ķēniņš	$ 9.50
A. Gailītis — Brīvības dziesma, rom.	$ 9.00
J. Lejiņš — Mana dzimtene	$ 7.50
V. Pelēcis — Malēnietis karā	$ 5.00
E. Spēks, M. T. Viktoria. rom.	$ 7.00
Dievs ir mīlestība, sprediķu krājums	$ 7.00
A. Dreimanis — Mana dzīve, atm.	$10.00
Okupētās Latvijas dienas gr. II	$ 8.75

DV GRĀMATNICA, 491 College Street Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNICAS NODAĻA — SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, audumus. kā arī citas mantas.

KALEV

- DIMANTI
- PULKSTEŅI
- LATVISKAS ROTAS

JEWELLERY LTD. Zeltkaļi

ALDONA KORMS UN TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 536-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

A. Eglītis — TV RENTALS

1708 Queen St. W., Toronto M1R 1B3

Tel. 537-1401

Gaŗezera bērnu nometnei jauna vadītāja

Gaŗezera padome 14. februāŗa sēdē par bērnu nometnes vadītāju pieņēma Klīvlandes Apvienotās latv. ev. lut. draudzes skolaŗ pārzini Maiju Grendzi. Jauņos pienākumus Gaŗezerā viņa uzsāks ar 5. jūliju.

Maija Grendze dzimusi 1927. g., bērnību pavadījusi tēva lauku mājās Praulienes pagastā. Vidusskolas pirmos gadus mācījusies Madonā, bet to beigusi Hersbrukas nometnē Vācijā. ASV ieguvusi B.Sc. gradu paidagoģijā (Delta State Teachers College). 1955. g. salaulāta ar māceītāju Laimdotu Grendzi. Ģimenē četri dēli un divas meitas.

Maija Grendze amerikāņu un kanadiešu skolās nostrādājusi 11 gadus. Mācījusi arī bērnus svētdienas skolās amerikāņu, kanadiešu un latviešu draudzēs. Vairākus gadus mācījusi un vadījusi vasaras skolas. Latviešu skolās sākusi strādāt kopš 1950. gada. Ar 1976. gadu viņa ir Klīvlandes Apvienotās latviešu ev. lut. draudzes skolas pārzine. Nu jau divus gadus kopš noorganizējusi un vada 1 x 1 pusaudžu nometnes latviešiem. Abās Draudžu dienās Gaŗezerā vadījusi bērnu nodarbības. Maijai Grendzei Gaŗezers labi pazīstams, tur nometņoja viņas bērni, tur vidusskolā ticības mācību mācīja un brīvdabas baznīcā dievkalpojumus noturēja vīrs, un viņai pašai it bieži tur nācās atbraukt.

Gaŗezera bērnu nometne sākas 5. jūlijā. Bērniem vecumā no 9 — 13 gadiem būs divi posmi: pirmais no 5. līdz 19. jūlijam, otrs no 19. jūlija līdz 2. augustam. Bērniem no 6 — 8 gadiem (mazo nometne) tāpat divi posmi, un tādos pat laikos, kā minēts bērniem no 9 — 13. g. v. Bez tam nometne latviski mazrunātājiem, kas saucas „Latviešu valodas nometne" bērniem vecumā no 8 — 13 gadiem notiks no 2. augusta līdz 16. augustam. Vasaras nometnes pamatmaksa ir 90 dol. nedēļā par vienu bērnu. Ja no ģimenes vairāk bērnu vai arī nometnē uzturas vairākas nedēļas, dabū zināmu atlaidi. Latviski nerunājošo bērnu nometnē pamatmaksa 110 dol. nedēļā ar augšminētām atlaidēm.

Pieteikuma veidlapas pieprasāmas Gaŗezeram — 57732 Lone Tree Road, Three Rivers, Mich. 49093. Tālrunis (616) 244-5441. Pieteikšanās izdarāma pēc iespējas ātri, jo nometnē bērnu skaits ir ierobežots. Tuvāku informāciju dod nometnes vadītāja Maija Grendze, 1381 Andrews Ave., Lakewood, Ohio 44107., tālr. (216) 228-1763.

V. Bokis

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1082A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2N1
445-5325

Pēteris Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2169 Dundas St. West, Toronto
530-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc brīvām.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu koncertapvienība 1. martā mazajā Karnegija zālē rīkoja čellistu Lindas Alļes un Michaela Bacha koncertu. Abi mākslinieki spēlēja solo un duetus. Alļe dzimusi Filadelfijā, studējusi Džuliarda mūzikas skolā Ņujorkā, papildinājusies Eiropā. Bachs dzimis Worsmā, Vācijā, mācījies Frankfurtes mūzikas augstskolā. Šīs divas dažādās mākslinieku tautības pievilka vairāk apmeklētāju nekā parasti latviešu koncertos. Apmeklētāju skaits ap 170, pie tam daudzi cittautībnieki un jaunieši, kas šoreiz bija vairāk nekā vecās paudzes klausītāji.

Viens no labākiem atskaņojumiem bija J.S. Bacha svītā Nr. 5 Lindas Alļes izpildījumā Publikas piekrišanu guva jaunās latviešu komponistes Daces Štauveres-Aperānes Fantazija, ko Ņujorkā dzirdēja pirmo reizi un ko atskaņoja abi mākslinieki duetā.

Neparasts bija japāņa Joši hisa Taira darbs, latviešiem neierasts un grūti saprotams savas īpatnējās apdare dēļ. Te mākslinieki lietoja nedzirdētas un neredzētas spēles tech nikas.

Koncerts ilga divas stundas, beidzoties ar divām piedevām. Mākslinieki saņēma ziedus, un klausītāji neskopojās aplauziem. Rīkotāji bija apmierināti ar labi apmeklēto koncertu.

● Ņujorkas DV apvienības biedru sapulcē 28. februārī par apvienības priekšnieku ievēlēja Alfredu Braunfeldu, kas stājas līdzšinējā priekšnieka Jāņa Baltiņa vietā. Jaunā priekšniece ir Irēne Puķīte, viņas priekštece Anna Auzere. Valdē uz 12 vietām bija 15 kandidāti. Ievēlēja V. Baueru, Ch. Lāci, I. Riekstiņu, D. Vallenu, A. Avotiņu, J. Baltiņu, A. Kalniņu, A. Puķīti, K. Zāmuru, I. Kalniņu, J. Straumi un A. Harju. Sapulci vadīja J. Lācis un H. Karlsons, no 361 biedriem bija ieradušies 51. Revīzijas komisija apvienības darbību atzina par sekmīgu, gan norādot, ka inflācijas dēļ apvienībai var rasties grūtības ar nama apsaimniekošanu.

Plašākas debates izraisīja ziņa, ka ASV Tautas vietnieku nama speciālā komisija kara noziedznieku izmeklēšanai sūtīs pārstāvjus uz Rīgu, lai nopratinātu lieciniekus B. Maikovska lietā. Viņa advokāts I. Bērziņš domā, ka okupantu varā esošie cilvēki Latvijā nevar dot objektīvas liecības, jo tiem tur jādzīvo. Tas arī būtu pret ASV principiem — neatzīt Baltijas valstu okupāciju, un tā būtu arī lieka līdzekļa iszķērdēšana. Šādiem ieskatiem pievienojās arī sanāksmes dalībnieki. Par B. Maikovski liecinājuši 93 brīvajā pasaulē esošie liecinieki, un viņu liecības bijušas Maikovskim labvēlīgas. Sapulce domāja, ka šinī taupības laikā šādā veidā izlietotos līdzekļus labāk varētu izletot pašreizējo noziegumu izmeklēšanai. Komisijas budžets ir 3 miljoni dolaru. Sapulce nolēma sūtīt protesta vēstules pret šādu izšķērdību.

Debatēja arī par maksājumiem zemes valdei, kas ir 6 dolari no katra biedra. Pieņēma ieteikumu par Franka Gordona turneju pa ASV un Kanadā, ko organizē LNAK.

V.I.

ČIKAGA

● Š. g. 17. februārī Maršilda, Viskonsīna, 80 gadu vecumā mirusi Čikagas DV apvienības vanadze Lūcija Millere. Viņa dzimusi 1900. g. 19. oktobrī, Krimuldā. Vēlāk dzīvojusi un darbojusies Kauguriesos un Mūrmuižā, aktīvi piedaloties vietejā sabiedriskā dzīvē, spelējot teatri un dziedot korī. Bijusi čakla vanadzu dalibniece, bet pēc pārcelšanās uz Viskonsinu un arī ar veselības pasliktināšanos, viņas solis kļuva lenāks. Aizlūgums un izvadīšana notika 21. februārī uz Ogdenburgas kapiem, kur gulditu blakus pirms vairākiem gadiem mirušajam vīram Hervertam.

● Svētdien, 12. aprīlī, plkst. 15 Latviešu namā DV apvienība rīko Minesotas DV teātŗa viesizrādi ar R. Blaumaņa lugu „Uguni". Režisors J. Valters. Ieeja 5 dol., pensionāriem un studentiem 4 dol., skolēniem līdz 12 g. ieeja brīva.

● Vanadzei Mildai Osvaldei 11. martā apritēja 75 muza gadi. Viņa dzimusi 1906. g. Vidzeme, beigusi Jelgavas lauksaimniecības vidusskolu un Kaucmindes semināru; pēc tam strādājusi par skolotāju Rankas mājturības skolā un Apguldes lauks. skolā. Pēdējā laikā bijusi Kuldīgas apriņķa mājturības instruktore Saldū. Begļu gaitas vadījusi angļu zonā, Hamelnas nometnē. Čikagā ir ļoti aktiva darbiniece vanadžu kopā, Latviešu biedrībā, Ciānas draudzes dāmu komitejā uc. Ilgus gadus dzied korī.

● Kārlim Lauvam 15. martā apritēja 75 gadi, dzimis Vidzemē, Madonas apriņķi. Jubilārs ir ilggadējs Čikagas DV saimes locekļis. Bijis Otrā pasaules kara cīnītājs. Daudzus gadus dziedājis viru korī Daugavieši. Pec pensionēšanās pārcelies uz savu īpašumu pie Fokskeika, kur dzīvo pa ziemu, bet vasaru pavada Viskonsinā, kur viņam ir otrs īpašums. Tā kā viņš ir liels makšķernieks, tad vienmēr velk labus lomus.

● Hermanim Zavickam 20. martā piepildījās 65 mūža gadi. Viņs dzimis Valkā. Ir Otrā pasaules kara cīnītājs. Gūsta laiku pavadījis Beļģijā, Cedelgēmā. Vācijā bijis Nirnbergā, un strādājis šoferu rotā. 1948. g. iecelojis ASV, Misisipi, vēlāk pārcēlies uz Čikagu Nopircis māju Viskonsīnā, kur tagad dzīvo. Čikagā bija ļoti aktīvs novusa kopā un citos sabiedriskos pienākumos. Vienmēr ir dzīves priecīgs un izdarīgs. Arī tagad kopā ar dzīvesbiedri Mildu apmeklē DV apvienības sarīkojumus, mērojot 200 jūdžu attālumu. A. Zaube

GRAND RAPIDI

● Pie Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudzes kopš pāris gadiem nodibināts kapu piemineklja fonds. Ziedojumu ceļā sāka ieplūst arī līdzekļi. Draudzes nodalījum Vūdlavna kapsētā izraudzīta un iepirkta vieta šim piemineklim. Piemineklja fonda pārvaldi vada draudzes mācītājs J. Mednis. Viņš izteicās: „Pirmos piemineklja metus izveidojuši mākslinieks A. Sildegs un arhitekts S. Dziļums. Ja ziedojumi ienāks pietiekami, var būt, ka šo piemineklī varētu uzstādīt jau šinī vasarā. Piemineklis izmaksās aptuveni 6.000 dol. Ziedojumus var nodot vai atsūtīt fonda kasierim J. Jaunkalnam, 822 Griggs S. E., Grand Rapids, Mich., 49507, vai A. Tālbergai, 445 Elmwood N. E., Grand Rapids, Mich., 49505.

Dieva mierā aizgājusi

Franciska Vītols

dz. Golubickis

dzimusi 1897. gada 20. jūnijā Lēpelē

mirusi 1981. gada 15. martā Toronto

Sirds, kas dzīvē nogurusi,
Dieva mierā aiziet klusi.

Skumst

meitas Alma un Hermine un dēls Alberts ar ģimenēm

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā

Emma Kēze

dzimusi 1898. gada 27. septembrī Rīgā

mirusi 1981. gada 12. martā Toronto

Sēro:

meitas Ērika un Vera, dēli Zigfrīds un Aleksandrs, vedeklas Lēna un Elfrīda, znots Vilis, mazbērni un mazmazbērni Kanadā.

Pēc ilgākas slimošanas Dieva mierā aizgājusi manas draudzenes māte

Emma Kēze

dzimusi 1898. gada 27. septembrī Rīgā

mirusi 1981. gada 12. martā Toronto

Mīļā piemiņā viņu paturēs

Elza Kuzņecovs

Mūžībā aizsaukts mūsu kluba biedrs

Alberts Grebže

dzimis 1908. gada 9. jūlijā,

miris 1981. gada 10. martā

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku klubs

Godinot kalpakiešus un Latvijas brīvības cīnītājus, Toronto korporāciju kopas prezidijs nolika ziedus uz mirušo brīvības cīnītāju kapu kopiņām. Foto J. Liģers.

Toronto DV nodaļas rīkotās Leģiona atceres pēcpusdienas dalībnieki DV namā. Foto J. Liģers.

TLB sestdienas skolas audzēkņu gadskārtējā mūzikālā pēcpusdiena notika 15. martā Latviešu Namā. Uzņēmumā programmas izpildītāji ar sarīkojuma vadītāju Juri Tēraudu. Foto J. Liģers.

Toronto Latviešu Biedrības tautas deju kopas Diždancīša jaunieši aug latviskā garā un tradicijās. Foto J. Liģers.

Turpināsim idejisko un aprūpes darbu

1980. gads Daugavas vanadžu dzīvē Kanadā bija lielu darbu un labu panākumu gads. DV Kanadā 30 gadu darba atceres ietvaros Daugavas vanadzes Kanadā ziedoja 1,000 dol. Latvijas Brīvības Fondam, 1,000 dol. Patiesības Fondam un 1,000 dol. Gaismas Akcijai. Šīs summas sagādē piedalījās visas Daugavas vanadžu kopas Kanadā. 30 gadu atceres svinību laikā Latviešu Namā Toronto bija iekārtota Daugavas vanadžu rokdarbu skate Margaretas Dumpes vadībā. Lielāko daļu praktisko darbu svētku laikā veica ,,mājasmātes'' Toronto Daugavas vanadzes, viesu — delegātu pacienāšanā piedaloties arī Sv. Katrīnu un Hamiltonas Daugavas vanadžu kopām.

1980. gadā Daugavas vanadžu valdes sastāvs nemainījās. Salidojumā uz trim gadiem pārvēlēja Valiju Simsoni, valdes priekšsēdes palīdzi un sekretāri. Kasiere Margareta Dumpe, valdes priekšsēde Ilga M. Breikša. Notikušas 10 vanadžu valdes sēdes.

Valdes priekšsēde un locekles piedalījās DV KV sēdēs, kā arī apmeklēja vairākas Daugavas vanadžu kopas un apsveica nodaļas gada svētkos. Valdes priekšsēde un palīdze piedalījās DV ASV 30 gadu jubilejā Klīvlandē; Valija Simsone piedalījās Kanadas un ASV valžu kopsēdē 1980. gada rudenī Gaŗezerā. Ilga Breikša tai pašā laikā viesojās pie Rietumvācijas vanadzēm, piedaloties arī salidojumā 1980. g. oktobrī Bērzainē.

1980. gadā Daugavas vanadžu skaits Kanadā pieaudzis par 22 vanadzēm, kas ļauj ar paļāvību skatīties nākotnē, zinot, ka aizgājušo vanadžu vietā nāk jaunas darbinieces, kas varēs turpināt mūsu organizācijas darbu kā aprūpes, tā idejiskā laukā.

Ilga M. Breikša
Daugavas vanadžu valdes priekšsēde Kanadā

Jāiziet ...

(Nobeigums no 2. lp.)

Madrides beigu protokols jau nebūs plašāks par Belgradas sanāksmes protokolu. Noteikti tur nebūs ierakstīts, ka ASV delegāts V. Cimermanis atgādināja, ka ASV neatzīst nelikumīgo, ar ieroču varu panākto Baltijas valstu iekļaušanu Pad. savienībā un ka šis varas akts ir pretrunā ar Helsinku vienošanos. Bet šis ASV valdības pārstāvis arī piebilda: ,,Mēs esam reālisti. Mēs zinām, ka maz ko varam darīt, lai izlabotu netaisnību, kas Baltijas valstīm nodarīta pirms 40 gadiem! Taču laika tecējums nepadara netaisnību par taisnību, tāpat kā ar kailu varu nevar radīt taisnību.''

Nedz ar Helsinku nolīgumu, nedz ar salmu kulšanu Belgradā un Madridē mūsu tautu likteņos uz labo pusi nekas nav mainījies. Krievu virskundzība tur nav kļuvusi mērenāka, kompartijas diktatūras skrūves pievilktas vēl ciešāk, Kremlis nevienu Helsinku vienošanās principu nav īstenojis un nedomā īstenot. Rietumeiropa, kam maskavieši rupji atgādinājuši, ka tā atrodas ,,tikai 4 minūšu attālumā no kodolieroču katastrofas'', ieinteresēta miermīlīgi sadzīvot ar sarkanajiem tiranniem, detantes nostiprināšanu un neuzbrukšanas līgumu garantijām. Šīs ,,stabilitātes'' dēļ tiek ignorēti mūsu palīgā saucieni izkārtot mūsu tautām brīvu ļaužu dzīvi un nacionālu pastāvēšanu. Mūsu centieni Madridē velti atgādināja pasaulei, ka mūsu tautai tēvzemē liegtas cilvēka tiesības un brīvība, neviens neiestājas par mūsu sirdsapziņas cietumniekiem atsvabināšanu no ieslodzījumu un izsūtījumu vietām Padomijā, neviens neierosināja nodibināt starptautisku komisiju rusifikācijas un genocīda izmeklēšanai.

Latviešu jaunieši, kas bija ieradušies Madridē, veica lielu darbu. Viņu pārgalvīgā uzdrīkstēšanās (karogu sadedzināšana, Latvijas plakāta uzvilkšana, demonstrāciju gājieni ar Latvijas karogiem) iezīmēja ,,Latvijas dienu'', kas atbalsojās laikrakstos, radio un TV ziņās. Atzinība un sirsnīgs paldies par to! Diemžēl, ar vienu ,,Latvijas dienu'' nepietiek, lai paturētu sev pasaules uzmanību. Tam vajadzīgas 364 tādas dienas gadā. Latviešu preses biedrības priekšnieks O. Akmentiņš, no žurnālista viedokļa, mūsu sekmes Madridē apzīmēja par ,,vienas dienas mušu''. Vienu dienu Madridē mēs bijām sensācija, nākamā tur bija citas.

Madride mums tomēr pierādīja, ka pastāv iespējas, kā pievērst pasaules uzmanību mūsu liktenim. Ar skrejlapām un memorandiem vairs nepietiek, jāiziet no ierakumiem, ,,jātaisa troksnis''.

PBLA priekšsēdis 1. janvārī mūsu laikrakstos ievietoja sludinājumu, kuŗā liecināja, ka ,,prasība Latvijas brīvībai Madridē bijusi droša un visā pasaulē sadzirdēta''. ASV laikrakstos un žurnālos atbalss gan tāda pavāja, bet var jau būt, ka tā pašu vaina. Vajadzētu tai pašā reizē padomāt, vai ,,drošākai'' uzstāšanai un krasāku akciju izvešanai lietderīgāk nebūtu noorganizēt kādu īpašu triecienvienību Latvijas atbrīvošanas propagandai, jo PBLA kā nekā ,,akreditēta'' pie valdības iestādēm, un tai jārespektē tās vēlmes, kas dažu labu reizi ierobežo mūsu krasākas izdarīšanās.

Cīnītāju, kas Latvijas dēļ būs gatavi nest arī upurus, netrūks. Galvenais: tikai tagad neapsikt.

Rīgā pagājušā gada rudenī krievu ieceļotājiem domāto māju celšanā iesaistīja pat okupētajā Latvijā stacionētos sarkanarmiešus. (Gaismas Akcija)

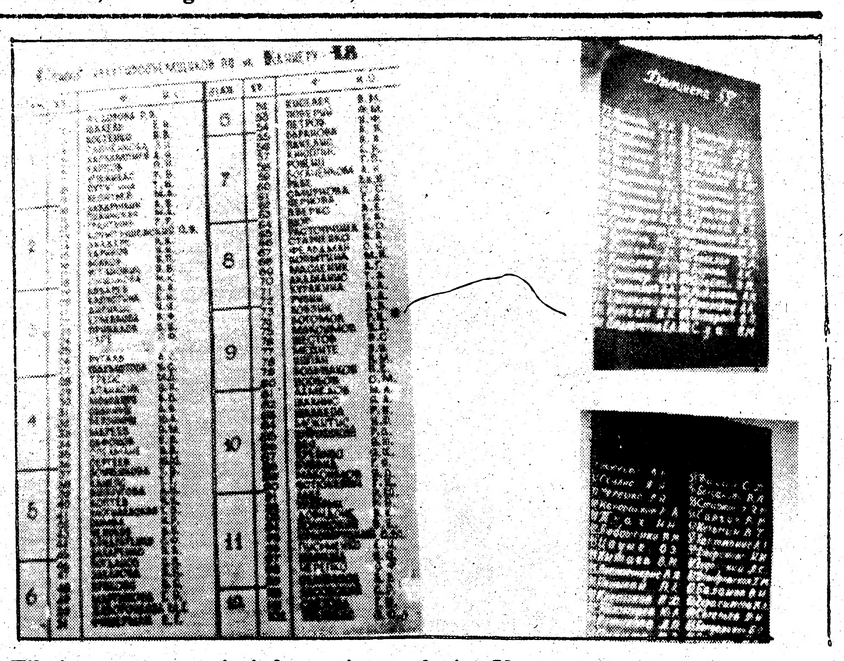

Tikai retos namos ir iedzīvotāju saraksti. Uzņēmumā viens no retajiem — krievu valodā. Tas liecina, ka iedzīvotāji ir tikai krievi. (Gaismas Akcija)

Kamēr vēl nav par vēlu

Gaismas akcija mūs informē:

Latvijā pēdējā laikā krievu valodā rakstītas vēstules ar aicinājumu krieviem atstāt Latviju savās pastkastītēs atraduši daudzi krievu tautības pilsoņi (iespējams, arī Igaunijā un Lietuvā). Redzēti šie raksti arī uz afišu stabiem un citur.

Mostas sirdsapziņa... Dodam te šī aicinājuma tulkojumu:

Vēl neviena imperija nav eksistējusi mūžīgi. Pat cietsirdīgākā tirannija, kas gadu desmitiem turējusi savus padotos tērauda ķēdēm, vienreiz sabrūk, un neviens tam nespēj pretoties. Jo vairāk varas sistēma izceļas ar ļaunumu, netaisnīgumu un cietsirdību, jo ātrāk, sistēmai mainoties, notiek tās bojā eja. Šādu likumsakarību apliecina visa cilvēces vēsture.

Tagadējais padomju režīms ilgi vairs nespēs eksistēt. Vecie boļševiki viens pēc otra taisās uz elli (pie velna). Tie, kas savā laikā izdeva vai izpildīja pavēles par miljoniem nevainīgu upuru likvidāciju, tos sākumā apzīmogojot ar ,,tautas ienaidnieka'' zīmogu, paši arī nespēj izbēgt nāves. Visstiprākais kolektīvā nozieguma, kādu tik cilvēce vien spēj atcerēties, balsts trun un grūst. Daži, aiz pārēšanās aptaukojušies, vēl streipuļo, un vodkas stiprināti, ar saviem pēdējiem elpas vilcieniem sēj melus, bet to dienas jau skaitītas.

Kas var apturēt nocirsta koka kritienu?!

Kas var apturēt augstceltnes sienu krišanu, ja tās pamats jau sācis trunēt, plaisāt un plīst?!

Brīdinājums: lai piesargās tie, kas šo celtni grib vēl labot vai balstīt un pulēt — pat ja par to labi maksā — lai netiktu aprakti zem tās drupām!

Visi krievi, kuŗus uz šo zemi atveda, vai kas paši atbrauca no tālienes: pametīsim šo zemi, iekāms nav vēl par vēlu! Apzināti vai pat to nezinot, mēs kļuvām par mazo tautu iznīcinātājiem tādējādi, ka mēs kļuvām par to mūžsenās dzimtenes kolonizātoriem, tās pārvēršot par mazākumtautībām viņu pašu zemēs. Mēs kļuvām par ļaunu un noziedzīga plāna izpildītājiem.

Padomājiet par to, kas notiek šeit. Šeit tiek celti milzīgi ražošanas kombināti; tas notiek zemē, kur nav nedz vajadzīgo izejvielu, nedz darbaspēka.

Tas viss atvests no tālienes. Kādēļ tas tā? Vai tam ir ekonomiski pamatots izskaidrojums? Kādēļ šīs rūpnīcas netika uzceltas tur, kur mēs dzīvojām visi agrāk? Vienlīdzīgā republiku savienībā izskaidrojuma un attaisnojuma tam nav.

Šeit skaidri izpaužas Kremļa kliķes un baltiešu pakalpiņu noziedzīgais plāns: Igauņus, latviešus un lietuviešus lēni, bet droši iznīcināt kā etniskas vienības, to zemes pārvēršot no pašreizējām krievu kolonijām īstā lielkrievu territorijā.

Nevienam baltietim ar skaidru domāšanu šis plāns nav noslēpums.

Kā arī partijas kalpi neaurotu par tautu draudzību, vietējo iedzīvotāju naidu mēs jūtam uz katra soļa! Tādēļ ieklausieties draudzīgā padomā: pametīsim Baltiju, kamēr vēl nav par vēlu!

Tuvojas stunda, kad būs jau par vēlu. Tad visi pānikā bēgs, bet viens otrs jau vairs aizbēgt nepaspēs.

Necerēsim uz to tautu žēlastību, kuŗām mēs neparādījām nekādu žēlastību. Ļauni un bezdievīgi mūs rīdīja uz šīm tautām. Materiālistiskās ideoloģijas augļus mūsu aparātnieki ievāks paši: ,,Ko sēsi, to pļausi''. Tādēļ mūsu padoms: pametīsim Baltiju, aizbrauksim vienalga kur, tikai nepaliksim šeit! PSRS ir tikai 50 proc. krievu. Visas apspiestās tautas vaid zem asiņainās tirannijas sloga un tiecas uz brīvību.

Ar viltus aicinājumiem un internacionālismu un draudzību neaizdziedēt asiņainās brūces. Kad bruks padomju režīma pēdējais balsts (to iepriekš pareģot grūti), būt laimīgs tas, kas atradīsies uz savas paša zemes, ne kā kolonizātors svešā zemē. Būs laimīgs tas, kas nodarbosies ar godīgu darbu, nevis kas ieņem amatus caur pielīšanu un nodevību.

GLĀBIETIES, KAMĒR NAV PAR VĒLU!

Kaŗa komisariāts palīdz pārkrievināšanā

L. Vihareva, Starpresoru koordinācijas padomes atbildīgā sekretāre, okupētās Latvijas Skolotāju Avīzei raksta:

,,Jau pagājuši vairāk nekā divi gadi, kopš Latvijas PSR pirmsskolas bērnu iestādes un skolas ar latviešu mācību valodu sekmīgi īsteno partijas un valdības lēmumu par krievu valodas apguves un mācīšanas tālāku pilnveidošanu.

Ar izglītības ministrijas, Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas un Valsts profesionāli tehniskās izglītības komitejas kopējās kolēģijas sēdes lēmumu apstiprinātais kompleksais pasākumu plāns krievu valodas apguves un mācīšanas turpmākai pilnveidošanai Latvijas PSR mācību iestādēs, vispārizglītojošajās skolās un pirmsskolas bērnu iestādēs 1979.—1985. gadā. Šis plāns paredz pētniecības darbu koordināciju, pasākumus kvalificētu skolotāju kadru sagatavošanai un kvalifikācijas paaugstināšanai, izdevniecības darba uzlabošanai, metodiskas palīdzības sniegšanai skolotājiem, pasniedzējiem, pirmsskolas bērnu iestāžu audzinātājiem. Kompleksā plāna izpildes koordinēšanai un kontrolei izveidota starpresoru padome no Izglītības ministrijas Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas, Valsts profesionāli tehniskās izglītības komitejas un republikas Kara komisariāta pārstāvjiem, Pedagoģijas zinātniskās pētniecības un Republikas skolotāju kvalifikācijas celšanas institūta darbiniekiem.

Līdzšinējās sēdēs padome noklausījusies Liepājas un Jelgavas pilsētas, kā arī Alūksnes, Balvu, Salduš, Rīgas pilsētas Ļeņina un Kirova rajona Tautas izglītības nodaļu pārskatus par krievu valodas apguves un mācīšanas pilnveidošanu attiecīgā rajona vai pilsētas skolās. Šo tautas izglītības nodaļu krievu valodas metodiķi pastāstīja par lielo un sistemātisko darbu, kas tiek veikts skolās, pirmsskolas un ārpusskolas iestādēs, iesniedza grafikus par klašu dalīšanu grupās un nodrošināšanu ar pedagogu kadriem, dalījās pieredzē, izteica kritiskas piezīmes.

Padome izskatījusi arī jautājumu par krievu valodas mācīšanai republikas skolās, profesionāli tehniskajās mācību iestādēs, tehnikumos un augstkolās veltīto grāmatu izdošanas perspektīvā plāna izpildi. Izdevniecības ,,Zvaigzne'' krievu valodas redakcijas vadītāja I. Treskina ziņoja, tiek pildīts attiecīgās literatūras izdošanas perspektīvais plāns 1981.—1985. gadam. Sakarā ar mācību grāmatu fondu izveidi skolu bibliotēkās samazinājies no jauna izdodamās mācību literatūras daudzums. Ietaupīto papīru izmanto, lai papildus laistu klajā daiļliteratūru bērniem un jaunatnei, kā arī krājumu, kuros sakopota nacionālo skolu krievu valodas skolotāju labākā pieredze. Referente uzsvēra, ka izdevniecība strādā ciešā kontaktā ar Izglītības ministriju. Tomēr nepietiekama ir sadarbība ar Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministriju un Valsts profesionāli tehniskās izglītības komiteju. Tās nedod savus priekšlikumus izdevniecības plānam, neiesniedz manuskriptus. Krievu valodas un literatūras mācību grāmata tehnikumiem, ko plānoja izdot 1976. gadā, tiek atlikta no viena gada plāna uz otru, jo manuskripts nav iesniegts vēl līdz šim laikam. I. Treskina arī norādīja, ka jāuzlabo manuskriptu kvalitāte, rūpīgāks darbs jāveic ar autoru kolektīviem.

Pašlaik padomes darba kārtībā ir jautājumi par krievu valodas mācīšanu Latvijas PSR vidējās speciālajās mācību iestādēs, krievu valodas skolotāju kvalifikācijas celšanu, par priekšmeta skolotāju kadru sagatavošanu, sadali un turpmāko darbu ar viņiem republikas Augstākās un vidējās speciālās izglītības ministrijas, kā arī Izglītības ministrijas sistēmā. 1981. gada pirmajā ceturksnī padomes sēdē par savu darbu ziņos Daugavpils pilsētas, Bauskas un Rīgas pilsētas Ļeņingradas rajona Tautas izglītības nodaļu krievu valodas metodiķi.

Veicot koordinēšanas un kontroles funkcijas, padome ir panākusi, ka visi pasākumi, kas krievu valodas apguves un mācīšanas turpmākās pilnviedošanas kompleksajā plānā bija paredzēti 1979.—1980. gadam, ir izpildīti.''

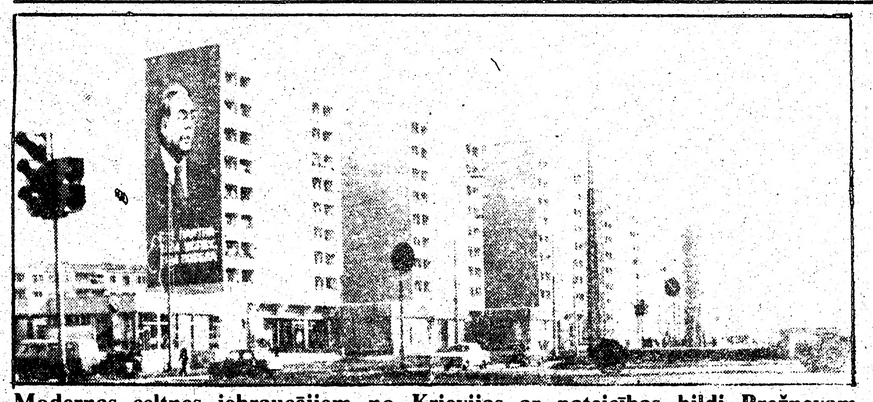

Modernas celtnes iebraucējiem no Krievijas ar pateicības bildi Brežņevam uzceltas Dzelzavas ielā Rīgā. (Gaismas Akcija)

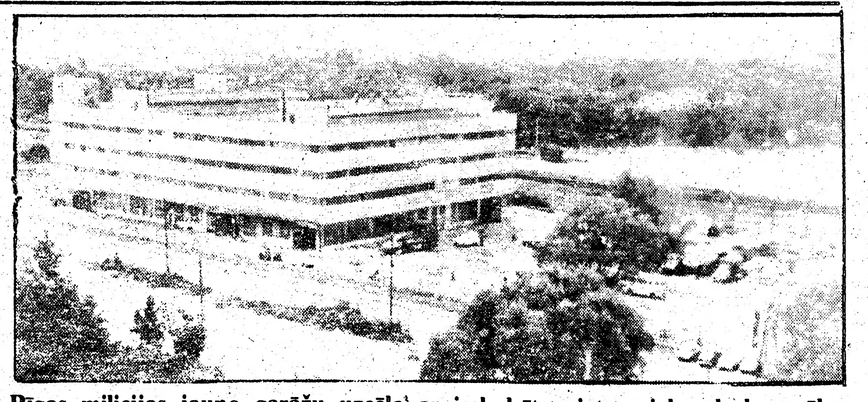

Rīgas milicijas jauno garāžu uzcēlaŭ ar ieslodzīto cietumnieku darba spēku. (Gaismas Akcija)

(14. turpinājums)

Daudzi no šiem jauniešiem bija jau pārkāpuši universitātes slieksni un pat graduēti. Un beidzot pēdējā tikšanās ar Ainu viņas dzīvoklī. Vai tas nebija sākums kādai jaunai dēkai, līdzīgai tai, kuŗā viņu bija ievilinājusi Žirbinska kundze un arī sakarniece Narda?

Kad viņi bija atradušies kopā kā divi telefona stabi, Aina bija apgalvojusi, ka arī viņa ir sieviete. Vai tagad nožēlot, ka viņš to nebija izmantojis? Vai aizvainotā Aina vēl vispār vēlējās, lai viņš ko labotu? Tie bija jautājumi, kas viņu atkal dzina pie Džonesa.

Kalums uzģērba savu jauno sporta uzvalku, kuŗam apģērbu nama kvalificētā mēra ņēmēja bija rūpīgi nomērījusi bikšu gaŗumu, apsēja diriģenta Dūņezera koši sarkano kakla saiti un pagrozījās spogulī, kuŗā mācītājs reti bija ieskatījies. Kalumam it kā kļuva žēl savas kuplās bārdas, kuŗā Aina bija vēlējusies ieglaust savu seju, lai paslēptos no visas pasaules.

* * *

Džoness viens grozījās savā foto studijā. Kad Kalums ieradās savā jaunajā uzvalkā, gludi noskūtu zodu un apcirptiem matiem, kas tagad apsedza tikai pusi no ausīm, Džoness pārsteigts atņēma sveicienu, tad auksti uzlūkodams ienācēju, pēkšņi iesaucās:

„Nu tu beidzot izskaties pēc cilvēka!"

„Arī jums, Džoness, būtu laiks par tādu palikt," Kalums draudzīgi uzsita viņam uz pleca.

„Nerūpējies, mani jau māte zēnības dienās gribēja izmācīt par cilvēku, bet neizdevās. Vai citādi es te būtu atkļuvis un tik ilgi palicis jauns?" Džoness bija jautrā omā.

„Un es būtu tas, kas tagad novecojis?" Kalums ieminējās.

„Mums vajadzīgi arī veci cilvēki, tādi kā tu. Kāda izskatītos mūsu sabiedrība, ja tajā būtu tikai jaunie vai vecie vien? Labāk apsēdies, vecīt, tev būs nogurušas kājas," Džoness turpināja jokot.

Pirmais ieradās Jaunatnes savienības priekšnieks Valdis Vilcāns. Uzlūkojis Kalumu, kas atgādināja, ka viņš ir tas pats Ciemiņš, kas viesojies Vilcāna mājā, jaunatnes vadītājs pārsteigts jautāja:

„Laikam Ciemiņš jau ceļa jūtīs, gatavojas mūs atstāt?"

„Ne atstāt, bet palikt uz ilgāku laiku," Kalums ne visai laipni atbildēja.

„Nu, tas ir jauki! Tu varēsi mums būt liels palīgs, iedalīsim arī tev savu lomu," Vilcāna vārdos izklausījās patiesa vēlēšanās. „Droši vien prasīsi patvēruma tiesības?"

„Es vienmēr kaut kur patveŗos," Kalums palielījās.

Drīz ieradās arī citi jaunieši, šoreiz ātrāk nekā kongresā, kur mācītājam bija jāgaida vairāk nekā stundu, lai sāktu ar dievvārdiem. Bija ieradušies krietni vairāk par desmit jauniešu. Tie priecīgi čalodami nometās Džonesa miteklī, kur nu katrs varēja. Daži apsēdās arī uz grīdas. Aina piespiedās starp Kalumu un Vilcānu uz Džonesa labi iegulētā dīvāna.

„Mīļie vecie cilvēki, tad nu vispirms uzkūpināsim mūsu pašu kaņepīti, Meksikā vai kur citur audzētu, lai raisās domas. Līmes podu ko paostīt man nav, iztiksim ar zālīti," Džoness it kā atvainodamies teica.

Visos kaktos atskanēja priecīgi aplausi.

Kalums jau iztēlojās baigās orģijas. Jaunieši vispirms nedroši ievilks pirmo dūmu, tad citus no briesmīgā reibinātāja. Nejaukā inde viņus būs pārvērtusi trakojošā pūlī, kas mežonīgi locīsies, cels rokas gaisā un ķers klavieres, kliegs. Daži vēl nokritīs uz grīdas, spārdīsies un vaidēs, citi ar pieri skries sienā, kā to pa laikam dara pat ievērojami cienījami sabiedriski darbinieki un politiski cīnītāji, būdami skaidrā prātā.

Džoness ienesa kādu palielu vīstokli un izbēra no avīžu papīra uz galda lielāku skaitu satītu dūļu.

„Nu, veči, paķeriet katrs pa vienam savu giftsnūdeli!"

Jaunieši sniedzās pēc dūmekļiem un aizdedzināja. Pēc tam tie ziņkārīgi lūkojās viens otram acīs: Kas nu notiks? Aina jau steidzīgi apkrita Kalumam ap kaklu, ilgi piesūcās pie viņa lūpām un iekoda ausī. Neviens tomēr netrakoja, kā to Kalums bija iztēlojies. Tad jau drīzāk par trakošanu varēja uzskatīt jauniešu dejošanu savos deju vakaros, kad visus gandrīz kurlus padarīja dārdošā mūzika. Tā reibināja vairāk nekā Džonesa zālīte. Taču jaunieši uzrausās kājās un tāpat bez mūzikas locījās un kratījās, šoreiz vēl aizrautīgāk nekā mūzikas skaņās.

Kad zālītes kūpināšana bija beigusies un telpu piepildīja asa dūmu smarža, Džoness smaidīdams jautāja:

„Vai jūs, veči, zināt, ko nupat izkūpinājāt?"

„Zālīti!" atsaucās vairākas balsis.

„Maldāties! Tā bija parastā cigarešu tabaka, kuŗai īpašas smaržas dēļ piejaucu sagrieztas slotu lapas, Nu — bērza, un satinu dūļos. Jūs noreibāt paši no savām iedomām," teica Džoness un turpināja: „Es vēlētos, lai jūs katrs arī savā tēlotā lomā, kad tās būs sadalītas, tikpat labi iejustos un visus pārliecinātu ar savu iejutīgo spēli. Mūsu izrāde sauksies — Varonība. Tad nu arī tā spēlējies, it kā jūs būtu īstie varoņi. Aina nākošajā sanāksmē iepazīstinās ar iecerēto scenāriju. Pirmajā sanāksmē pie Vilcāna dzima tikai ideja. Arī tā bija sava veida zālītes kūpināšana, kuŗā jūs, zēni, noreibāt. Glabājiet tad nu šo reibumu arī tad, kad jums tautas dzīvā spēka vairošana būs jātēlo uz skatuves. Mums būs vajadzīgas arī sieviešu lomu tēlotājas, nevienam nebūs jāuztraucas par vienpusību, jo varoņiem vienmēr stāvējušas klāt arī varones. Sižets ir neparasts, bet pirmreizīgs!" Džoness bija sajūsmināts par iecerēto spēli, kuŗu varētu izrādīt jaunatnes dziesmu svētkos un dot vēl vairākus atkārtojumus latviešu centros. Tas būs īsts kases gabals!

Kalums jutās kā ar aukstu ūdeni apliets. Arī viņš kā nožēlojams nelga bija noticējis šais spēlei kā īstai un velti nodusmojies par jauniešu jocīgajiem gājieniem, kas izrādījušies tikai gatavošanās teātŗa izrādei...

12

Kalums vēl nebija paspējis Stefānijai atklāties. Tā bija vienīgā iespēja noskaidrot, kur viņa dabūjusi melno nēģerēnu. Viņš tikai velti bija izniekojis laiku, vēl noskatīdamies, kā Džoness Negals muļķo sapulcinātos jauniešus, dodot tiem smēķēt pirtsslotu lapas, pamēģinādams tās arī pats. Negals tagad, droši vien, pasmējās arī par viņu. Kalums nevarēja sev arī piedot, ka teātŗa mēģinājumu pie Valža Vilcāna bija noturējis par īstenību.

Džonesam, kā Kalums vēlāk dzirdēja, jau agrāk bijusi mīlestība pret teātri, pulcinot pirmajos pēckaŗa iecelošanas gados, kad latviešiem vēl nebija savas sabiedriskās telpas, pie sevis teātŗa entuziastus. No tiem vēlāk izveidojās sekmīgs amatieŗu teātris, kas vēl tagad darbojas. Džoness, būdams pirmais šī teātŗa režisors, gan vēlāk atvilcies malā un tagad atkal iznācis tikpat kā no pagrīdes ar visām savām jocīgajām idejām, kad izaugusi jau jauna paaudze.

Aina, kas pati rakstīja scenāriju, par to Kalumam nebija minējusi ne vārda un beidzot iekodusi vēl ausī. Likās, ka pie viņa lūpām vēl būtu piesūkusies Ainas mute. To atminoties, laiks nelikās vairs tik neapdomīgi izniekots. Ar Stefāniju par melno zēnu varēja aprunāties arī vēlāk. Interese par Stefānijas paklupienu tomēr nemazinājās. Pazīstot viņas raksturu, visu varēja sagaidīt. Kalumam likās, ka arī viņam uz Stefāniju ir sava daļa tiesību, jo viņa taču bija viņa bērna māte.

(turpinājums sekos)

Arnolds Apse

Lielā Zēdelgema

Zēdelgemieši,
mēs kļūstam veci,
bet vēl esam gūstā!
Vai tas būs mūžīgs?
Daudziem mūžs jau ir beidzies...

Dzeloņžogu un sargu torņu
mums nav,
baraku nav ar divstāvu lāvām
un krāsnīm, kas pašas
nespēja sasildīt sevi,
sīko zupas mēriņu nav,
maizes gramu svariņu nav,
kūdrainās beļģu tabakas nav,
un nav ap kājām aptītu maisu.
Bet mums vēl ir
sapnis par mājām!

Zēdelgema ir izaugusi
no Eiropas līdz Amerikai
un Austrālijai.
Nav sargu, nav dzeloņžogu,
bet nav arī māju.
Šai lielajā Zēdelgemā
mēs esam vēl gūstā.

* * *

7. Latviešu dziesmu svētkos Kanadā no 1. līdz 5. jūlijam Toronto

tiksimies

ar :

Jāni Kalniņu

Tālivaldi Ķeniņu

Rasmu Lielmani

Arturu Ozoliņu

Liliju Zobenu

Zigurdu Miezīti

Viktors Kalniņš

NEREDZAMĀ FRONTE

Beigas

Mūs interesē galvenokārt nacionālās problēmas. Kā tad uz tām raugās krievu disidenti? Manā uztverē Gunāra Rodes disidentu programmas punkti par visu tautu pašnoteikšanās tiesībām un padomju režīma nekrievu tautību apspiešanas atmaskošanu (vairākos referātos un Latvijā Šodien, 1979) ir vienīgi privātās sarunās izteiktās domas, diplomātiski soļi. (Vispār, liekas, G. Rode soda nometnēs un cietumos spilgti izteikto politisko ieslodzīto vienotību cīņā ar administrāciju attiecina uz politiskās darbības un sadarbības lauku.)

Tiesa, pastāv gan 1969. g. sacerēta demokratiskās kustības programma ar punktiem par pašnoteikšanās tiesībām. Bet, cik man zināms, pazīstamai krievu disidentu grupai ar to nav nekāda sakara, jo tai ir stipri izteikta sociālistiska piekrāsa. Toties pazīstamais disidents akadēmiķis Igors Šafarēvičs skaidri paziņo: ,,Mūsu valsts tautas ir sacementētas ar kopēju vēsturi (...). Nekas nenorāda uz nepieciešamību saskaldīt valstis līdz nacionāliem atomiem!'' Un citā vietā: ,,Mums pamatīgi jāpārbauda, vai ir patiess šīs koncepcijas (nacionālistu — V.K.) galvenais pieņēmiens, ka PSRS nekrievu tautas atrodas krievu koloniālismas jūgā.''

Kas attiecas uz pašu gaišāko personu krievu disidentu pulkā — akadēmiķi Andreju Saharovu, tad jāsaka, ka viņš ir vispirms liberāli demokratisku ideju paudējs, tiesiskās, nevis programmātiski politiskās kustības līderis. Ivaram Žukovskim un man bija ar viņu garāka saruna 1975. g. (piedalījās viņa sieva Jeļena Bonere) par Baltijas problēmām. Nevarēja nepamanīt viņu apzinātu izvairīšanos no mūsu tautu beznoteikumu suverēno tiesību atzīšanas, konsekventi reducējot visu līdz atsevišķu personu tiesībām deklarēt savus uzskatus. Kad brīvo pasauli sasniedza 45 baltiešu memorands (īstenībā to parakstīja vairāk nekā 45), klāt bija akadēmiķa Saharova un vēl dažu krievu disidentu parakstītā pavadvēstule, kurā ir runa vienīgi par referenduma tiesībām, kamēr baltieši prasa Molotova-Ribentropa pakta atcelšanu resp. beznoteikumu suverēnitātes atjaunošanu. Tas lieku reizi pierāda, cik grūti pat tādiem atzītiem krievu demokratiem kā Saharovs atbrīvoties no imperiālistiskas domāšanas paliekām. Tas ir krievu opozicijas liberālais spārns. Par šovinistisko, nedalāmās Krievijas ideju paudējiem tādā gadījumā runāt būtu lieki. Palasies Solžeņicinu. Rietumu lasītājam viņš mēģina iestāstīt, ka visapspiestākā tauta padomju imperijā esot krievi.

Vēl tālāk Minchenes universitātes profesors Aleksandrs Zinovjevs (arī disidents!) — nomales tautas Padomju savienībā, lūk, atrodoties privilēģētā stāvoklī. Atdalīt krievu opozicijā divus spārnus — liberālo un nacionālistisko — ar necaurejamu sienu būtu aplami. Pašreiz vērojamā di- un Ginsburga) simbioze ir tam spilgts piemērs.

Attieksmē pret Maksimova, Bukovska un dažu citu krievu disidentu parakstīto vēstuli, kas ievietota pazīstamajā trešās emigrācijas publikācijā Kontinent, man ir zināms, ar kādām grūtībām Gurvičam un Boldirevam izdevās to burtiski izspiest.

Gribot negribot jāpievienojas ukraiņu nacionālistam Valentīnam Morozam, kas teica radiointervijā: ,,Nesaredzu Krievijā spēkus, kas skaidri paskatītos uz lietām un teiktu: ir pienācis laiks dot neatkarību Ukrainai. Es gribētu saredzēt tādus cilvēkus Krievijā, bet nesaredzu. Būtu priecīgs, ja virsroku Krievijā gūtu tādi uzskati kā Anglijā, proti, imperija jālikvidē.

Domāju, ka arī latviešiem ir laiks saprast, ko antikomūnisms vien negarantē mūsu brīvību, ka jebkurš antikomūnists nevar būt mūsu bezierunu sabiedrotais.

EATONA AĢENTS

VELI KINNUNEN, 179 Byng Ave., Willowdale, Ont. M2N 4K8
— Pilnvarots Eatona aģents. —

Izdarait savus pirkumus pie Eatona no savas ērtās dzīvojamās istabas. * Izvairaities no parkošanas grūtībām.

SILTUMA PUMPIS * Izmanto saules enerģiju — vēsina vasarā, silda ziemā. * Modernizējiet savu vēsināšanas un apsildīšanas sistēmu ar enerģiju taupošo SILTUMA PUMPI. * Valdības atbalsts līdz 800 dol., ja jūs aizstājat savu siltā gaisa apkuri ar siltuma pumpi. * Lielā izvēlē — stereo, TV, video centra aparāti, elektroniskās kino kameras, virtuves ierīces, mazgātavas iekārtas — viss ar Eatona slaveno garantiju — ,,Labas preces vai atmaksāta nauda''. Par precēm, kuŗas izsūta ārpus Ontario, Ontario prov. mazumtirdzniecības nodoklis nav jāmaksā.

Pieprasait savu personisko iepirkšanās pakalpojumu, zvanot:
(416) 221-7694

DŪNU SEGAS

Pērciet tieši no rūpnīcas dūnu segas, gultas, spilvenus un palagus. Spilvenu pārvalki. Labo, pārveido, gatavo pēc mēra.

MASTER DOWN PRODUCTS

Marta izpārdošana

Dūnu segām, spilveniem un palagiem — 10 līdz 30 proc. atlaide.

Atvērts: darbdienās no pl. 10 — 6, ceturtdienās no 10 — 9, sestdienās no 10 — 4.

4544 Dufferin St., Unit 25, Downsview, Ont. (dienvidos no Finch). Tel. (416) 638-2255.

CAS

Cadillac Architectural Services

Velta Bērziņš
Gary Butcher

1203 Sheppard Ave. E.
Willowdale, Ontario
M2K 1C9

(416) 493-9131

LATVIEŠU HUMĀNITĀRO ZINĀTŅU ASOCIĀCIJAS

IZDEVUMĀ NUPAT IZNĀKUSI
PROF. DR. PHIL. JĀŅA SILIŅA MONOGRAFIJA PAR GLEZNOTĀJU MĀRTIŅU KRŪMIŅU

JĀNIS SILIŅŠ

MĀRTIŅŠ KRŪMIŅŠ

Monografija iespiesta ar plašu tekstu latviešu un angļu valodā. Grāmatai 144 lapas puses, ar 72 gleznu attēliem — no tiem 16 ir krāsaini, japāņu repr. techniķu veidoti, lietojot jaunākos uzlabojumus.

Uzskatot Mārtiņu Krūmiņu par vienu no mūsu izcilākiem ainavu gleznotājiem trimdā, autors bez apceres par viņa mākslu iztirzājis arī struktūrālās, ritma u.c. problēmas gleznieciībā vispār, piešķirot publicējumam plašāku nozīmību. Grāmata uzrakstīta dzīvā un raitā tēlojumā, iespiesta uz sevišķi labas kvalitātes papīra, izturīgā greznā iesējumā. Piemērota arī dāvināšanai un bibliotēkām. Maksā ASV valūtā $24.00, Kanadas $27.00. Piesūtīšana ASV un Kanadā $1.50.

Dabūjams arī LHZA RAKSTU KRĀJUMS III

Rediģējis prof. Dr. phil. Jānis Siliņš. Saturā J. Siliņa, V. Matveja, E. Brastiņa, E. Andersona, B. Jēgera, V. Klīves, H. Biezā un P. Dāles apceres ar 19 attēliem, 211 lpp. Maksā $10.00 ar piesūtīšanu.

Abi izdevumi kopā ar samaksu pieprasāmi izdevējai LHZA (Dr. P. Norvilis, 2475 — II Southern Blvd., Bronx, N.Y. 10458 USA.)

ONTARIO PROVINCES JAUNĀS MINIMĀLĀS ALGU LIKMES

Jaunās minimālās algu likmes stāsies spēkā ar 1981. g. 31. martu. Tās atkal paaugstinās, sākot ar 1981. g. 1. oktobri.

	Spēkā ar 31. martu	Spēkā ar 1. oktobri
Vispārējā likme stundā	$3.30	$3.50
Mācekļu stundu likme	$3.20	$3.40
Studentam stundas likme	$2.45	$2.65
Atalgojuma likme stundā darbvietā, kur pasniedz alkoholiskus dzērienus	$2.80	$3.00
Likme stundā uz būvēm	$3.55	$3.75

Tuvāku informāciju var gūt sekojošās pilsētās Ontario Darba ministrijas Employment Standards nodaļās :

TORONTO
400 University Avenue
M7A 1V2
Tel: (416) 965-5251

HAMILTON
1 West Avenue South
L8N 2R9
Tel: (416) 527-2951

KENORA
808 Robertson Street
P9N 1X9
Tel: (807) 468-3128

KINGSTON
1055 Princess Street
K7L 1H3
Tel: (613) 542-2853

KITCHENER
824 King Street West
N2G 1G1
Tel: (519) 744-8101

LONDON
205 Oxford Street East
N6A 5G6
Tel: (519) 439-3231

OTTAWA
2197 Riverside Drive
K1H 7X3
Tel (613) 523-7530

ST. CATHARINES
205 King Street
L2R 3J5
Tel: (416) 682-7261

SAULT STE. MARIE
390 Bay Street
P6A 1X2
Tel: (705) 949-3331

SUDBURY
199 Larch Street
P3E 5P9
Tel: (705) 675-4455

THUNDER BAY
435 James Street South
P7E 6E3
Tel: (807) 475-1691

TIMMINS
273 Third Avenue
P4N 1E2
Tel: (705) 267-6231

WINDSOR
500 Ouellette Avenue
N9A 1B3
Tel: (519) 256-8278

Lai uzzinātu bezmaksas tālsarunu numurus, paskataities valdības tel. numuru sarakstā jūsu vietējā telefona grāmatā.

Ministry of Labour
Ontario
Employment Standards Branch

DV Kanadas valdes priekšsēdis Varimants Plūdons mākslinieka E. Damberga skatījumā.

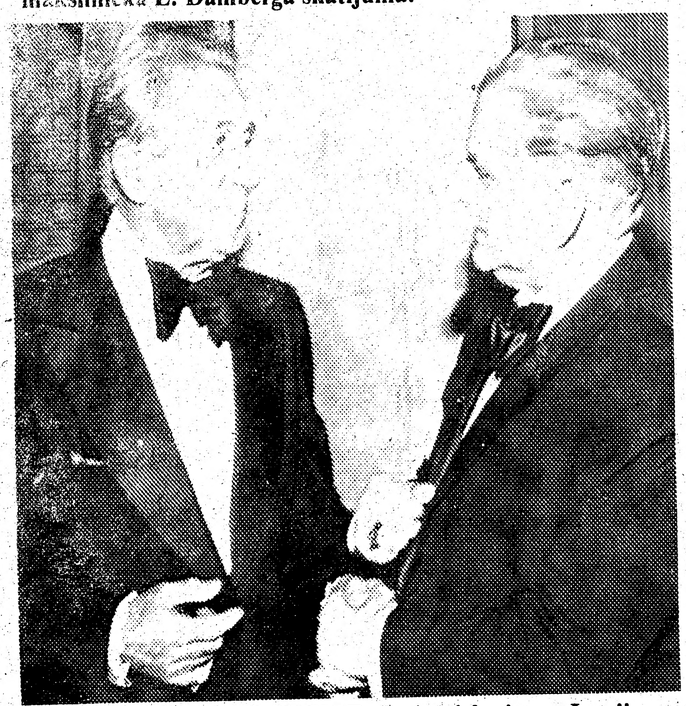

Laikraksta Laiks izdevējs H. Rudzītis, tiekoties ar Latvijas Amerikā atbildīgo redaktoru Aleksandru Kundratu, pārrunāja trimdas preses aktuālās problēmas. Sarunas risinājās lietišķīgā un draudzīgā patiesas sadarbības zīmē. Abi trimdas lielākie laikraksti arī turpmāk katrs savā kapacitātē kalpos latviešu trimdas saimei. H. Rudzītis un A. Kundrats paredzējuši tikties arī nākotnē.

DRAUDZĪBAS VAKARS

DV namā 125 Broadview Ave., Toronto

š.g. 28. martā plkst. 19.30.

„Delegāti greizā spogulī"

Jāņa Traipa skatījumā

Dejas — I. Zakuļa orķestris.

Bufete, uzkožamie un loterija.

Visi laipni ielūgti.

DV Toronto nod. valde.

Ieeja — $ 6.00

Latviešu namu arī turpmāk vadīs E. Nāgelis

Latviešu nama gada sapulce 21. martā Latviešu namā bija pārstāvēta ar 1827 akciju balsīm. Sapulci vadīja E. Nāgelis. Sapulce noklausījās valdes priekšsēža E. Nāgeļa, saimniecības daļas vadītāja E. Koka un dāmu komitejas priekšnieces I. Stagavas ziņojumus un pieņēma jauno nama budžetu 55,650 dol. apmērā, kā arī noklausījās revīzijas komisijas priekšsēža R. Bērziņa ziņojumu.

Nama valdē ievēlēja: E. Nāgeli (Skolu fonds), M. Lejiņu (TLB), E. Koku (Sv. Andreja dr.), J. Tēraudu (Latviešu nama vienība) — visi aklamācijas ceļā; I. Galeju (Skolu fonds), J. Ozolu (Pensionāru apvienība), V. Tikiņu (Latviešu nama vienība), J. Grodni (Latviešu katoļu apvien.), A. Šternu (DV Toronto vien.), O. Lepši (TLB), J. Ruģeli (Sv. Jāņa draudze) un E. Puķīti (Filatelisti). Valdē dāmu komiteju pārstāvēs I. Stagava.

Profesora Paipa un Ričarda Allena atklātā valoda nav patikusi Bonnas ārlietu ministram Hansam Dītricham Genšeram. Tas piespiedis ģenerāli Heigu paskaidrot, ka prof. Paips izteicis savus personiskos uzskatus, kas demokratijā ir pati par sevi saprotama lieta.

Kā zināms, nākamajā nedēļā Heigs dosies uz vidējiem austrumiem. Bijušais prezidents Džeralds Fords savukārt ir ceļā uz Pekingu, lai izkliedētu tur dažus šaubu mākoņus, kas radušies ar Rēgena labvēlīgo nostāju pret Taivanu. Amerikāņu ārlietu ministrija savukārt paskaidrojusi, ka pašreizējā politiskā stāvoklī atsvešināšanās no Pekingas nozīmētu atteikšanos no varbūtēja sabiedrotā konfrontācijā ar Pad. savienību.

Rēgena izšķiršanās par militāru palīdzību pretkomūnistu spēkiem Angolā, kā arī Vašingtonas attieksmju uzlabošanas mēģinājumi ar Iraku un Turciju ir vēl attīstības stadijā, bet tie var izveidoties par ļoti svarīgiem faktoriem tālākā globālā stratēģijā.

Vašingtonas sakaru atjaunošana ar Dienvidafriku droši vien radīs vislielāko kņadu un tā atbalsosies visā Melnajā kontinentā. Labas attieksmes ar Pretoriju Vašingtonai ir stratēģiski nepieciešamas, un tādēļ tā varbūt piemiegs acis pret Dienvidafrikas iekšpolītisko netaisnību eksistenci. Varbūt ka komūnistu pretamerikāņu propagandai aukstu ūdeni uzlies Rēgena piešķirtie 200 milj. dol. palīdzība bijušai Rodēzijai, kuŗā, kā zināms, pie varas nebūt nav konservātīvs politiķis, bet gan pragmātiskais marksists Mugabe.

Nav šaubu, ka Rēgena un Heiga jaunā globālā amerikāņu ārpolītikas īstenošanā būs jāparvar daudz šķēršļu un jāsastopas arī ar daudziem gluži neparedzētiem sarežģījumiem. Tajā pašā laikā nav šaubu, ka Rēgena un Heiga uzņemtais kurss ir vienīgais pareizais ceļš ne vien Kremļa ekspansijas apturēšanai, bet arī pasaules miera nodrošināšanai.

Aleksandrs Ķegumnieks

Kremļa ...

(Turpinājums no 1. lp.) Kremļa propagandas rezultātā eiropieši atkal sāk runāt par illūzoro teoriju „Labāk sarkans nekā beigts" (Better red than dead).

Tagadējā Kanadas ministru prezidenta Trudo priekšgājējs Lesters Pīrsons ar šo pretrunīgo saukli radīja patiesu satraukumu Kanadas baltiešu aprindās. Šo rindu autors Toronto Park Plazas viesnīcā notikušajā preses konferencē toreiz jautāja Lesteram Pīrsonam, vai viņš, deklarējot „Better red than dead" domājis kapitulāciju komūnismam. Uz to bij. ministru prezidents Pīrsons atbildēja: „Prese ir mani pārpratusi. Es domāju, ka, ja es paliktu dzīvs, tad es varētu turpināt cīnīties pret komūnismu." Pēc pieminētās preses konferences, piedaloties tagadējam senātoram Andŗjū Tomsonam un igauņu redaktoram Lauram, Pīrsons apliecināja, ka viņa nelaimīgais izteiciens esot jāuzskata par kļūmi, un viņš to patiesi nožēlojot.

Latvieši Kanadas presē

MONDAY, MARCH 23, 1981

The Globe and Mail

„THE IDEA OF reciprocal exhibitions of Latvian art was born some time ago. After obstacles were cleared the first show of paintings and weaving toured North America.

Now the return exhibit by Canadian and American artists of Latvian origin is touring before it leaves for Latvia. The works of 20 painters and six weavers are at the Toronto Public Library, Northern District branch at 40 Orchard View Blvd. Hours today and tomorrow are 10 a.m. to 8 p.m.; on Wednesday 10 a.m. to 5 p.m.

The exchange was arranged by Leopold Sipolins of Ottawa where he is president of his own building and development firm. He is being assisted by his daughter Anda Sipolins, a substitute French langauge teacher in Etobicoke.

The exchange is supported by the Klavs Sipolins Charitable Foundation, established in memory of Mr. Sipolins' late son to support and further Latvian cultural endeavors.

At the Toronto opening wine-and-cheese reception were Dr. and Mrs. Edward Upenieks. He is a general practitioner and Acting Honorary Consul General for Latvia. Others with their wives were: Nikolas Bulmanis who teaches mathematics at Ryerson Polytechnical Institute; Karlis Kronbergs, Toronto artist; and Gerald F. Roberts, Toronto district program administrator for the federal Ministry of Employment and Immigration. Also present were Nina Bencis, business manager in Toronto for the Latvian newspaper Liak, published in New York; Professor Solveiga Miezitis, who teaches psychology at Ontario Institute for Studies in Education; Rasma Rugelis, assistant director of libraries at York University; and Velta Roma, Latvian poet.

The exhibit will go from Toronto to Chicago, Washington, then Ottawa at the Canadian National Archives April 13 to 18, then Latvia, a tour of Europe and to London."

Atrisinājuma priekšvakarā

Redakciju slēdzot, mums ziņo, ka pazīstamās latviešu sabiedriskās darbinieces Birutas Senkēvičas ierosmē jau nākamajā nedēļā var nokārtoties daudzi svarīgi jautājumi, kas aizvadītajos divos gados izveidojušies par vērā ņemamām vietējās sabiedrības šķelšanas problēmām Toronto pilsētā dzīvojošiem latviešiem. Nācis zināms, ka Biruta Senkēviča kopā ar ekonomistu Pauli Plīsi klusībā jau aicinājusi uz kopīgām apspriedēm visu lielāko latviešu sabiedrisko organizāciju izraudzītus individuālus pārstāvjus, kuŗās bez nacionālpolitiskiem jautājumiem apspriestas arī latviešu nekustamo īpašumu apsaimniekošanas labākas iespējas. Kā mums ziņo, tad nākamajā trešdienā pl. 8 vakarā Hotel Toronto 1. stāva kongresa telpā (pa kreisi no slīdošām kāpnēm) sanāks izšķirīga apspriede, kuŗā cer panākt Latviešu kultūras nama, Latviešu mājas, Latviešu pensionāru atpūtas dārza un Kanadas latviešu veterānu nekustamo īpašumu pārvaldes apvienošanu vienā bezpeļņas kopējā labdarības organizācijā. Katrs iestādījums šajā organizācijā būs pārstāvēts ar diviem prezidija locekļiem, pie kam rotācijas kārtībā katru gadu prezidēs viena organizācija, tādejādi dodot iespēju gadu tecējumā jaunās organizācijas priekšgalā pārmaiņus būt visām tajā ietilpstošām vienībām. Apvienotās labdarības organizācijas ietvaros vien uz ienākuma nodokļa lēses iespējams gadā ietaupīt 475,479 dol. Te vēl jāņem vērā, ka jaunā apvienotā labdarības organizācija varēs pretendēt uz Lotto Canada, Provincial Lotto, Lottario un arī vēl uz papildus Wintario bezmaksas piešķīrumiem, kuŗus latviešu finanču lietpratēji aprēķinājuši apmēram 2 milj. dol. vērtībā. Šis Toronto latviešu organizāciju kopējais pasākums nākamajā trešdienā var izvērsties par nozīmīgu pagriezienu Kanadas latviešu dzīvē, kam droši vien sekos arī ASV un citu zemju latviešu sabiedriskie pasākumi. Domājams, ka trešdienas apspriedes juridisko izkārtojumu uzticēs virzīt tālāk jaunajai latviešu juristei Sarmītei Bultei.

P. A.